

DOCUMENT MARC

PLA DE

REGENERACIÓ

URBANA INTEGRAL

LES PLANES –

BLOCS FLORIDA

2017-30

PLA INTEGRAL
LES PLANES —
BLOCS FLORIDA

Ajuntament de L'Hospitalet

Índex

1. ELS BLOCS DE LA FLORIDA.....	5
1.1. Situació geogràfica	5
1.2. La construcció del barri i les reivindicacions veïnals.....	6
1.3. Els plans de millora del barri.....	9
1.4. La creació del Centre Municipal Florida Ana Díaz Rico (CADR)	122
1.5. La responsabilitat de les administracions públiques	13
2. EL NOU PLA DE REGENERACIÓ URBANA INTEGRAL.....	14
2.1. L'encàrrec de la prediagnosi. Dades de vulnerabilitat: dificultats i amenaces	14
2.2. Potencialitats del barri: fortaleeses i oportunitats	16
3. PRIMER PLANTEJAMENT METODOLÒGIC : CÒM HO FAREM?.....	18
3.1 El procés participatiu del pla integral	18
3.2 Estructura participativa:	19
3.3 Àmbits d'actuació	21
Urbanisme, habitatge i comerç.....	21
Convivència, espai públic i salut comunitària	24
Educació	28
4. LES PRIMERES ACCIONS D'IMPACTE	31
5. TEMPORALITAT. PROPOSTA DE FASES.....	39
6. ANNEXOS.....	41
Annex 1. PREDIAGNOSIS	41
Annex 2: DOCUMENT VEÏNS REUNIÓ ALCALDIA 9/01/2017	167
Annex 3: CARTA DEL 1r FÒRUM	178

1. ELS BLOCS DE LA FLORIDA

1.1. Situació geogràfica

El barri de les Planes, ubicat al sud del Districte IV, ocupa 0,42 km² i té una població de 15.878 habitants (2016). S'ubica en la part més meridional del samontà de la ciutat i està delimitat per la via de Vilafranca al sud, que el separa del barri de Sant Josep, l'avinguda del Masnou i de Ponent al nord, que separa aquest barri respecte al de la Florida, l'avinguda d'Isabel la Catòlica a l'oest, que fa de límit amb els barri de Can Serra i de Pubilla Cases, i l'avinguda del Torrent Gornal, que el separa del barri de la Torrassa a l'est.

El relleu té una especial transcendència en la configuració del barri. El punt més alt es situa a prop de l'avinguda Catalunya (54m), prop de l'encreuament amb el carrer de Subur. Més exactament, a prop de l'encreuament amb el carrer de Subur. A partir d'aquest punt existeix un important desnivell d'uns 30 m en forma de cornisa cap a l'oest fins a l'àmbit del Parc de les Planes, a l'antiga llera de la riera dels Frares. Aquest trencament del relleu en forma de cornisa continua al llarg del carrer de Teide fins a la via del tren de Vilafranca a l'àmbit del pont de Matacavalls, que fa de límit entre el samontà de la ciutat i l'àmbit de la plana deltaica ja en el barri de Sant Josep. Aquests desnivells es van suavitzant cap a l'est del barri i fins a la zona amb menys altitud del barri (20m) que és el final de l'avinguda del Torrent Gornal (antic Torrent Gornal). La morfologia del barri juntament amb altres elements com les infraestructures fan que les Planes, tot i estar ubicat en un àmbit central de la ciutat, només tingui una comunicació fàcil amb el barri de la Florida, amb el qual, en el marc del Districte IV, no només formen una unitat geogràfica sinó també funcional.

Respecte al poblament de les Planes, el primer element que va urbanitzar el barri que fins a aquell moment era zona de conreus, va ser la construcció del nou cementiri municipal entre el 1850 i el 1855 a la part baixa de l'oest del barri. Més endavant, al 1922, es va realitzar la primera urbanització, la barriada de Ceravalls, un conjunt de cases de planta baixa ubicades molt a prop de la part més alta del barri entre els carrers Teide i Ceravalls. A l'àmbit de la riera

del Frares, al costat del nou cementiri, també es van començar a instal·lar bòbiles aprofitant el terreny argilós del samontà hospitalenc.

1.2. La construcció del barri i les reivindicacions veïnals

La gran transformació del barri es va iniciar l'any 1950 quan el patronat d'habitatge franquista, l'Obra Sindical del Hogar (OSH), va escollir aquesta zona per ubicar-hi un dels seus primers polígons d'habitatge, el polígon "Onésimo Redondo", actualment Blocs de la de la Florida.

Aquesta promoció de 816 habitatges en 20 blocs que havia d'allotjar unes 4.500 persones va ser construïda en una primera fase entre 1954-55 i començada a habitar entre 1956-57. Una part dels ocupants dels Blocs de la de la Florida van ser real·lotjats de les barrades de barraques de Barcelona d'àmbits com Montjuïc o els barris de barraques del Somorrostro i El Gas.

L'any 1954 es va adjudicar el projecte amb dues promocions de 400 i 416 habitatges respectivament per un import de 29 milions de pessetes que havien

d'estar acabades l'any següent juntament amb les promocions de Trinitat Nova a Barcelona i Sant Roc a Badalona.

Pocs anys més tard, en el límit dels actuals carrers Llorer, de Teide i Illes Canàries es va construir un edifici amb 99 habitatges, conformant un conjunt de 915 habitatges de tipologia i característiques similars.

En aquells anys, la població es va veure incrementada de forma espectacular per les onades migratòries provinents de la resta d'Espanya. Aquest ràpid creixement no va anar acompanyat de la dotació de serveis suficients.

Des de la inauguració del polígon es van succeir les queixes dels residents relatives tant a la seva incomunicació i aïllament com a la falta de serveis i a la construcció dels habitatges. L'any 1957 també es va aprovar el Pla Parcial de les Planes que ordenaria el barri i que contemplava les línies d'alta tensió de l'avinguda Electricitat (actualment avinguda Catalunya) i del carrer Primavera. Aquest Pla també va possibilitar la construcció del mercat de la Florida l'any 1959, que milloraria els serveis del barri.

Al 1960 es va iniciar la construcció dels habitatges de la FECSA al carrer Primavera, va ser la segona gran urbanització de l'entorn després dels Blocs de la Florida. L'any 1966 es va inaugurar la parròquia de la Mare de Déu de la Llum per allotjar la comunitat creada als Blocs de la Florida al 1957. En el marc de la parròquia, l'any 1961 es constitueix el Centre Social de la Florida que, a més de la tasca comunitària, va centralitzar totes les reivindicacions de millores als Blocs i al barri, un barri que va anar creixent i urbanitzant-se completament al llarg dels anys 60 i 70.

El punt àlgid d'aquestes reivindicacions va arribar a mitjans dels anys 70 quan es va crear l'Associació de Veïns de la Florida, entitat que va iniciar les reivindicacions de millora dels Blocs amb accions de protesta, així com el pagament notarial dels lloguers a l'OSH o d'impagament de les contribucions municipals.

L'estat dels Blocs de la Florida va fer que l'any 1974 l'Ajuntament de L'Hospitalet, durant una visita del Ministre de l'Habitatge a la ciutat, anunciés el primer projecte per enderrocar-los i construir-hi nous habitatges amb millors condicions d'habitabilitat. (l'enderrocament no es va produir).

Cal ressaltar que moltes famílies real·lotjades ja presentaven indicadors de vulnerabilitat, especialment entre les persones d'ètnia gitana. Durant tots aquests anys previs al primer ajuntament democràtic, es va mantenir l'hegemonia social d'un grup socioeconòmic pobre i amb escassos recursos personals i socials.

La persistència d'aquesta situació, sense les actuacions necessàries, va derivar en un perfil d'exclusió i marginalitat entre una part rellevant de la població.

Vivendes Onésimo Redondo (blocs La Florida), 1965-1975 (d.a.)
Autor: Valls (atribuït). Donant: Municipal AMHLAF0004523

Festa major de La Florida, 1962,
Autor: Jose LealSerrano. Donant: Municipal AMHLAF0004493

1.3. Els plans de millora del barri

Amb l'arribada dels governs democràtics, l'any 1980 es van iniciar algunes reformes estructurals als habitatges que van ser continuades a partir de 1985 per l'empresa pública de la Generalitat ADIGSA, que en va assumir la propietat i la gestió dels Blocs. L'any 2005 la propietat va ser cedida als llogaters, que a mesura que caducaven els contractes de lloguer feien ús de l'opció de compra.

L'any 1986 s'inaugura el parc de les Planes un espai recuperat a les antigues bòbiles que després de successives ampliacions va arribar gairebé a les 7 ha, cosa que el converteix en el parc més gran de la ciutat. L'any següent, el metro finalment arribaria als barris de les Planes i de la Florida gràcies a les noves parades de la Torrassa, a la part est, i de la Florida, a l'avinguda de Catalunya.

L'altra gran transformació del barri es va produir al 1993 quan finalment es van soterrar les línies d'alta tensió de l'avinguda de Catalunya i del carrer de la Primavera. Aquest fet a més de representar una millora urbanística i de l'entorn, va crear nous espais verds.

A començaments del segle XXI un altre fenomen va canviar la composició social del barri: l'arribada de població estrangera extracomunitària, que va modificar per complet les dinàmiques demogràfiques del barri, sent un dels més multiculturals de la ciutat.

En el cas dels Blocs de la Florida aquest procés va ser més acusat que a la resta del barri, per la pròpia edat dels primers habitants i les condicions d'habitabilitat dels habitatges, que van fer que en molts casos les segones generacions no es quedessin a viure als blocs.

En els darrers anys, després de les noves onades migratòries, de la crisi econòmica i de processos acumulats de vulnerabilitat, el barri ha vist com empitjoraven els indicadors de pobresa i de desigualtat, i com s'anava degradant l'entorn social i urbà. Aquesta situació de precarietat, en absència d'intervencions específiques i contundents, va obrir la porta a la introducció d'activitats marginals i l'increment de les situacions d'exclusió social. Tot plegat una situació de pèrdua de la cohesió social, amb un elevat cost social que s'expressa a través del malestar urbà i el deteriorament dels grups més vulnerables.

Durant tot aquest temps es va anar produint un declivi del teixit social i una manca de xarxes socials dintre i fora del barri.

Per fer front a aquests problemes, a l'any 2003 es va posar en marxa un Pla de Desenvolupament Comunitari (PDC) a la Florida, impulsat des de l'AV de la Florida a través dels plans de desenvolupament comunitari de la FAVIBC. Als seus inicis, al voltant de l'any 2000, la Federació d'Associacions de Veïns de Catalunya (FAVIBC) va fer conveni amb el Ministeri de treball i Assumptes Socials, el Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat, amb la finalitat de donar resposta a les necessitats de participació i corresponsabilitat ciutadana, tècnica i institucional des de els diferents barris a Catalunya.

El PDC a la Florida, al 2003 comença amb un petit pressupost de finançament des de les administracions anteriorment mencionades amb l'objectiu fonamental de crear un espai de trobada per a l'intercanvi de visions sobre els problemes i les principals necessitats del barri, dins de la proposta d'estratègies d'intervenció social i territorial. Això es fa a través d'un procés participatiu per a la millora de la qualitat de vida del conjunt de la població, donant respostes globals a les necessitats d'una comunitat.

Hi participava la ciutadania, les entitats, les associacions, les administracions i els serveis, així com els agents socials i econòmics, amb l'objectiu de revitalitzar la vida associativa del barri.

Els objectius i les actuacions han anat variant al llarg de les diferents etapes del PDC en funció de les possibilitats i de les necessitats identificades. Al 2014 la Generalitat de Catalunya, per motius de finançament, reorganitza els PDC, i la majoria de barris on s'aplica aquest programa perden la presència del tècnic comunitari, entre ells el barri de la Florida.

L'Ajuntament de L'Hospitalet va aconseguir negociar amb la Generalitat el finançament per mantenir el Pla. No obstant, al 2016 l'administració autonòmica tanca definitivament el programa i actualment l'està reformulant i considerant si torna a gestionar-lo.

L'any 2006 es va iniciar el Pla Integral de Pubilla Cases-La Florida que incorporava actuacions de caràcter social i urbanístic al barri. Una de les millores més importants que va deixar el Pla integral va ser la construcció de l'equipament Ana Diaz Rico l'any 2013 a l'espai central dels Blocs de la Florida, per tal de contribuir a la dinamització comunitària del barri. Un equipament molt reivindicat per l'Associació de Veïns del barri i que finalment porta el nom d'una de les lluitadores històriques d'aquesta associació.

Paral·lelament es va plantejar un procés de transformació dels Blocs de la Florida que consistia en ampliar la superfície útil dels habitatges, que finalment no es va dur a terme. Dos anys després, al 2008, es va estudiar la possibilitat d'incloure els Blocs de la Florida a les Àrees Residencials Estratègiques (ARE) de la Generalitat, formant dos sectors discontinus juntament amb el de la Remunta que possibilitaria la substitució dels Blocs de la Florida.

Fins la data d'avui, cap dels anteriors plans de millora plantejats han tingut com a conseqüència una profunda regeneració o la substitució dels edificis actuals.

1.4. La creació del Centre Municipal Florida Ana Díaz Rico (CADR)

Fruit de la reivindicació veïnal i de l'anàlisi municipal de manca d'equipaments públics a la zona, l'any 2013 l'Ajuntament construeix el Centre Municipal Florida Ana Díaz Rico al bell mig dels Blocs de la Florida, a una antiga pista esportiva, un dels pocs espais lliures de la zona.

Després d'un primer període difícil de rebuig per una part dels veïns i les veïnes per la ubicació del centre, especialment per part dels joves que feien ús de la pista esportiva, el centre s'ha convertit en el pal de paller d'activitats molt diverses, d'accions i processos comunitaris i en l'equipament on es desenvolupen nombroses activitats i projectes organitzats per les diverses àrees municipals i les entitats del barri. Cal destacar-hi l'aposta per aquelles activitats que propicien la participació activa, la interrelació i convivència entre persones de perfil sociològic divers (generacionalment, culturalment) i per tant, per la cohesió social al territori.

Es tracta d'un petit equipament d'uns 500 m², amb dues sales grans, una sala informàtica i un buc d'assaig, que ràpidament ha estat saturat d'activitats a totes hores del dia. El centre en els seus primers cinc anys d'activitat ha acollit un total de 107.008 usos; amb una mitjana de 98 usos diaris¹ beneficiaris. La valoració, tant municipal com dels veïns i les veïnes és altament positiva.

A la gestió d'aquest centre s'ha afegit, recentment, un petit local de 100 m² situat al carrer Llorer, 41, que actua com a espai polivalent i que allotja les activitats diàries de l'Esplai, algunes activitats del CADR i els nous espais de participació comunitària del Pla integral.

El CADR necessita una ampliació urgent del seu espai d'activitats, bé construint una segona planta o bé cercant altres espais complementaris que acullin algunes de les activitats pròpies o de les que gestionen els diversos serveis municipals en aquest espai.

---

¹ Segons dades d'assistència del Centre Municipal Florida Ana Díaz Rico i en el període comprès entre la seva inauguració (gener 2013) i l'agost 2017. Cal destacar que en aquestes dades només s'inclou l'assistència a activitats programades i per tant, no hi estan inclosos tots aquells altres usos: veïns/es que sol·liciten informació al taulell d'atenció al públic, famílies i/o acompanyants dels usuaris que participen a una activitat, i persones usuàries que fan ús habitual dels espais comuns (passadís) com a espai de lectura i convivència.

1.5. La responsabilitat de les administracions públiques

Totes les administracions públiques sempre tenen alguna part de responsabilitat en les causes que provoquen situacions greus de vulnerabilitat d'un territori concret. I totes elles també tenen part de la solució en funció de les competències que els atorga la llei i dels recursos humans i econòmics amb els que compten.

Però en el cas dels Blocs de la Florida és molt més clara aquesta responsabilitat compartida. El govern de l'Estat va construir aquest conjunt residencial amb unes mancances estructurals de difícil solució sense una gran transformació urbanística, el govern autonòmic va assumir la propietat i la gestió del barri durant dues dècades sense abordar aquesta transformació necessària i l'administració local no ha pogut evitar la concentració de la vulnerabilitat.

Davant d'un pla integral, emmarcat en un procés participatiu i d'intervenció comunitària de les dimensions com el que es planteja, caldrà la implicació de l'Estat, de la Generalitat de Catalunya, de la Diputació de Barcelona, de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i de l'Ajuntament de l'Hospitalet per abordar, de forma conjunta amb els veïns i les veïnes, les transformacions urbanístiques i les accions socials, educatives, culturals i de convivència necessàries.

2. EL NOU PLA DE REGENERACIÓ URBANA INTEGRAL

LA MISSIÓ DEL PLA: garantir la millora de la qualitat de vida i de la convivència dels residents del barri, afavorint la integració, l'equitat i la cohesió social, reduint els factors de vulnerabilitat, potenciant les seves fortaleses i revitalitzant el teixit urbà, social i econòmic, amb el màxim de consens, participació i cooperació comunitària.

LA VISIÓ DEL PLA: aconseguir articular programes i actuacions mitjançant un Pla que sigui el motor de transformació i desenvolupament del barri, amb objectius integrals, sostenibles i participatius que inclogui la perspectiva de gènere, la mirada dels col·lectius joves, migrants i de la gent gran.

2.1. L'encàrrec de la prediagnosi. Dades de vulnerabilitat: dificultats i amenaces

La dècada d'intensa crisi ha sacsejat la majoria de la població de la ciutat, però on ha tingut més conseqüències ha estat en els barris més vulnerables, els que ja presentaven més dificultats econòmiques, socials, culturals i de cohesió abans de la crisi i tenien una xarxa associativa feble.

Tal com ens traslladaven en un document un col·lectiu de veïns i veïnes²:

“La crisi econòmica actual ha comportat un agreujament de les problemàtiques socials a les àrees urbanes que es pot comprovar en les elevades taxes d'atur, l'augment de llars amb privacions materials, l'exclusió residencial o la pobresa energètica.

Com indiquen alguns estudis referents a l'àmbit metropolità (IGOP 2014) la crisi ha aguditzat la vulnerabilitat urbana en aquells àmbits que ja tenien unes pitjors condicions socials, econòmiques o residencials i al mateix temps no disposen d'un teixit social fort . Això ha provocat que s'hagin intensificat els fenòmens de segregació urbana. Una segregació que està provocada per un augment de les diferències de rendes entre els territoris, però també per una tendència a la homogeneïtzació social d'aquests. Això fa que les persones

---

² Es pot consultar el document sencer als annexes.

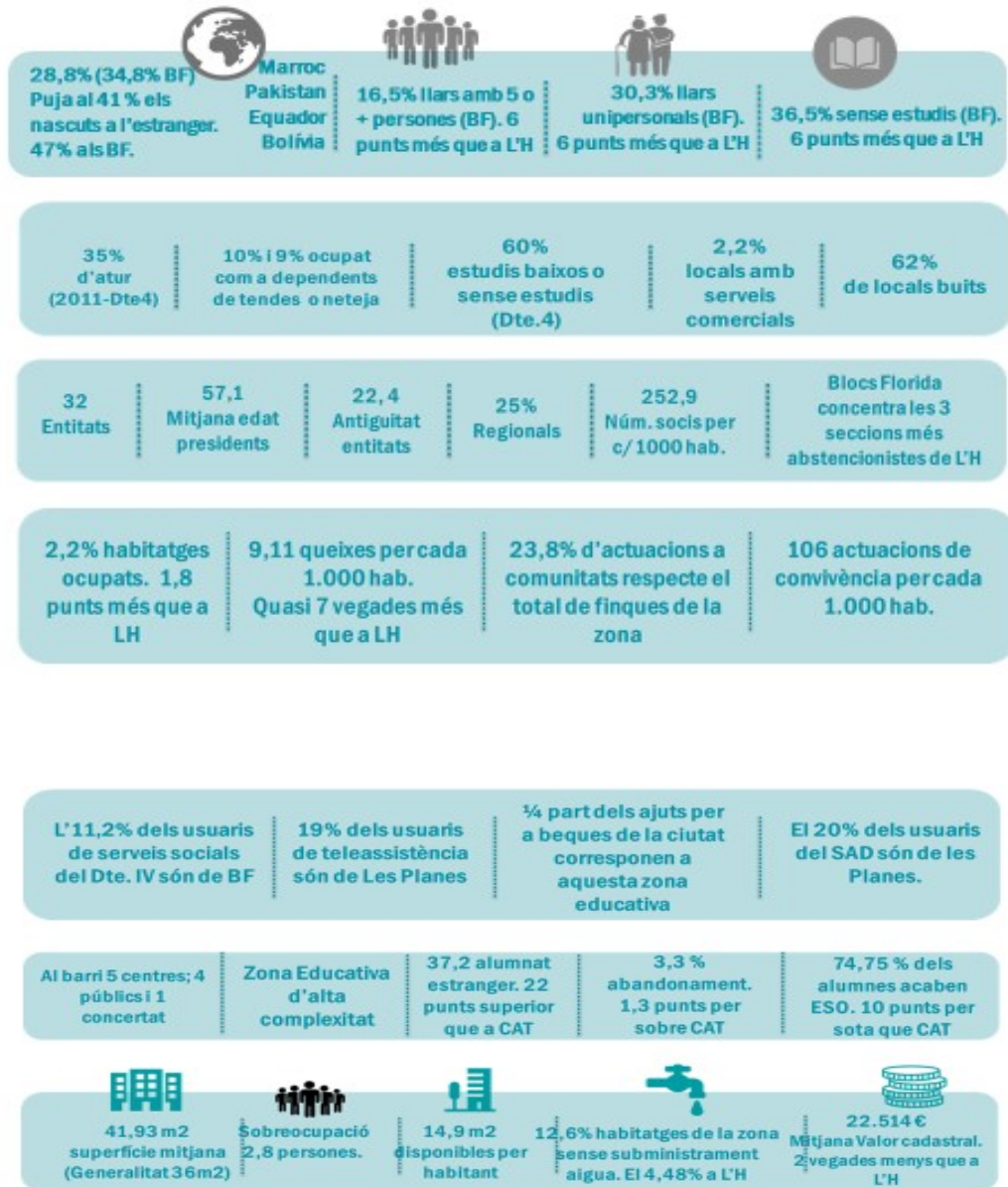
amb rendes més baixes acabin ubicant-se per efecte del mercat de l'habitatge en aquells territoris amb pitjors condicions residencials. D'aquesta manera la població amb menys recursos ha d'afegir a les dificultats del seu baix nivell de renda, les derivades de la baixa qualitat urbana de l'entorn en què resideix."

Ha estat el cas dels Blocs de la Florida que, com molts altres barris vulnerables del país, ha vist com les seves dificultats s'han multiplicat i s'han agreujat els problemes de convivència.

Per aquesta raó, a principis de 2017 el govern municipal va encarregar a totes les àrees i serveis de l'Ajuntament un estudi sobre la situació actual de la població dels Blocs de la Florida, que va evidenciar uns altíssims graus en els principals índex de vulnerabilitat.

L'estudi, que es pot consultar íntegrament a l'annex 1, ha constatat la concentració als Blocs de la Florida de la població amb menys recursos de la ciutat, tant migrada com autòctona, pràcticament al 50%, i uns índexs de vulnerabilitat molt preocupants pel que fa a l'atur, la soledat de la gent gran, la manca de perspectives de futur per als joves, les desigualtats de gènere, les dificultats en la convivència, l'ús de l'espai públic, l'adequació dels habitatges, la seva sobreocupació i l'accés als subministres bàsics i la feblesa del teixit associatiu i de la participació ciutadana.

Alguns dels principals indicadors que es destaquen a la prediagnosi són els següents:

2.2. Potencialitats del barri: fortaleces i oportunitats

L'estudi també mostra que el barri té molts potencials: una ciutadania molt preocupada, primer pas imprescindible per a implicar-se en la seva transformació, un llarg recorregut històric en la lluita veïnal per superar les dificultats col·lectives i un conjunt d'entitats que s'apropen al barri o volen retornar a fer activitat en els mateixos Blocs. De fet l'any 2016 un col·lectiu de veïns i veïnes no associats lliuren un document alertant el govern municipal de les condicions de vulnerabilitat del barri i de la seva població i demanant una acció integral per part de l'administració local.

El barri de les Planes també té potencial pel que fa a les possibles millores urbanístiques al voltant del carrer de Teide, un balcó privilegiat des del Samontà sobre la Marina, i de la seva connexió amb els nous espais de Sant Josep, que poden ser centrals un cop soterrades les vies del tren de Vilanova. La recuperació dels espais verds del pont de Matacavalls o la millora de la permeabilitat de l'avinguda Catalunya amb la resta del districte i la seva connexió amb la futura estació central de rodalies i metro i amb espais públics que necessiten renovació, com el Parc de la Pau o la plaça Granada, són altres possibilitats del barri per superar les seves mancances.

En aquest capítol també mereixen menció destacada la gran potencialitat de les tres escoles i l' institut que rodegen els Blocs de la Florida. Tots ells molt potents, molt valorats per les famílies i pedagògicament molt innovadors i amb bons resultats competencials. Destaquen la seva aposta per l'aprenentatge artístic i la conformació de conjunts instrumentals de música clàssica, pel desenvolupament de la metodologia de l'aprenentatge-servei i pel compromís dels seus alumnes pel barri i per la construcció d'una comunitat d'aprenentatge amb centenars d'adults voluntaris implicats en l'educació del barri.

3. PRIMER PLANTEJAMENT METODOLÒGIC : CÒM HO FAREM?

Un primer plantejament que van acordar en aquesta nova etapa va ser que cal avançar en la elaboració d'un diagnòstic dinàmic i participatiu conjuntament amb els veïns i veïnes del barri, on s'identifiquin també les propostes d'actuació més adients per la seva millora social i urbana .

3.1 El procés participatiu del pla integral

El procés participatiu del pla integral comença amb una ronda d'entrevistes personals i col·lectives amb veïns i veïnes que els darrers anys han expressat la seva preocupació per la situació del barri i que han fet arribar a alcaldia algun document de propostes de futur. També participen a les entrevistes les entitats que desenvolupen activitats permanents als Blocs, els referents històrics del procés veïnal i els tècnics de les diverses àrees municipals implicats en el dia a dia del barri. Un total de 120 entrevistes realitzades al llarg del segon trimestre de l'any 2017.

A tots ells se'ls proposa engegar i desenvolupar un procés participatiu en clau d'intervenció comunitària que tingui com a objectiu la definició d'una diagnosi compartida de la situació del barri que ens permeti identificar col·lectivament els principals problemes i febleses actuals, i apuntar les oportunitats i forteses del mateix. I també es proposa que, un cop feta aquesta diagnosi, el novembre del 2019, s'enceti l'elaboració conjunta d'un *Pla de treball de barri* amb accions, a mig i llarg termini en l'horitzó temporal de l'any 2030.

Un pla d'acció que abasti el període de temps que es preveu per al desenvolupament del pla integral, 2019-30. En paral·lel es comenta la necessitat de l'aplicació immediata d'accions urgents, que citarem en posteriors apartats, a desenvolupar els anys 2017 i 2018 i que conviuran amb les primeres decisions preses dins el procés participatiu. Aquestes mesures s'accepten majoritàriament ja que pretenen resoldre mancances molt evidents de serveis que no existeixen als Blocs i que estan funcionant a la majoria de barris de la ciutat: menjador gent gran, espai familiar, activitat diària de l'esplai, equipament per a joves...

Donat l'índex de vulnerabilitat i la feblesa associativa del barri, el model participatiu que es proposa desenvolupar és el de la intervenció comunitària. En aquest sentit, el procés de construcció de comunitat en els moments de presa de decisions col·lectives a través del treball en equip, de la deliberació i del consens, serà tant o més important que les decisions finals que es prenguin. Així la creació de comunitat cohesionada, el naixement de nou teixit associatiu i el creixement i apoderament personal dels veïns i veïnes i col·lectius de les actuals i les noves associacions, cooperatives... es converteix en el principal objectiu del pla integral. Cal treballar amb la idea que un barri fort i cohesionat i amb veïns i veïnes apoderats i un teixit associatiu fort pot tenir dificultats, però de ben segur que superarà els seus problemes amb l'empenta i la reivindicació col·lectiva.

3.2 Estructura participativa:

La creació de l'Oficina del Pla i la coordinació interna

La primera mostra de voluntat política municipal en la seva aposta pel desenvolupament d'un pla integral és el nomenament d'un coordinador adscrit a alcaldia, la creació d'una oficina municipal dotada de pressupost propi situada físicament en el territori, a la cruïlla dels carrers Llorer i Libèl·lula, i la conformació, en pocs mesos, d'un equip humà format per un coordinador com a responsable polític, una tècnica en intervenció comunitària, una coordinadora-delegada de la regidoria de Serveis Socials, una educadora social i dos administratius.

Una altra mostra de la voluntat política municipal per donar força al pla és la creació d'un seguit d'estructures de coordinació internes, tant polítiques com tècniques, que assegurin que totes les àrees i serveis municipals treballin de forma coordinada i transversal per definir i aconseguir els objectius del pla.

Així es crea una taula política, primer mensual i ara bimensual, presidida per l'alcalde, on el coordinador i l'equip de l'oficina presenta les actuacions realitzades i es plantegen els reptes a superar. En aquesta taula hi participen totes les tinentes d'alcalde i regidors implicats en el pla, acompanyats dels directors i caps de servei.

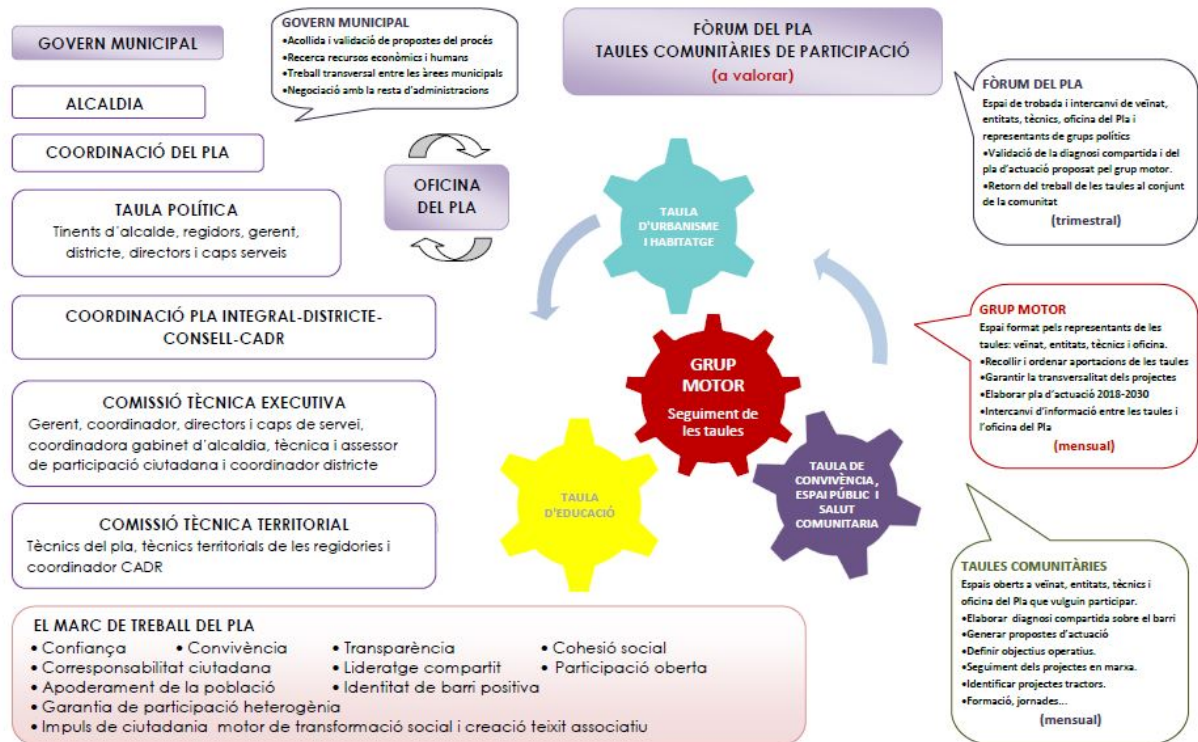

Per tal de preparar aquesta taula política s'ha creat una comissió tècnica executiva formada per gerència, el coordinador del pla i els directors i caps de servei on es treballen els projectes i les accions de forma transversal. La taula política també es prepara amb el despatx previ de l'alcaldeessa amb el coordinador del pla.

A banda, s'ha creat una taula mensual de coordinació de l'oficina del pla amb la Regidoria del districte per posar en comú els projectes i accions que es desenvolupen al territori i que cal treballar conjuntament.

Finalment s'ha donat un nou impuls a una taula de coordinació tècnica territorial existent des de fa uns anys. Ara hi participen bimensualment els tècnics municipals de cada servei, que actuen directament als Blocs de la Florida i les Planes. L'objectiu és aconseguir una major cohesió d'aquest equip en el desenvolupament de les accions, compartir objectius i estratègies, crear projectes comuns i millorar la transversalitat del conjunt de l'acció municipal.

COORDINACIÓ DEL PLA DE REGENERACIÓ URBANA INTEGRAL LES PLANES – BLOCS FLORIDA

3.3 Àmbits d'actuació

Prèviament a la descripció dels àmbits d'actuació de les intervencions a curt i mig termini que s'estan implementant, volem explicitar que el Pla integral parteix de la convicció que la planificació definitiva d'accions i propostes de millora del Pla Integral ha de venir acompanyada per la comunitat, primer amb la realització d'un diagnòstic participatiu i, segon, en la presa de decisions sobre quines son les actuacions de millora i el procés de transformació integral del territori.

Aquesta diagnosi compartida s'està desenvolupament progressivament en els diferents marcs participatius de què es dota el pla integral, els quals coincideixen amb els principals àmbits d'actuació identificats.

La planificació actual es divideix amb els següents àmbits d'actuació:

- Urbanisme, habitatge i comerç
- Convivència, espai públic i salut comunitària
- Educació

S'han triat aquests tres àmbits, ja que responen als factors de risc i criteris de prioritització que s'han recollit a través de les fonts:

- ✓ La Prediagnosi de les Planes- Blocs la Florida elaborat al gener de 2017
- ✓ El diagnòstic dels veïns, que varen compartir a una reunió amb Alcaldia el 09/01/2017
- ✓ Les conclusions del 1r Fòrum del Pla
- ✓ Extraccions de les diferents taules celebrades, de les reunions mantingudes, converses formals i informals amb tècnics i veïnatge.
- ✓ L'observació de la participació.

Urbanisme, habitatge i comerç

Justificació:

L'estat i ús dels espais públics és un dels aspectes que més preocupa el barri, sobretot pel que fa a la neteja, la manca d'espais i la manca de consciència cívica, qüestions que generen una percepció pública negativa del barri. La rehabilitació o millora ha d'anar acompanyada d'una coresponsabilització

vers l'entorn que fomenti un canvi en la dimensió social del barri i generi una imatge positiva del mateix.

Pel que fa al comerç, el barri ha anat experimentat una pèrdua progressiva del petit comerç de qualitat. Entre d'altres, al mercat hi ha moltes parades buides, així com gran part dels locals comercials de la zona. El comerç de proximitat aporta dinamisme i enriqueix la vida dels barris alhora que és un mecanisme per generar ocupació. Cal, doncs, donar un nou impuls i cuidar el que queda per tal de generar noves dinàmiques de creixement econòmic i d'ocupació. Aquests aspectes inevitablement revertiran en la creació de noves centralitats, en les connexions entre territoris i per últim en la cohesió social. Cal incloure en aquests impuls les iniciatives vinculades a l'economia social i solidària.

Pel que fa als habitatges, des de la seva construcció arrossegueu condicions estructurals deficientes que unides a les privacions materials dels seus actuals habitants fan difícils els arranjaments perquè esdevinguin adequades. Els problemes d'accessibilitat són una de les grans deficiències en una zona amb població molt envellida i amb famílies amb pocs recursos, cosa que cal abordar des d'una vessant no només urbanística, sinó social. Una altra feblesa és la sobreocupació, que es tradueix en manca d'espai. Hi ha un 16,5% de les llars amb cinc o més persones que conviuen en pisos d'uns 40 m². Als edificis conviu un gran nombre de persones molt diverses. Constitueixen unitats de convivència amb diferents procedències, hàbits i maneres de fer, que sumen complexitat a l'entramat i a les situacions de vulnerabilitat que, en molts casos, viu cada unitat de convivència. La pobresa energètica és un dels altres factors a examinar i sobre el qual caldria intervenir, s'ha comprovat que hi ha un percentatge de les llars on manca el subministrament d'aigua. Aquestes carències, entre d'altres factors, situen el valor cadastral dels habitatges en 22.514€, valor dues vegades per sota de la mitjana de l'Hospitalet. El cost actual de l'habitatge a l'àrea metropolitana fa que es concentri més població amb necessitats.

Davant una àrea amb problemàtiques urbanístiques tant estructurals com derivades d'una degradació gradual i sostinguda en el temps, que inclou

l'empobriment del comerç, un deficient manteniment dels espais i una manca d'adequació dels habitatges respecte les necessitats actuals dels seus ocupants, cal engegar accions que ajudin a revitalitzar, renovar i vertebrar el teixit urbà amb el objectius:

Objectius generals:

- Millorar la qualitat de l'espai públic que inclogui renovar, ampliar i millorar els equipaments, les zones verdes i les d'esbarjo, tot incorporant els usos i interessos dels veïns.
- Crear nous elements atractius a nivell econòmic, paisatgístic i cultural que incrementi la qualitat de l'espai i millori l'ús que es fa del mateix.
- Promoure accions que permetin el desenvolupament econòmic i que incorporin les diferents fórmules d'economia: economia social i cooperativisme, per tal de fomentar el petit comerç i de proximitat.
- Adequar el parc d'habitatges incorporant les necessitats reals dels veïns per millorar l'accessibilitat i la qualitat de vida.

Objectius específics:

- Realitzar un cens dels habitatges de Blocs Florida, un estudi arquitectònic dels seus edificis i propostes urbanístiques.
- Condicionar places, carrers i parcs.
- Emprendre accions que deixin empremta i que generin reconeixement i identificació de barri.
- Recuperar l'espai natural del pont de Matacavalls com a zona d'esbarjo del veïnat i d'expressió cultural, connectada al Parc de Les Planes.
- Generar atracció a través de la millora de l'espai i de la revitalització del comerç.
- Dinamitzar i recolzar el comerç local.
- Recolzar les iniciatives d'economia social i cooperativa.
- Reformular usos dels espais, com l'estacionament de vehicles.
- Potenciar la participació dels veïns i veïnes en la decisió de les reformes, obres i millores.

- Incloure els interessos dels veïns i veïnes per realitzar les millores adequant-les a les seves necessitats d'ús
- Treballar la corresponsabilització perquè s'apoderin de l'espai públic de cara al seu manteniment.
- Millorar les condicions d'habitabilitat dels pisos
- Repensar i millorar el manteniment i la neteja dels espais comuns i comunitaris
- Buscar i generar nous espais per donar lloc a iniciatives, grups, activitats veïnals

Convivència, espai públic i salut comunitària

Justificació:

L'alta densitat poblacional i la manca d'espai públic es tradueix en un ús molt intensiu del mateix. Alhora, la diversitat poblacional pel que fa a la diversitat cultural i generacional evidencia una necessitat de repensar els espais per aplegar l'heterogeneïtat de necessitats d'ús del mateix. Amb tot, a l'hora de dissenyar o renovar els espais cal comptar amb la barreja d'usos i els diferents perfils sociodemogràfics per poder donar cabuda a la major part de la població.

Un altre aspecte a revisar és l'equitat de gènere en l'ús de l'espai urbà i dels equipaments. Hi ha una necessitat expressada pels veïns de feminitzar l'espai públic, contribuint a generar un entorn segur i amable, millorant aspectes arquitectònics i de diversificació de l'ús dels espais.

La presència significativa de grups amb alta vulnerabilitat social, principalment joves, dones i gent gran, així com la gran diversitat cultural del barri, necessita d'una destacada política que ajudi a frenar els processos de pèrdua de cohesió i convivència social i assegurí un major equilibri social.

Un dels efectes més alarmants del deteriorament de la situació econòmica dels darrers anys ha estat el progressiu empitjorament de la situació social de les famílies i del barri.

A part dels aturats de llarga durada, els col·lectius més afectats pel mercat de treball i la manca de formació són els joves i les dones, que es troben amb escasses perspectives de futur.

L'envelliment de la població també s'ha convertit en un factor determinant a l'hora de marcar les prioritats de Pla, sobretot en relació a la situació de dependència i els problemes d'aïllament i soledat que puguin presentar.

L'alt percentatge de persones provinents d'altres països presenten greus problemes de caràcter econòmic i laboral, afegint-s'hi altres necessitats relatives a la manca de suport familiar, problemes de regularització i reagrupament i d'integració social i comunitària.

És per tots aquests factors que el Pla té com objectiu augmentar les oportunitats socials de les persones i grups amb menys nivell de benestar, promovent l'accés a dispositius laborals, educatius, de salut i de cultura.

Prioritzem les actuacions vinculades als majors estats de necessitat social i a la seva incidència sobre el conjunt del barri.

El Pla té un marcat caràcter preventiu i de promoció, treballant pel canvi i la millora de les condicions de vida de les persones, promovent que siguin elles mateixes les protagonistes i subjectes actius en la millora de les situacions que afecten al seu benestar. Tot això, des d'un model centrat en les potencialitats de les persones i de la pròpia comunitat. Donem molt de pes a les actuacions participatives i comunitàries com agents d'inclusió pel seu caràcter preventiu i de promoció. Posem una especial atenció als aspectes de seguretat ciutadana com un dels factors de malestar dels ciutadans dels Blocs i una de les seves principals inquietuds.

El sistema públic de salut de l'Hospitalet, al setembre de 2017, va fer l'ofertament de promoure un pla integral per a la zona de les Planes-Blocs de la Florida, amb la col·laboració municipal. Aquesta oportunitat permetrà ampliar els nostres objectius de treball per una atenció sanitària i social integral i integrada.

La salut i la malaltia tenen una dimensió social que vincula l'estat de salut, la situació socioeconòmica i el context on es desenvolupa la persona. Els estils de vida i els factors ambientals són els que contribueixen més a les causes de mort de la població.

La profunda crisi econòmica dels darrers anys ha provocat la pèrdua de poder adquisitiu de les famílies i el seu empobriment . Aquesta situació, prolongada durant molt temps, ha tingut un impacte important sobre la salut, sobretot en els grups més vulnerables, entre els qual està la població infantil. La situació de privació és greu en qualsevol col·lectiu, però en el cas de la infància s'associa a pitjors resultats de salut a curt i mitjà termini.

També en els darrers anys, la demanda assistencial per problemes de salut mental ha augmentat, tant en població infantil com adulta. I bona part dels trastorns mentals comencen en edats primerenques.

Les actuacions preventives i de promoció de la salut en l'àmbit comunitari i escolar, actuen sobre el benestar emocional de les persones i de la comunitat on viuen.

D'acord a aquest plantejament, veiem que cal actuar sobre els determinants socials de la salut i sobretot a la infància.

Objectius generals:

- Millorar la convivència a l'espai públic i fer-ne un bon ús per part de tots els col·lectius
- Fer front a les mancances de les persones i fomentar les seves oportunitats.
- Augmentar les oportunitats d'integració laboral i sociolaboral de col·lectius amb dificultats especials.
- Millorar la qualitat de vida de les persones grans que es troben en situació de vulnerabilitat.

- Revitalitzar i promoure el teixit associatiu i participatiu de forma que actui positivament en el benestar de les persones i en una millora de la convivència i la cohesió social.
- Identificar les causes socials principals que determinen les desigualtats en la salut de la comunitat.
- Prevenir i intervenir sobre els determinants socials de la salut, sobretot a la infància
- Enfortir i impulsar els agents i actius de benestar de l'entorn

Objectius específics:

- Crear una antena d'ocupació per a la inserció laboral de joves i dones
- Cercar eines per millorar la situació d'ocupació per a la inserció laboral de col·lectius amb especial situació de vulnerabilitat.
- Prevenir des d'una perspectiva educativa, les possibles problemàtiques relacionals i d'integració de les persones d'altres procedències.
- Promoure la divulgació dels drets de les dones, la participació social i les experiències d'equitat de gènere. Prevenir les situacions de violència a les dones.
- Incrementar l'oferta de cursos de català del Centre de Normalització Lingüística adreçats als veïns i veïnes de les Planes.
- Incrementar les activitats al barri amb propostes obertes d'accions culturals i educatives, construir espais de convivència des de la pluralitat cultural, generacional i de gènere.
- Promoure activitats que facilitin espais de trobada entre la població més gran del barri per afavorir una major inclusió social del col·lectiu.
- Realitzar un diagnòstic de la gent gran que viu sola, detecció de necessitats i garantir la seva cobertura, fomentant xarxes de suport i ajuda amb persones i entitats voluntàries.
- Crear un servei de menjador per a la gent gran dels Blocs.
- Fomentar actuacions participatives i comunitàries com agents d'inclusió pel seu caràcter preventiu i de promoció.
- Promoure un grup de dones.
- Promoure una taula de joves.
- Promoure la presència cultural del poble gitano.

- Donar suport i recolzament a les tasques de les entitats del barri.
- Incrementar els espais del centre cultural Ana Diaz Rico.
- Crear un centre per a joves.
- Potenciar les estructures participatives del pla amb la implicació de les entitats, associacions i veïns del barri.
- Sensibilitzar en accions alternatives d'economia: cooperativisme, espais d'intercanvi de coneixements, de recursos, de temps.
- Elaborar un mapa de les iniciatives ciutadanes que serveixin per millorar la situació de salut de les persones i la seva comunitat.
- Promoure la prescripció social en el sistema públic de salut com element preventiu dels factors de risc de salut.
- Realitzar actuacions que esdevinguin mesures preventives: fomentar hàbits saludables, caminades veïnals, ...
- Promoure espais de trobada i acompanyament de processos d'apoderaments personals i grupals de les dones, la seva relació i promoció personal.
- Generar una xarxa de suport i acompanyament a les famílies en la tasca de criança i educació de les seves criatures.
- Garantir aliments frescos, saludables i de qualitat segons les necessitats familiars, especialment on hi ha infants, dones embarassades, etc.
- Garantir una alimentació equilibrada als col·lectius més vulnerables.

Educació

Justificació:

En l'àmbit educatiu podem extraure unes primeres conclusions de la situació educativa de les Planes d'alta complexitat, de major vulnerabilitat que la resta de zones de la ciutat i amb alt risc de fracàs escolar. Fet que es concreta en un alt percentatge d'alumnat amb situació socioeconòmica desfavorida. Les dades ens dictaminen que a primària és el triple que la mitjana catalana. Un baix grau d'integració de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies, a més de nivells alts de mobilitat de l'alumnat, amb incorporacions i sortides dels centres durant el curs. Proporció d'alumnat estranger superior a la mitjana de la ciutat i de Catalunya. Tot i els indicadors d'alarma de vulnerabilitat també cal

remarcant la gran potencialitat, descrita en apartats anteriors, de les tres escoles i l' institut que rodegen els Blocs de la Florida. Tots ells molts potents, molt valorats, per les famílies i pedagògicament molt innovadores i amb bons resultats competencials. Aquesta aposta es mereix un reforç i acompanyament per tal de transferir tot aquesta implicació, coneixement i compromís d'adults voluntaris, famílies i alumnes a la resta de la comunitat.

Per tant, es requereix, posar especial intervenció i reflexió en la posada en marxa d'accions integrals i transversals amb als diferents agents implicats, tant des de les famílies i tota la comunitat educativa com dels diferents serveis públics i agents associats que intervenen o potencialment podrien intervenir. Cal pensar en accions que detectin, ordenin i donin resposta d'una manera cohesionada i acordada per tal de enfortir i millorar la situació educativa del veïnatge de les Planes i entorn.

Objectius generals:

- Mantenir un sistema educatiu de qualitat que garanteixi un elevat rendiment escolar del alumnes.
- Reforçar els vincles dels centres educatius amb el teixit associatiu i els equipaments de la ciutat.
- Millorar la igualtat d'oportunitats i la qualitat de vida de la població infantil, d'adolescents i joves i, de les seves famílies
- Promoure i donar suport a la creació artística, la cultura, la música, i l'educació en el lleure com a eina transformadora i socialitzadora.
- Millorar la formació ocupacional i professional de les persones, i en especial joves i col·lectius amb risc de més vulnerabilitat.

Objectius específics:

- Incrementar les activitats de lleure, d'esports i de creació artística al barri per a infants i joves i els espais intergeneracionals d'intercanvi i de treball conjunt.
- Apoderar els joves i les dones per a que facin anàlisi crítica i siguin agents de creació d'orgull de barri, de transformació social i d'impuls de l'associacionisme.

- Generar nous coneixements, expectatives de futur i oportunitats professionals.
- Donar suport al treball conjunt de detecció de necessitats de formació i disseny d'accions formatives, amb especial interès en la creació de recursos de segona oportunitat
- Posar en valor l'espai públic com a lloc de creació artística i d'educació en valors.
- Treballar la relació de gènere i el respecte entre els nois i les noies.
- Conèixer altres espais, serveis i equipaments de la ciutat i d'altres realitats.
- Crear sinergies i activitats conjuntes entre les diverses accions de l'estiu.
- Donar continuïtat a les activitats d'estiu conformant grups de joves i dones que actuïn autònomament.
- Obrir espais de relació i d'intercanvi per compartir inquietuds entorn a la criança positiva.
- Col·laborar amb la xarxa de criança i educació de 0-12.
- Reforçar la continuïtat dels grups de famílies autogestionats, sorgits dels tallers de criança positiva, i suport a la creació de les AMPA-AFA i activitats en l'entorn del barri.
- Col·laborar en les diferents xarxes organitzades del districte o ciutat on l'objectiu és la millora del barri de les Planes, especialment a la xarxa del pla educatiu d'entorn .

4. LES PRIMERES ACCIONS D'IMPACTE

La situació de vulnerabilitat descrita ens va fer prendre l'opció d'iniciar les accions del pla integral a dues velocitats. Unes amb un ritme més immediat, amb accions d'impacte que es van executar l'estiu del 2017, i d'altres que s'han programat pel 2018 i 2019. Aquestes accions van ser decidides bàsicament pels serveis municipals i l'oficina del pla, arran de la prediagnosi realitzada i han estat contrastades amb les 120 entrevistes i reunions col·lectives que el coordinador del pla integral va realitzar els mesos d'abril a juny del 2017.

Un segon ritme que, en condicions de menys emergència hagués estat l'únic, és el del procés participatiu que s'explica amb més detall en el següent capítol.

Les primeres accions del pla van significar un treball transversal de la major part de les àrees municipals per incrementar la programació d'educació en el lleure als Blocs de la Florida l'estiu del 2017. Així, pel que fa als més petits del barri, es van augmentar en 90 places noves els casals d'estiu, preferentment a l'agost, tant de l'Esplai de la Florida com del nou casal ofert per la Fundació Pere Tarrés. Es va organitzar un taller de jocs dirigits totes les tardes de juliol i agost de dilluns a divendres de 17 a 21 h al pati de l'escola Pau Vila amb una gran participació i es va organitzar un taller de circ el juliol amb Bipolart. Aquest taller cada divendres feia la cloenda setmanal amb una actuació a una de les places dels Blocs.

Pel que fa als joves es va organitzar el primer Casal d'Estiu Jove amb una vintena de joves, els mesos de juliol i agost. Així l'entitat AEMA va donar continuïtat a l'activitat que realitza al llarg del curs al centre Ana Díaz Rico i la va dimensionar amb activitats fora del barri. Altres joves van participar en els tallers d'estudi assistit organitzats per l'Esplai de la Florida, al pati obert de l'institut Fontserè i una cinquantena van participar en el disseny i realització de tres murals coordinats per l'artista brasiler ERB MON que han deixat la seva

empremta a una plaça dels Blocs, a la façana de l'institut Eduard Fontserè i a la paret mitgera del bloc 13.

El projecte intergeneracional "Des dels Blocs" que organitza la cooperativa La Fundició van tenir continuïtat, per primer cop, al llarg del mes de juliol amb el taller de radio, tèxtil, confecció i expressió artística. Enguany van comptar amb l'estada d'artistes internacionals que va donar peu a diverses publicacions. També per primer cop la cooperativa Brotes va estendre la seva activitat "Cos i moviment" al llarg del mes de juliol en el centre Ana Díaz Rico.

A més del primer impacte de l'estiu, el pla integral ha posat en marxa amb el pressupost del 2018 tot un seguit de projectes. El pressupost directe de l'Oficina del Pla Integral per l'exercici 2018 ha estat de 275.000€ que es complementa amb la dedicació de pressupostos propis de la resta de regidories per a realitzar noves activitats als Blocs de la Florida.

Així al llarg del 2018 s'han desenvolupat les següents accions:

Infants i joves

- Increment activitat Espai Jove i Trobada Jove (AEMA): Són espais oberts i flexibles, adreçats a dos grups d'adolescents entre els 12 i 17 anys. Orientats a promoure la participació dels joves, la millora de la convivència i la relació amb l'entorn. A través de l'acompanyament socioeducatiu es milloren les seves habilitats socials, l'autonomia, la resolució de conflictes i l'apropament als recursos culturals, formatius, laborals i de lleure. Es realitza al CC Ana Diaz Rico. Al llarg dels mesos de juliol i agost s'ha incrementat l'activitat per a joves amb un projecte educatiu de medi obert *Nits joves* dins del centre Ana Díaz Rico i a l'espai públic. Aquesta activitat ha tingut continuïtat el darrer trimestre de l'any amb un projecte esportiu les tardes-nits i un taller de teatre.

- Retorn activitat diària Esplai i augment ajuts al lleure a famílies vulnerables: Per una banda apropar un recurs lúdic i educatiu als infants de 3 a 12 anys habilitant l'espai del C/ Llorer. Per altre incrementar els ajuts de lleure amb la finalitat de donar atenció socioeducatiu als infants en situació de vulnerabilitat i/o risc social a través de la seva inclusió en les activitats de lleure del seu entorn.
- Taller de jocs dirigits a l'estiu: Dins del pati del Pau Vila s'han ofert activitats de lleure gratuïtes en un context segur i de proximitat. Algunes de les activitats pensades: atletisme, jocs de pilota, futbol, jocs del món, gimcana, danses.. tenen els objectius d'optimitzar l'ús dels centres escolars, donar resposta a la demanda d'espais de joc, afavorir la pràctica esportiva i el joc i potenciar la interrelació. També volen oferir una alternativa al lleure als infants i joves en un context segur i de proximitat, oferir un espai de trobada per a infants i joves de la de la Florida.
- Pati obert escola Pau Vila: el pati s 'ha obert com un espai d'us públic per a famílies, infants i adolescents fora de l'horari escolar, els caps de setmana i el període de vacances escolars. Amb l'objectiu principal d'optimitzar l'ús dels centres escolars potenciant la seva vessant educativa i social, fent possible un ús del pati entre col·lectius i/o entitats que es puguin realitzar sense interferències potenciant l'interrelació. Vol donar una alternativa d'oci als infants, joves i famílies de forma autònoma en un context segur i de proximitat.
- Obertura nou espai municipal Llorer: com ampliació del l'espai que disposa el centre Ana Diaz Rico on s'estan desenvolupant activitats culturals, de lleure i de caire sociocomunitari. Actualment hi desenvolupa activitat l'Esplai la Florida, que havia ocupat aquest espai històricament i ha tornat oferint activitat tres tardes a la setmana i els dissabtes. Dos matins a la setmana es realitza el taller de memòria per a gent gran del barri. Un grup de dones del barri que fan manualitats

utilitzen l'espai per reunir-se. Alhora es desenvolupen algunes de les taules del pla.

- Tallers de Criança Positiva dirigit a famílies amb infants de 0-6 anys: Són dinamitzats i acompanyats per dos especialistes. Al llarg de vuit sessions es treballa a partir de les experiències de les famílies, tot compartint com crien i eduquen els infants segons la diversitat familiar i cultural. Amb l'objectiu d'apoderar i donar seguretat a les famílies per realitzar una criança positiva basada en l'afecte, la comprensió, la cura, l'organització i el joc.
- Nou Espai familiar: espai de trobada grupal entre infants i les seves famílies, amb acompanyament i suport professional a la criança. Reforça el vincle amb l' infant, i un bon procés d'autonomia; resol dubtes i dificultats; aporta confiança, seguretat i competència parental; trenca l'aïllament de molts cuidadors i els connecta amb els recursos de la xarxa i l'entorn. Es fa a través del joc, activitats que girin al voltant d'interessos comuns, la relació, la interacció i l'ajuda mútua. Es fa al CC Ana Diaz Rico
- Increment del seguiment AMPA barri (PAEF): ampliació d'hores d'un professional del PAEF que permet acompanyar i donar suport a les famílies del barri en les tasques d'educació i criança dels seus fills/es. Així com dinamitzar aquest teixit associatiu en vistes a millorar la seva cohesió i gestió, enfortint els vincles de les AMPA/AFA amb els centres educatius. Alhora inclou el suport i reforç a aquelles accions consensuades que emanen de les tres taules comunitàries, per tal que les AMPA-AFA i les famílies del territori hi participin activament.
- Mentoring social jove: projecte que impulsa la creació de parelles formades per un/a mentor/a (estudiant universitari o de CFGS) amb un noi/a (estudiant de 2n ESO) entre els que s'estableix una relació de confiança a través de trobades setmanals durant el seu temps de lleure. A través d'aquesta relació es cerca motivar el/la jove envers els estudis,

millorar la seva autonomia, l'autoestima i les seves competències per facilitar el creixement personal, la motivació, la millora del rendiment acadèmic i de les relacions personals.

- L'Orquestra del barri: El projecte pren seu a l'escola Pau Vila, utilitza la pràctica artística per fomentar l'èxit educatiu. Proposa abordar la formació instrumental a les classes de grup i conjunt instrumental fent èmfasi en l'atenció, concentració i memòria, promovent així mateix les característiques més valuoses de fer música en grup: l'empatia amb els companys, la curiositat per allò diferent i l'assoliment a través de l'esforç. El projecte, concebut culmina amb la formació d'una orquestra simfònica juvenil.
- Aprentatge musical primerenc: persegueix estendre tant la música com el teatre i dansa en l'educació primerenca, que arriba fins els set anys. Desenvolupa la consciència corporal i espacial i potencia un imaginari despert i creatiu. Participant en activitats de grup els infants prenen consciència del rol de cadascú (activitats corals). Posa en pràctica una mirada i una escolta actives, amb sentit crític. Familiaritza les infants amb l'aula com a espai de creació, descobrint una forma pròpia i personal d'expressió a través de l'art.
- Espai musical: taller de veu i de producció musical neix del projecte *Entrejoves*, que pretén que els joves actuïn com a referents del seu territori tot generant xarxa, associant-se i fent efectius els seus interessos. Arran de diagnosticar que una de les seves preferències era la música, es crea aquest taller per tal de donar resposta alhora que es treballa la cohesió de grup, la confiança entre iguals i se'ls capacita en una temàtica que els és d'interès.
- Dues expressions artístiques a les places dels Blocs: treball col·lectiu amb grups de veïns del barri, que consisteix en la realització de dos projectes murals en parets mitgeres dels edificis dels blocs que permetin una millora estètica de la zona i que alhora motivin la permeabilització del

barri, que veïns de l'entorn i d'altres indrets tinguin interès per visitar-los. S'han realitzat dos treballs, un vinculat a temàtica jove i l'altra a temàtica de gènere amb la participació d'un col·lectiu de dones en la definició del disseny.

Adults i gent gran

- Taller de memòria per a gent gran i altres activitats: Promoure activitats que facilitin espais de trobada entre la població més gran del barri per afavorir una major inclusió social del col·lectiu. Els tallers de memòria ajuden al manteniment de la memòria mitjançant exercicis pràctics, alhora que reforcen l'autoestima i la relació social. Són una estratègia per a generar confiança entre la població gran i afavorir la detecció de les necessitats de la gent gran del barri. Els tallers es realitzen al nou espai municipal Llorer i també es programen sortides culturals.
- Projecte Entreveïnes: posa en relació dones de diferents cultures per tal de promoure el coneixement mutu i la convivència cívica. Pretén crear una xarxa de dones i promoure la participació activa de les dones en la transformació del barri i la societat.
- Curs de Formació ocupacional microxarxes: adreçat a persones en situació de desocupació de 18 a 45 anys amb interès i nocions en Informàtica. Els objectius són incrementar oportunitats d'ocupació dels participants així com les competències i capacitats digitals. El curs inclou 160h de pràctiques a empreses que treballen amb el grup Telefònica. S'ha realitzat en el centre Ana Diaz Rico.
- Promoció del coneixement i l'ús del català: El Centre de Normalització Lingüística ha iniciat dos cursos, un d'inicial i un bàsic, a l'escola Joaquim Ruyra per apropar l'aprenentatge de la llengua a la població, preferentment, dels Blocs de la de la Florida. Un tècnic del CNL té presència setmanal a l'oficina del Pla per facilitar als veïns i les veïnes les

inscripcions a diferents cursos, així com per donar suport a la redacció i correcció de documents en català.

- Increment de l'activitat Des dels Blocs: activitat oberta socialitzadora i intergeneracional. Desenvolupa activitats a partir de processos creatius que fomenten diferents vinculacions i posen en relació perfils diferents de persones (joves, nenes i nens, gent gran, adultes i adults). L'objectiu és construir i enfortir les comunitats potenciant processos creatius i transformadors per tal d'analitzar els imaginaris al voltant dels espais i territoris que habitem.
- Increment de l'activitat dones i moviment: activitat oberta a dones, basada en la gimnàstica i l'activitat física que les permet moure's, conèixer-se i créixer personalment. Sorgeix d'una demanda per part d'un grup de dones. L'increment d'aquesta activitat vol donar continuïtat i canalitzar les propostes i interessos que van sorgint d'aquest grup de dones.

Urbanístic

- Dos processos participatius de Teide-Matacavalls-Parc les Planes i av. Catalunya-Parc de la Pau: tenen l'objectiu d'afavorir la participació de la ciutadania en la recollida de necessitats i en els dissenys i usos d'aquests espais públics. L'objectiu és implicar la població en els processos de transformació urbana d'aquestes zones, recollint les seves idees i necessitats, a través d'itineraris participatius organitzats i de qüestionaris que es posaran a l'abast del veïns i les veïnes del barri.
- Renovació del la Plaça de la Petanca: aquesta s'ha realitzat a través del pressupost aprovat pel consell de districte. Des del Pla Integral de les Planes- Blocs de la Florida s'ha fet seguiment de la remodelació i s'ha treballat la proposta a la Taula d'espai públic i habitatge. S'han recollit algunes de les peticions veïnals per a que fossin contemplades en el projecte.

Totes aquestes primeres accions del pla integral són avaluades i validades, esmenades o reorientades, si s'escau, per les taules comunitàries, la base del procés participatiu. Pel pressupost 2018 es va habilitar una partida pressupostària per a que les taules decidissin un petit projecte a executar al llarg del 2018. Les activitats realitzades amb aquest pressupost foren el projecte *Nits Joves* i la programació cultural d'espectacles musicals i de circ al llarg dels mesos de juliol i d'agost.

Projectes previstos en el pressupost 2019

El pressupost previst per activitat directament organitzada pel pla integral s'ha doblat fins arribar als 400.000€. A més, les àrees municipals seguiran aportant al pla integral algunes activitats amb pressupost propi.

Es preveu la continuïtat de totes les activitats endegades i la realització de noves accions com són:

- Ampliació de l'activitat de lleure infantil
- Obertura d'un nou equipament integral per a joves
- Aula d'acollida d'estiu per alumnes nouvinguts
- Programes d'orientació, acompanyament i noves oportunitats per a joves
- Creació d'un espai de formació comunitària d'adults
- Espai de salut per a famílies i petita infància
- Elaboració d'un cens diagnòstic de la gent gran que viu sola als Blocs
- Compra d'un local per a creació d'un equipament integral per a gent gran amb menjador i servei de dutxa
- Taller de rondalla, guitarra i veu, per a gent gran
- Primeres accions de recuperació del pont de Matacavalls com a espai públic i camp de treball jove a l'estiu
- Noves expressions culturals a les façanes del barri
- Dinamització i redacció de la diagnosi compartida

5. TEMPORALITAT. PROPOSTA DE FASES

Fase 1: primer any, d'abril 2017 a agost 2018

- 2017 Nomenament del coordinador del futur Pla de Regeneració Urbana Integral de Blocs de la Florida- les Planes
- Procés de participació ciutadana sobre la diagnosi i les accions del Pla Integral amb entrevistes, reunions, assemblees veïnals...
- Elaboració d'una proposta municipal de prediagnosi sobre la situació del barri. Elaborar un mapa d'accions municipals actuals.
- Creació de l'oficina del Pla i del seu equip de treball
- Elaborar un mapa associatiu del barri
- Execució de primeres mesures de xoc d'execució per part de les àrees municipals a l'estiu del 2017 i al llarg dels anys 2017 i 2018. Aquestes accions seran provisionals i es validaran o modificaran en funció de la seva avaluació i de l'aprovació del pla, un cop fet el procés participatiu
- Avaluació primeres mesures de xoc.

Fase 2: de setembre 2018 a agost 2021

2018:

- Valoració i reorientació de la posada en marxa del procés participatiu.
- Seguiment de les primeres accions executades 2018 i reorientació de les accions de 2019.
- Planificació de les accions del 2019 amb horitzó 2021.

2019-21:

- Dinamització i redacció de la diagnosi compartida
- Redacció i aprovació del pla de treball 2019-30
- Execució de les accions a mig termini acordades en el Pla Integral.
- Seguiment de les accions executades 2019 i reorientació de les accions a mig termini.
- Procés participatiu sobre habitatges i remodelació urbanística de la zona
- Avaluació de la fase 2 i reorientació de les accions

Fase 3 : de setembre 2022 a agost 2030

- Execució de les accions a mig termini, un cop reformulades per l'avaluació, i execució de les accions a llarg termini.
- Avaluació periòdica bianual i avaluació final del pla integral.

6. ANNEXOS

Annex 1. PREDIAGNOSIS

Ajuntament de L'Hospitalet
Àrea d'Alcaldia-Presidència
Gerència Municipal

Gener 2017

ÍNDEX

A.	INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS HISTÒRICS	43
B.	METODOLOGIA I DELIMITACIÓ DE L'ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	49
C.	PRE-DIAGNOSI	52
1.	LA POBLACIÓ DE les Planes	52
2.	LA PERCEPCIÓ DEL BARRI	69
3.	MERCAT DE TREBALL ACTIVITAT ECONÒMICA I DINÀMICA COMERCIAL	79
4.	ASSOCIACIONISME I PARTICIPACIÓ CIUTADANA	86
5.	SEGURETAT CIUTADANA, CONVIVÈNCIA I CIVISME	95
6.	BENESTAR SOCIAL I SALUT	107
7.	SITUACIÓ EDUCATIVA.....	116
8.	EDIFICACIÓ I HABITATGE.....	119
9.	EL PARC DE les Planes	138
10.	EL POLIESPORTIU MUNICIPAL les Planes	148
11.	EQUIPAMENT ANA DIAZ RICO	154
12.	CONCLUSIONS (pendent valorar conjuntament)	158
13.	ÍNDEX DE VULNERABILITAT: CONCEPTE I METODOLOGIA.....	163
14.	RESULTATS DE L'ÍNDEX DE VULNERABILITAT DE les Planes	165

A. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS HISTÒRICS

El barri de les Planes ubicat al sud del Districte IV ocupa 0,42 km² i té una població de 15.878 habitants (2016). les Planes s'ubica en la part més meridional del samontà de la ciutat i està delimitat per la via de Vilafranca al sud que el separa del barri de Sant Josep, l'Avinguda del Masnou i de Ponent al nord que separa aquest barri respecte al de la de la Florida, l'Avinguda Isabel la Catòlica a l'oest que fa de límit amb el barri de Can Serra i de de Pubilla Cases i l'Avinguda Torrent Gornal que el separa del barri de la Torrassa a l'est.

El **relleu té una especial transcendència en la configuració del barri**, el punt més alt es situa al final de l'Avinguda Catalunya (54m), a partir d'aquest punt existeix un important desnivell d'uns 30 m en forma de cornisa cap a l'oest fins a l'àmbit del Parc de les Planes i l'antiga llera de la riera dels Frares. Aquesta trencament del relleu en forma de cornisa continua al llarg del Carrer de Teide fins a la via del tren de Vilafranca en l'àmbit de Matacavalls que fa de límit entre el samontà de la ciutat i l'àmbit de la plana deltaica ja en el barri de Sant Josep. Aquests desnivells es van suavitzant cap a l'est del barri i fins la zona amb menys altitud del barri (20m) que és el final de l'avinguda del Torrent Gornal (antic Torrent Gornal). La morfologia del barri juntament amb altres elements com les infraestructures fan que les Planes, tot i estar ubicat en un àmbit central de la ciutat, **només tingui una comunicació fàcil amb el barri de la de la Florida**, amb el qual, en el marc del Districte IV, no només formen una unitat geogràfica sinó també funcional.

Respecte al **poblament** de les Planes, el **primer element que va urbanitzar** el barri i que fins a aquell moment era zona de conreus, va ser la **construcció del nou cementiri municipal al 1886** a la part baixa de l'oest del barri. Més endavant, al 1922 es va realitzar la primera urbanització, la **barriada de Ceravalls**, un conjunt de cases de planta baixa ubicades a la part més alta del barri entre els carrers de Teide i Ceravalls. En l'àmbit de riera del Frares, al costat del nou cementiri també es van començar a instal·lar bòbiles aprofitant el terreny argilós del samontà hospitalenc.

No obstant això, la **gran transformació del barri es va iniciar al 1950** quan el patronat d'habitatge franquista l'Obra sindical del Hogar (OSH) va escollir aquest àmbit per ubicar-hi un dels seus primers polígons d'habitatge, el **polígon "Onésimo Redondo" (actualment Blocs de la de la Florida)**.

Aquesta **promoció de 816 habitatges en 20 blocs que havia d'allotjar unes 4.500 persones** va ser **construïda en una primera fase entre 1954-55** i començada a **habitar entre 1956-57**. Una part dels ocupants dels Blocs de la de la Florida van ser real·lotjats de les barriades de barraques de Barcelona d'àmbits com Montjuïc o el Somorrostro.

L'any 1954 es va adjudicar el projecte amb dos promocions de 400 i 416 habitatges respectivament per un import de 29 milions de pessetes que havien d'estar acabades l'any següent juntament amb les promocions de Trinitat Nova a Barcelona i Sant Roc a Badalona.

Des de la inauguració del polígon es van succeir les queixes dels residents relatives tant a la seva comunicació i aïllament, com a la falta de serveis i a la construcció dels habitatges. L'any **1957 també es va aprovar el Pla Parcial de les Planes** que ordenaria el barri i que contemplava les línies d'alta tensió de l'Avinguda Electricitat (actualment avinguda Catalunya) i del carrer Primavera. Aquest Pla també va possibilitar la construcció del mercat de la de la Florida al 1959 que milloraria els serveis del barri.

Al 1960 es va iniciar la construcció dels habitatges de la FECSA al carrer Primavera, va ser la segona gran urbanització de l'entorn després dels Blocs de la de la Florida. En aquest sentit, al 1966 es va inaugurar la parròquia de Mare de Déu de la Llum, aquesta parròquia va allotjar la comunitat creada als Blocs de la de la Florida al 1957 i que al 1961 va crear el Centre Social la de la Florida. El Centre Social la de la Florida a més de la tasca comunitària va centralitzar totes les reivindicacions de millores als Blocs i al barri, un barri que va anar creixent i urbanitzant-se completament al llarg dels anys 60 i 70.

El **punt àlgid d'aquestes reivindicacions va arribar a mitjans dels 70** quan es va crear l'Associació de veïns de la de la Florida, entitat que va iniciar les reivindicacions de millora dels Blocs amb accions de protesta com el pagament notarial dels lloguers a l'OSH o d'impagament de les contribucions municipals.

L'estat dels Blocs de la de la Florida van fer que l'any 1974 l'Ajuntament de L'Hospitalet durant una visita del Ministre de l'Habitatge a la ciutat anunciés el **primer projecte per enderrocar-los i construir-hi nous habitatges amb millors condicions d'habitabilitat.**

Posteriorment, amb **l'arribada dels governs democràtics al 1980** es van iniciar algunes **reformes estructurals als habitatges que van ser continuades a partir de 1985 per l'empresa pública de la Generalitat ADIGSA**, que en va assumir la **gestió dels Blocs** (cedida al 2005 als propietaris donat que a mesura que caducaven els contractes de lloguer es donava l'opció de compra).

Al **1986 s'inaugura el Parc de les Planes**, un espai recuperat a les antigues bòbiles que després de successives ampliacions va arribar gairebé a les 7ha, el que el converteix en el parc més gran de la ciutat. L'any següent al 1987, el metro finalment arribaria als barris de les Planes i la de la Florida gràcies a les noves parades de la Torrassa a la part est i la de la Florida a l'Avinguda Catalunya.

L'altra gran transformació del barri es va produir al 1993 quan finalment es van **soterrar les línies d'alta tensió de l'avinguda Catalunya i el Carrer Primavera**, aquest fet a més de representar una millora urbanística i de l'entorn va crear nous espais verds.

A començaments del segle XXI un **altre fenomen va canviar la composició social del barri, l'arribada de població estrangera extracomunitària** que va modificar per complet les dinàmiques demogràfiques del barri.

En el cas dels **Blocs de la Florida aquest procés va ser més acusat que a la resta del barri**, per la pròpia edat dels primers habitants i les condicions

d'habitabilitat dels habitatges que van fer que en molts casos les segones generacions no es quedessin a viure als Blocs.

Per fer front a aquests problemes, al **2006 es va iniciar el Pla Integral de de de Pubilla Cases-La de la Florida que incorporava actuacions de caràcter social i urbanístic al barri**. Una de les millores més importants que va deixar el Pla integral va ser la **construcció de l'equipament Ana Diaz Rico al 2013** a l'espai central dels Blocs de la de la Florida per tal de contribuir a la dinamització comunitària del barri.

Paral·lelament es va plantejar un procés de transformació dels Blocs de la de la Florida que consistia en ampliar la superfície útil dels habitatges que finalment no es va dur a terme. Dos anys després, al **2008, es va estudiar la possibilitat d'incloure els Blocs de la de la Florida a les Àrees Residencials Estratègiques (ARE) de la Generalitat**, formant dos sectors discontinus juntament amb el de la Remunta que possibilitaria la substitució del Blocs de la de la Florida.

L'actual necessitat de les polítiques d'intervenció urbana integrals

La crisi econòmica actual ha comportat un agreujament de les problemàtiques socials a les àrees urbanes que es pot comprovar en les elevades taxes d'atur, l'augment de llars amb privacions materials, l'exclusió residencial o la pobresa energètica.

Com indiquen alguns estudis referents a l'àmbit metropolità (IGOP 2014³) la crisi ha aguditzat la vulnerabilitat urbana en aquells àmbits que ja tenien unes pitjors condicions socials, econòmiques o residencials i al mateix temps no disposen d'un teixit social fort⁴. Això ha provocat que s'hagin intensificat els fenòmens de segregació urbana. Una segregació que està provocada per un augment de les diferències de rendes entre els territoris però també per una tendència a la homogeneïtzació social d'aquests. Això fa que les persones amb rendes més baixes acabin ubicant-se per efecte del mercat de

---

³ IGOP (2013). "Barris i Crisi"

⁴ En l'esmentat estudi es cita el barri de Bellvitge com a exemple on el teixit social ha aconseguit ajudar a pal·liar les conseqüències de la crisi.

l'habitatge a aquells territoris amb pitjors condicions residencials. D'aquesta manera la població amb menys recursos ha d'afegir a les dificultats del seu baix nivell de renda, les derivades de la baixa qualitat urbana de l'entorn en que resideix.

Tenint en compte el context actual, es fa imprescindible tornar a elaborar polítiques que abordin les problemàtiques urbanes dels àmbits amb major vulnerabilitat urbana, des d'una perspectiva integral, intervenint des de perspectives múltiples (urbanística, social, residencial, econòmica..), com ja s'havia realitzat a la nostra ciutat a través dels Plans integrals. No obstant, donades les circumstàncies actuals caldrà una reelaboració de les prioritats de les intervencions urbanes d'acord amb la magnitud dels problemes que s'han d'abordar, prioritzant aquells elements com l'habitatge i les polítiques de dinamització social i econòmica.

La intervenció urbana al barri de les Planes i els Blocs de la Florida que s'enceta en aquesta pre-diagnosi hauria de tenir en compte, entre d'altres aspectes, característiques pròpies que ajudin a frenar la segregació urbana com:

- **Una radiografia de l'estat actual d'habitabilitat dels Blocs de la de la Florida i les seves possibilitats de rehabilitació o substitució** (tenint en compte les experiències d'altres promocions de l'OSH del mateix any com Trinitat o Sant Roc).
- **El foment de la mixtura social com a element clau per tal de frenar el procés de segregació urbana actual.**
- **La intervenció social contemplat també un àmbit superior on es donen dinàmiques de vulnerabilitat urbana similars a les del barri de les Planes, com és la Zona Nord de la ciutat.** Aquesta intervenció pot ser el primer pas, per a realitzar noves intervencions en aquest àmbit.
- **La possibilitat de contemplar la millora del barri de les Planes i els Blocs de la de la Florida també des de la perspectiva de la millora de l'espai central de la ciutat,** un espai que ocupen les vies del tren i els polígons industrials actualment en desús, i sobre el que hi han diversos projectes de transformació en marxa. Això permetria trencar l'aïllament històric d'aquest barri i més concretament dels Blocs de la

de la Florida i millorar la permeabilitat física però també social entre els barris de la ciutat.

B. METODOLOGIA I DELIMITACIÓ DE L'ÀMBIT D'INTERVENCIÓ

L'àmbit d'actuació d'aquesta diagnosi és el barri de les Planes, amb una **atenció especial a l'entorn conegut com a Blocs de la Florida**. L'objectiu d'aquest estudi és doble. D'una banda obtenir una **radiografia de la situació social, poblacional, residencial i urbana del barri**. I d'una altra poder mesurar el **nivell de vulnerabilitat territorial** a través de la **construcció d'un índex municipal propi** que serveixi per abordar futurs anàlisis territorials més enllà del que recull aquest primer document.

Per fer la radiografia general de la zona, metodològicament s'ha partit de la delimitació de tres àmbits: el territorial, el temporal i el comparatiu.

Territorialment, a banda de l'espai concret que ja de per sí representa el **barri de les Planes**, s'ha **definit l'espai de Blocs de la Florida** com a la zona del barri de les Planes compresa entre els carrers Av. Catalunya, Mimoses, Llorer, Illes Canàries i Pins.

Geogràficament aquest entorn territorial és el que queda reflectit en el mapa, on una primera trama delimita el barri de les Planes i una segona (en color grana) localitza els edificis de l'espai definit com a Blocs de la Florida.

Des d'un punt de vista **temporal** l'anàlisi incorpora la **situació actual del barri**, així com **l'evolució experimentada des de l'any 2000**. El marc temporal és doncs de 16 anys, situant-se l'inici del període en el moment del canvi demogràfic. Per norma general, les taules i gràfics mostren les dades en períodes quinquennals així com les xifres del darrer any disponible. Tanmateix **no totes les dimensions d'anàlisi poden oferir aquesta descripció temporal**

motiu per qual la temporalitat de l'estudi s'ajusta en cada cas a la disponibilitat de les dades municipals.

Per tal de contextualitzar les dades **a nivell compartiu** els resultats s'han posat en relació amb el **Districte IV i el conjunt de la ciutat**. Novament cal tenir en compte que no totes les dimensions d'estudi poden tenir el mateix nivell de desagregació, per tant quan no ha estat possible disposar de dades a nivell de l'entorn dels Blocs de la Florida o del barri de les Planes la comparació s'ha realitzat a nivell de districte i ciutat. Cal afegir, que per les seves característiques **l'àmbit educatiu o l'atur** les dades corresponen a les **zones educatives o els districtes postals**. Finalment, per tal de tenir una **dimensió comparativa superior a la ciutat**, s'ha incorporat sempre que ha estat possible la comparació dels indicadors utilitzats amb la **mitjana de Catalunya**. L'ús de referents interns i externs a la ciutat ha de servir per determinar la situació relativa del barri en relació amb els altres àmbits territorials i identificar els àmbits prioritaris d'intervenció.

A nivell de **continguts**, el document inclou una primera part de diagnosi **estructurada en diversos capítols en què s'exposen les 9 dimensions** d'estudi que un **equip tècnic municipal multidisciplinar ha determinat com els més rellevants per caracteritzar la situació del barri de manera integral**. Els capítols es refereixen a la població; la percepció del bari; el mercat de treball, l'activitat econòmica i dinàmica comercial; l'associacionisme i la participació ciutadana; la seguretat, convivència i el civisme; la situació social; la situació sanitària; la situació educativa; l'edificació i habitatge; la situació urbanística, l'espai públic i la dotació d'equipaments i el trànsit, l'aparcament i la mobilitat. Addicionalment, s'incorporen capítols específics per a **3 dels equipaments públics més emblemàtics de barri**: el Parc de les Planes, el Poliesportiu de les Planes i el Centre municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico.

En relació a l'altra dels objectius d'aquest estudi, es recull un **segon document** anomenat **resum executiu**, on a banda de recollir les **principals conclusions obtingudes de la interrelació** dels aspectes més rellevants obtinguts en la diagnosi, presenta l'elaboració i els **resultats de l'índex de vulnerabilitat territorial** per comparar el **perfil socioresidencial actual de les Planes i**

determinar-ne la situació relativa respecte del conjunt de la ciutat. La mesura agregada s'obté a partir de les diferències entre el barri i L'Hospitalet en una selecció dels indicadors més rellevants de la diagnosi.

C. PRE-DIAGNOSI

1. LA POBLACIÓ DE les Planes

La població esdevé un dels trets distintius de la ciutat de L'Hospitalet. De fet, les diferents onades migratòries que històricament s'han donat al municipi i el desenvolupament urbanístic han anat marcant les peculiaritats demogràfiques dels diferents barris que configuren la trama urbana de la ciutat.

Globalment la dinàmica demogràfica de les Planes ha seguit la mateixa evolució i etapes que les viscudes al conjunt de la ciutat. Tot i això, a la darrera dècada les Planes ha estat un dels territoris de la ciutat que ha experimentat de manera més significativa **canvis importants** a la seva estructura i composició demogràfica que han estat determinants en la configuració actual del barri.

Una evolució i estructura poblacional amb identitat pròpia

Les Planes, amb **15.878 habitants**, ocupa el **novè lloc entre els barris** més poblats de **L'Hospitalet**. En termes relatius és un dels barris **poblacionalment petits**. Fins i tot en relació amb el Districte IV, les Planes té poc pes poblacional: només 1 de cada 3 residents del Districte IV viu a les Planes. En el centre geogràfic del barri hi ha l'espai conegut com a **Blocs de la Florida**, una àrea on viuen unes **2.306 persones** (gairebé **la cinquena part del barri**), que per les seves característiques sociodemogràfiques i urbanístiques recull un anàlisi desagregat en aquest document.

Globalment, **l'evolució demogràfica** del barri durant el període 2000-2016 **ha seguit l'esquema general** que s'ha donat al **conjunt de la ciutat**, on **el creixement ha estat l'element més destacat**. En concret, en aquests darrers 16 anys la població de les Planes s'ha incrementat un 10,3%; una evolució similar a la del Districte IV, però clarament **per sobre de la mitjana de L'Hospitalet (+6,6%)**. Especialment intensa ha estat l'arribada de població a **l'entorn dels Blocs de la Florida**. De fet, en aquest espai avui viuen unes 346 persones més que l'any 2000.

Evolució de la població i % població respecte de la ciutat

	2000		2005		2010		2015		2016		Δ2016/2000
Les Planes	14.390	5,85%	16.277	6,23%	16.636	6,26%	15.606	6,00%	15.878	6,05%	+10,3%
Blocs de la Florida	1.960	0,80%	2.289	0,88%	2.437	0,92%	2.229	0,86%	2.306	0,88%	+17,6%
Districte IV	40.013	16,26%	44.611	17,07%	45.819	17,23%	43.632	16,76%	44.073	16,79%	+10,1%
L'Hospitalet	246.066	100%	261.310	100%	265.891	100%	260.288	100%	262.449	100%	+6,6%
Catalunya	6.261.999	--	6.995.206	--	7.512.381	--	7.508.106	--	7.522.596	--	+20,1%

Font: padró municipal i Idescat

Amb tot, cal destacar que a diferència d'altres barris de la ciutat (Santa Eulàlia, Granvia Sud, Gornal, Centre, de de Pubilla Cases o Sanfeliu) **aquest creixement demogràfic no ha estat fruit de noves promocions d'habitatge o del creixement natural de la població**, sinó conseqüència directa de **l'onada de població estrangera** iniciada al conjunt de l'Estat a la dècada del 2000.

En aquest sentit, els **saldos migratoris** tant de la ciutat (+8.027) com del barri de les Planes (+567) **continuen essent positius l'any 2016**. Aquest fenomen també ha tingut **efectes en el creixement natural** de la població de L'Hospitalet, que afavorit pel rejoeniment de la població procedent tant de la immigració estrangera com de l'arribada d'altres ciutats per a viure a les noves promocions d'habitatges, ha propiciat un augment dels naixements en el període (+2,4% a les Planes) i una reducció del 40% de la taxa de mortalitat. les Planes està entre els barris amb una taxa de natalitat més alta, sobretot pel pes dels naixements entre la població estrangera.

Aquesta tendència sostinguda de creixement demogràfic, només trencada l'any 2015, fa que **L'Hospitalet i els seus barris s'apartin de l'evolució que s'ha produït al conjunt de Catalunya**. Entre 2012 i 2015 Catalunya va perdre 62.800 habitants. A L'Hospitalet, en canvi, el context de crisi econòmica no es va traduir en un descens continuat de la població.

Històricament, la població de les Planes ha destacat per estar especialment masculinitzada en comparació amb el conjunt de L'Hospitalet. A més, durant aquests anys la xifra ha anat a l'alça. El 2016, les Planes va ser el **territori amb més percentatge d'homes (49,6%)**, lleugerament per davant d'El Gornal i Granvia Sud.

Des de l'any 2000, s'observa una caiguda de l'edat mitjana dels residents de les Planes i del Districte IV, que contrasta amb l'envelliment de la població al conjunt del municipi. Amb una mitjana de 41,2 anys, les Planes és **un dels barris més joves de la ciutat** (només La Torrassa té una població menys envellida). I als Blocs de la Florida, l'edat mitjana és encara més baixa, tan sols de 38,2 anys.

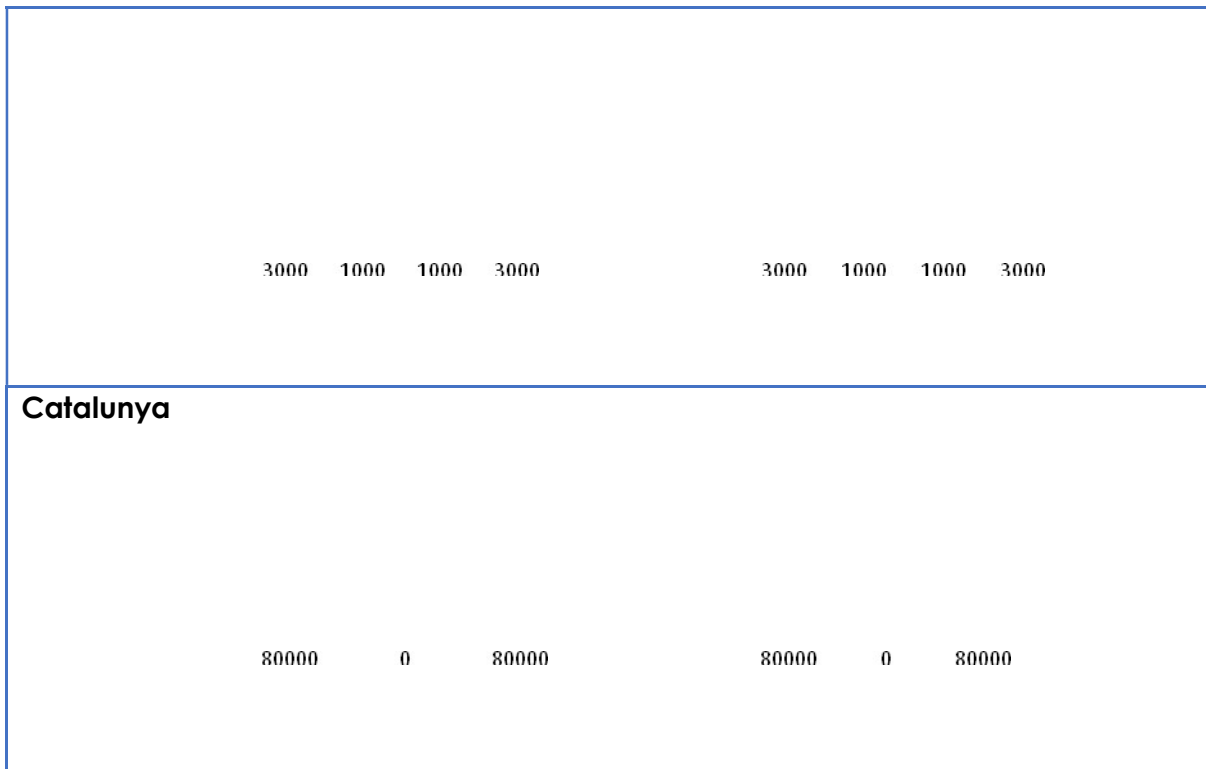
Piràmides poblacionals de les Planes i entorn de Blocs de la Florida: 2000-2016

	2000			2016		
Les Planes						
	200	0	200	200	0	200
Blocs de la Florida						
	50	0	50	40	20	0 20 40

Font: padró municipal / Nota: en color blau, homes; en color verd, dones

Piràmides poblacionals del Districte IV, L'Hospitalet i Catalunya: 2000 i 2016

	2000			2016		
Districte IV						
	500	0	500	500	0	500
L'Hospitalet						

Font: padró municipal i Idescat / Nota: en color blau, homes; en color verd, dones

La importància del rejueniment de la població a la zona nord entre els anys 2000 i 2016 és fàcil d'observar a les piràmides de població que es mostren. Tant a les Planes com als Blocs de la Florida, els efectius de menys edat han guanyat pes en aquests anys. Per contra, el nombre de persones d'edat més avançada s'ha reduït. Aquesta evolució ha propiciat que les piràmides de les Planes i dels Blocs de la Florida tinguin avui dia una distribució més similar a una piràmide clàssica.

Fent l'anàlisi per grans grups d'edat, l'any 2016 més de la meitat dels habitants de les Planes (56,6%) tenia entre 25-64 anys; el 17,7% era gent gran; el 14,7% població infantil i l'11% era gent jova. **El barri destaca per la baixa presència de gent gran (és el penúltim de la ciutat)**, i per la major proporció de joves (el primer) i infants (el segon).

Als Blocs de la Florida, s'intensifica la pauta observada a nivell del barri: hi ha molt poc percentatge de gent gran i molta presència relativa de població infantil. En el període 2000-2016 **el percentatge de gent gran s'ha reduït més de la meitat. Un fet que contrasta amb el progressiu envelliment d'aquesta franja d'edat:** actualment, el 16% de la gent gran de les Planes i el 20% de la dels Blocs de la Florida té 85 anys o més. **Un nombre destacat d'aquestes persones grans viuen soles.** De fet, a les

Planes prop del 15% de les llars estan ocupades per persones de 85 anys i més que viuen soles (+3,5 punts respecte de L'Hospitalet).

Distribució de la població segons grans grups d'edat

Nota: en color groc: població infantil (0-14 anys); en color gris: població jove (15-24 anys); en color mostassa: població adulta (25-64 anys); en color taronja: gent gran (65 anys i més). Font: padró municipal i Idescat

Les Planes: un barri amb una marcada densitat residencial

Un dels elements que sempre han caracteritzat la població de L'Hospitalet ha estat la seva elevada densitat residencial. El fet de ser la segona ciutat més poblada de Catalunya en un àrea geogràfica de 1.240 hectàrees ha acabat determinant aquesta peculiaritat. El fenomen sempre ha estat molt **més intens a la zona nord del municipi**.

L'any 2016, a les Planes **vivien 376 persones per hectàrea** i al conjunt del **Districte IV, 551**. Aquests valors són clarament **superiors a la mitjana de la ciutat** (210), que ja de per si compta amb una de les densitats de població més altes d'Europa⁵.

En relació amb la de la Florida (el barri més densament poblat de la ciutat), la concentració de residents a les Planes és clarament inferior. Amb tot, cal tenir present que aquest territori compta amb el **Parc de les Planes**, un dels **més grans de la ciutat**. Ubicat a l'extrem oest i, per tant, fora del seu nucli central, **representa el 16,2% de l'extensió del barri**. Descomptat aquest espai verd, la **densitat s'incrementa fins a 451 habitants per hectàrea**, a nivells **similars a de de Pubilla Cases i Collblanc** i passa a ocupar el quart lloc entre els barris més densament poblats de L'Hospitalet.

Densitat neta residencial (habitants/ha.)

	2000	2005	2010	2015	2016	Δ 2016/2000
Les Planes	341	385	394	370	376	+10,3%
Blocs de la Florida	151	176	188	172	178	+17,8%
Les Planes (sense el Parc)	408	462	472	443	451	+10,5%
Districte IV	500	557	573	545	551	+10,2%
L'Hospitalet	197	209	213	208	210	+6,6%
Catalunya	1,9	2,1	2,3	2,3	2,3	+21,0%

Font: padró municipal i Idescat

Una naturalesa poblacional diversa i complexa

⁵ EUROSTAT. Estudi sobre ciutats i zones metropolitanes europees (2016)

Històricament, L'Hospitalet ha estat un municipi on la diversitat poblacional ha estat un dels seus valors distintius, especialment en determinats barris com és el cas de les Planes o la de la Florida. Aquesta diversitat ha estat precisament un element diferencial des del punt de vista demogràfic i un motor per generar una capacitat d'integració social entre els seus residents.

Els canvis en la naturalesa poblacional han estat paral·lels a les diferents etapes migratòries que hi ha hagut al municipi. Així, des de la dècada del 2000, a banda de la tradicional població nascuda a Catalunya i a la resta de l'Estat (que ha anat perdent pes al llarg del període), cal afegir un progressiu augment de residents nascuts a l'estranger, en especial a la zona nord. L'any 2016, **el 41% dels veïns de les Planes i prop de la meitat dels veïns dels Blocs de la Florida van néixer a l'estranger**. Aquestes xifres estan clarament per sobre de la mitjana de L'Hospitalet (més de 12 punts) i de Catalunya (24 punts). **Des del 2010, la major part dels veïns de les Planes, dels Blocs de la Florida i del Districte IV han nascut a l'estranger**, a diferència de la resta de la ciutat i de Catalunya, on encara predominen els nascuts a Catalunya.

Aquesta pauta va en la mateixa línia del percentatge d'estrangers que conviuen en aquesta zona (a finals de 2016, el 28% a les Planes i el 34,25% als Blocs de la Florida) i a la progressiva integració i nacionalització d'aquest col·lectiu.

Evolució de la naturalesa de la població

		2000	2005	2010	2015	2016	Δ 2016/2000
Les Planes	Nascuts a Catalunya	49,0%	36,7%	35,1%	36,9%	36,6%	-12,4 pp
	Nascuts a altra CCAA	43,7%	31,7%	25,7%	23,4%	22,2%	-21,5pp
	Nascuts a l'estranger	7,1%	31,5%	39,0%	39,5%	41,0%	+33,9 pp
Blocs de la Florida	Nascuts a Catalunya	55,6%	39,3%	38,4%	40,8%	39,9%	-15,7 pp
	Nascuts a altra	40,1%	24,9%	17,9%	15,0%	13,3%	-26,8 pp

	CCAA						
	Nascuts a l'estranger	4,1%	35,6%	43,6%	44,1%	46,7%	+42,6 pp
Districte IV	Nascuts a Catalunya	48,0%	36,7%	34,0%	35,5%	35,4%	-12,6 pp
	Nascuts a altra CCAA	45,0%	33,1%	27,0%	24,1%	22,9%	-22,1 pp
	Nascuts a l'estranger	6,9%	30,1%	38,9%	40,2%	41,6%	+34,7 pp
L'Hospitalet	Nascuts a Catalunya	55,3%	47,3%	45,8%	47,8%	47,7%	-7,6 pp
	Nascuts a altra CCAA	38,9%	31,1%	26,6%	24,2%	23,3%	-15,6 pp
	Nascuts a l'estranger	5,7%	21,4%	27,5%	27,9%	28,9%	+23,1 pp
Catalunya	Nascuts a Catalunya	68,7%	64,3%	62,6%	64,6%	64,8%	-3,9 pp
	Nascuts a altra CCAA	27,2%	23,0%	19,8%	18,2%	17,9%	-9,3 pp
	Nascuts a l'estranger	4,0%	12,5%	17,4%	17,0%	17,1%	+13,1 pp

Font: padró municipal i Idescat / Nota: en negreta, el grup més nombrós.

En nombres absoluts, entre el 2000 i 2005 es va produir un **increment sobtat de la població estrangera** a les Planes, que va passar de 884 persones a més de 5.000. L'any 2010, la xifra va assolir el màxim del període amb 6.059 persones estrangeres i, des de llavors, coincidint amb els efectes de la crisi i els processos d'adquisició de la nacionalitat espanyola per alguns estrangers, aquesta xifra es va reduir. El 2016 s'observa un repunt del volum d'estrangers al barri.

Aquesta diversitat i complexitat poblacional es veu reflectida amb una presència de veïns procedents de les 17 comunitats autònomes i de més de 200 països. En el barri, la comunitat autònoma que aporta més residents continua sent Andalusia, de la mateixa manera que en el conjunt de L'Hospitalet. Fora de l'Estat, més del 90% de la població estrangera és extracomunitària. Les cinc nacionalitats

estrangeres més comunes a les Planes l'any 2016 van ser la marroquina (17,4%), la paquistanesa (9,6%), l'equatoriana (9,0%), la boliviana (8,1%) i la dominicana (7,7%). En canvi, en el conjunt de la ciutat la comunitat estrangera més nombrosa va ser la boliviana (11,4%), seguida de prop per la marroquina (10,7%).

Més presència de llars amb alta ocupació i poques de 2 a 4 membres

L'evolució de la tipologia de llars pel que fa al nombre de membres és un indicador rellevant per caracteritzar els canvis demogràfics que es produeixen en un territori. Especialment interessant és analitzar el percentatge de llars amb un únic membre per detectar possibles situacions de vulnerabilitat associades al fet de viure sol, i la proporció amb una alta ocupació, que podria reflectir les dificultats econòmiques de persones que han de residir en un mateix habitatge.

A les Planes, **el percentatge de llars de 5 membres o més supera el 15%** i és més alt que al conjunt de la ciutat. Des del 2000, aquest tipus de llars han experimentat un notable creixement a la zona nord, en contrast amb l'evolució molt més lleu a L'Hospitalet.

Alternativament, les llars formades per entre 2 i 4 membres són menys nombroses a la zona nord i han mostrat una clara tendència a la baixa en els darrers anys.

		2000	2005	2010	2015	2016	Δ 2016/2000
Les Planes	Unipersonals	20,7%	21,6%	22,6%	23,9%	24,1%	+3,4 pp
	Entre 2-4 membres	69,9%	64,5%	60,9%	60,9%	60,6%	-9,3 pp
	5 membres o més	9,4%	13,9%	16,5%	15,2%	15,3%	+5,9 pp
Blocs de la Florida	Unipersonals	32,3%	31,9%	28,4%	29,7%	30,9%	-1,4 pp
	Entre 2-4 membres	60,8%	54,9%	53,6%	54,6%	53,2%	-7,6 pp
	5 membres o més	6,9%	13,2%	17,9%	15,7%	16,0%	+9,1 pp

Districte IV	Unipersonals	19,8%	21,8%	22,8%	24,1%	23,9%	+4,1 pp
	Entre 2-4 membres	71,9%	65,4%	61,2%	60,9%	60,8%	-11,1 pp
	5 membres o més	8,3%	12,8%	16,0%	15,0%	15,3%	+7 pp
L'Hospitalet	Unipersonals	18,4%	21,0%	22,8%	24,0%	24,2%	+5,8 pp
	Entre 2-4 membres	72,8%	68,8%	65,9%	65,6%	65,2%	-7,6 pp
	5 membres o més	8,8%	10,2%	11,3%	10,4%	10,6%	+1,8 pp
Catalunya	Unipersonals	--	--	--	24,9%	--	--
	Entre 2-4 membres	--	--	--	69,3%	--	--
	5 membres o més	--	--	--	5,6%	--	--

Font: padró municipal i INE (Enquesta Contínua de Llars)

Un barri amb més sobreenvelliment i gent molt gran que viu sola

L'any 2016, les Planes i en especial els Blocs de la Florida destaquen per la poca presència de gent gran en relació amb la població infantil. Al barri, per cada 100 infants hi ha 121 vells, fet que situa aquest territori **entre els menys envellits de la ciutat** (amb valors similars a Santa Eulàlia i només per davant de La Torrassa).

La **paradoxa** és que **un percentatge destacat de la gent gran de les Planes i dels Blocs de la Florida supera els 85 anys** (el 16% i el 20,0%, respectivament); fet que situa aquest territori com el quart barris més sobreenvellit.

Les situacions de vulnerabilitat associades a l'edat poden agreujar-se si aquestes persones grans viuen soles. L'any 2016, prop del 15% de les **llars** del barri estaven **ocupades per una persona de 85 anys o més**, mentre que a la ciutat el percentatge va ser del 11,5%. En els darrers anys, aquest fenomen ha crescut especialment a les Planes i actualment, és el **barri que en té més** de tot L'Hospitalet.

Índex d'envelliment (65 anys o més / 0-14 anys)

2000	2005	2010	2015	2016	Δ
------	------	------	------	------	---

						2016/2000
Les Planes	1,68	1,38	1,18	1,25	1,21	-27,9%
Blocs de la Florida	2,70	1,83	1,06	0,99	0,81	-70,0%
Districte IV	1,96	1,60	1,34	1,37	1,33	-32,1%
L'Hospitalet	1,58	1,46	1,39	1,45	1,44	-8,8%
Catalunya	1,25	1,14	1,07	1,16	1,17	-6,4%

Font: padró municipal i Idescat

Índex de sobreenvelliment (85 anys o més / 65 anys o més)

	2000	2005	2010	2015	2016	Δ 2016/2000
Les Planes	8,0%	9,0%	12,0%	15,0%	16,0%	+8,0 pp
Blocs de la Florida	8,0%	9,0%	19,0%	23,0%	22,0%	+14,0 pp
Districte IV	7,0%	8,0%	11,0%	16,0%	16,0%	+9,0 pp
L'Hospitalet	9,0%	9,0%	11,0%	14,0%	14,0%	+5,0 pp
Catalunya	10,3%	11,5%	14,1%	16,1%	16,0%	+5,7 pp

Font: padró municipal i Idescat

% de llars amb 1 persona que té 85 anys o més

	2000	2005	2010	2015	2016	Δ 2016/2000
Les Planes	5,65%	6,80%	11,98%	13,49%	14,82%	+9,2 pp
Blocs de la Florida	6,45%	7,80%	15,26%	14,23%	14,77%	+8,3 pp
Districte IV	5,70%	6,95%	10,61%	14,23%	14,38%	+8,7 pp
L'Hospitalet	6,08%	6,91%	9,21%	11,40%	11,58%	+5,5 pp

Font: padró municipal i Idescat

Nivell d'estudis de la població: un barri amb un baix nivell formatiu

El nivell formatiu de la població és un bon indicador del grau de desenvolupament i benestar d'un territori, i és clau per determinar les oportunitats laborals de les persones i, més genèricament, perquè aquestes puguin desenvolupar projectes de vida autònoms. En un context de crisi econòmica com el dels últims anys, el nivell d'instrucció és bàsic per evitar situacions de pobresa i exclusió social, ja que aquesta característica està fortament associada a l'estatus ocupacional. De manera similar, en contextos de recuperació econòmica, les persones amb més formació tenen més probabilitat d'aprofitar les oportunitats de feina que es puguin donar.

Segons el padró municipal, l'any 2016, el percentatge de residents de les Planes sense estudis o que no saben ni llegir ni escriure eren el 34,8% (el grup més nombrós). Aquesta xifra superava en més de 4 punts la mitjana de L'Hospitalet. En general, **els nivells de formació més baixos són més presents al barri** que al conjunt de la ciutat. Per contra, el percentatge de residents amb estudis secundaris postobligatoris o universitaris és més alt a L'Hospitalet que a les Planes.

En el període analitzat, s'observa un fort creixement del percentatge de persones sense estudis o que no saben llegir ni escriure, que va ser especialment intens entre 2000 i 2005. Des de llavors, aquesta xifra s'ha anat reduint però encara continua sent la més nombrosa.

Radiografia del nivell d'estudis de la població (12 anys i més)

		2000	2005	2010	2015	2016	Δ 2016/2000
Les Planes	Sense estudis o menors	23,8%	49,6%	40,6%	36,6%	34,8%	+11,0 pp -20,2 pp
	Primaris o EGB, ESO	50,2%	21,0%	26,5%	29,0%	30,0%	
	Secundaris postoblig.	17,5%	19,6%	19,7%	21,5%	21,6%	+4,1 pp
	Universitaris	3,4%	4,9%	6,5%	6,9%	7,0%	+3,6 pp
	Blocs de la Florida	Sense estudis o menors	29,6%	54,4%	42,9%	38,8%	36,5%
	Primaris o EGB,	51,8%	19,6%	26,6%	31,2%	33,3%	

	ESO						
	Secundaris postoblig.	9,2%	15,0%	17,5%	18,1%	17,9%	+8,7 pp
	Universitaris	1,6%	4,4%	5,0%	4,8%	5,3%	+3,7 pp
Districte IV	Sense estudis o menors	22,9%	48,9%	40,5%	36,3%	34,3%	+11,4 pp -20,5 pp
	Primaris o EGB, ESO	50,8%	21,5%	26,5%	29,3%	30,3%	
	Secundaris postoblig.	18,2%	20,4%	20,1%	21,5%	21,8%	+3,6 pp
	Universitaris	3,5%	5,0%	7,0%	7,2%	7,4%	+3,9 pp
	Sense estudis o menors	18,2%	46,0%	36,9%	32,2%	30,4%	+12,2 pp -24,1 pp
L'Hospitalet	Primaris o EGB, ESO	51,6%	20,6%	25,0%	27,0%	27,5%	
	Secundaris postoblig.	21,8%	23,1%	22,2%	24,5%	24,9%	+3,1 pp
	Universitaris	5,0%	6,5%	10,1%	11,4%	11,7%	+6,7 pp
	Sense estudis o menors	--	--	10,0%	--	--	--
Catalunya	Primaris o EGB, ESO	--	--	41,8%	--	--	--
	Secundaris postoblig.	--	--	27,9%	--	--	--
	Universitaris	--	--	20,3%	--	--	--
	Sense estudis o menors	--	--	10,0%	--	--	--

Font: padró municipal i Idescat (Cens 2011)

Nota: secundaris postobligatoris inclou: % FP, % Batxillerat superior, BUP o COU / universitaris inclou: % diplomad o titulació mitjana i % llicenciat o doctorat.

Nota: per a Catalunya, sense estudis o menors inclou: no sap llegir o escriure o no té estudis / primaris o EGB, ESO inclou: primer grau i ESO / secundaris postobligatoris inclou: segon grau no obligatori / Universitaris inclou: tercer grau / A nivell català, es mostra el nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més.

Principals conclusions

- **Creixement de la població i de la densitat residencial:** tot i ser un dels barris més petits de la ciutat, en els darrers anys ha experimentat un creixement de població més alt que el conjunt de L'Hospitalet.
- **Increment de les franges més joves i reducció del percentatge de gent gran:** les Planes és el barri amb més percentatge de joves, el segon amb més població infantil i amb poca presència de gent gran.
- **Importància relativa de la gent molt gran que viu sola:** és el barri amb més llars unipersonals ocupades per una persona de 85 anys o més.
- **Forta presència de persones nascudes a l'estranger:** 4 de cada 10 residents del barri van néixer fora de l'Estat.
- **Baix nivell d'instrucció:** és el penúltim barri en el percentatge de població universitària, tot i la millora dels nivells formatius durant els últims anys.

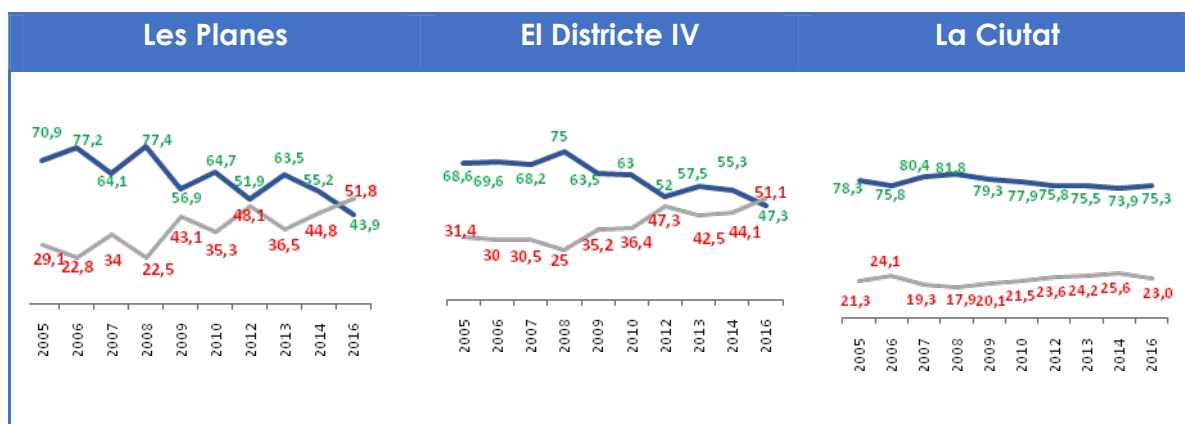
2. LA PERCEPCIÓ DEL BARRI

L'estudi de l'opinió pública té especial interès a l'hora d'elaborar la diagnosi d'un projecte d'intervenció com el que ens ocupa i és un bon complement de les dades obtingudes a través de registres i altres fonts d'informació. El Baròmetre d'Opinió pública municipal proporciona dades per analitzar la realitat des de l'òptica ciutadana i contrastar si l'evolució de les estadístiques municipals es corresponen amb l'evolució de la percepció de la gent.

En aquest apartat s'analitza l'opinió dels residents de les Planes en relació als principals indicadors que marquen la imatge que els veïns tenen del seu propi barri. En concret, la satisfacció de viure-hi, l'evolució recent i futura i quins en són els principals problemes. Les dades es comparen amb el Districte IV i el conjunt de L'Hospitalet i s'adopta una perspectiva evolutiva que ha de servir per detectar els principals canvis en l'opinió pública i la seva associació amb el context en què es produeixen.

El nivell de satisfacció de viure al barri

Els factors que porten una persona a sentir-se més o menys satisfeta de viure al seu barri són nombrosos, i de ben segur inclouen qüestions de l'àmbit estrictament personal (com ara l'estat de salut, les relacions veïnals o la disposició de treball), juntament amb variables d'entorn (ubicació i paisatge urbà) i d'altres vinculades més directament a la gestió municipal al territori. Atès que el fenomen és multicausal, és complex interpretar per què la satisfacció en un territori és més alta que en un altre, així com l'evolució en el temps. Malgrat això, s'ha de tenir en compte aquest indicador ja que sintetitza el nivell benestar de la ciutadania amb el seu entorn més proper.

Nota: En color verd, percentatge de ciutadans molt+bastant satisfets de viure al barri. En color vermell, percentatge de ciutadans poc+gens satisfets de viure al barri. Les dades corresponen als enquestats espanyols.

L'any 2016, el 43,9% dels residents a les Planes estaven satisfets de viure al barri, mentre que el 51,8% es mostrava insatisfet. **Juntament amb la de la Florida i La Torrassa, és un dels territoris on els residents insatisfets de viure al seu barri són majoria.** En canvi, en el **conjunt de la ciutat els valors s'inverteixen**, ja que 3 de cada 4 persones estan satisfetes de viure al seu barri (75,3%) i tan sols el 23% mostra una opinió desfavorable.

En el període analitzat (2005-2016), els residents de les Planes **segueixen una evolució diferent a la del conjunt d'hospitalencs.** Així, el percentatge de veïns amb una opinió positiva de viure al seu barri ha seguit una **tendència clarament decreixent a les Planes i al conjunt del Districte IV.** En canvi, a nivell **de ciutat la xifra s'ha mantingut més estable.**

Gairebé en tots els anys la satisfacció a les Planes i al conjunt del Districte IV ha estat més baixa que en el global de L'Hospitalet⁶, i de manera significativa des de 2009, **coincidint amb el període de la crisi econòmica i els seus efectes socials i laborals.**

Fins el 2014, el percentatge de residents de les Planes que estaven satisfets de viure al seu barri sempre havia estat superior al de persones que no ho estaven, però a la darrera edició del Baròmetre d'Opinió municipal s'ha produït un canvi de tendència: per primera vegada en el període analitzat, l'any 2016 ja hi havia més persones insatisfetes de viure al barri que satisfetes. El punt d'inflexió s'observa també al Districte IV, però no així al conjunt de la ciutat, on

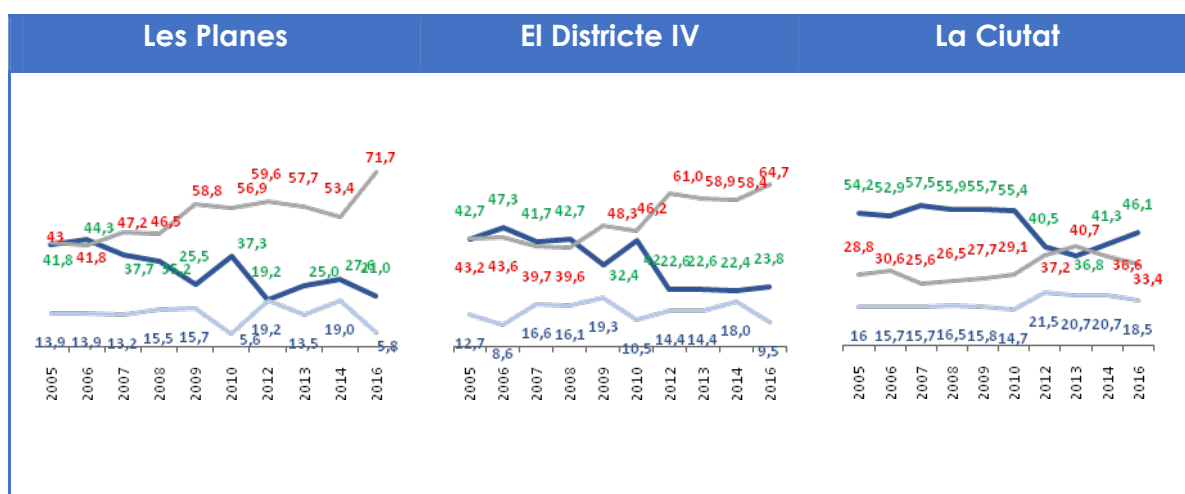
---

⁶ Amb l'excepció de 2006, on el percentatge a les Planes va superar el del Districte IV i el de la ciutat.

els nivells de satisfacció sempre han estat superiors al 70% i el 2015, lluny d'empitjorar, s'ha frenat la tendència decreixent iniciada l'any 2009.

Imatge passada del barri

La percepció sobre l'evolució passada del barri mesura si els veïns creuen que el seu entorn més immediat ha millorat, està igual o ha empitjorat respecte de la situació de fa 2 anys. En altres apartats d'aquesta diagnosi s'ha posat de manifest que durant aquests anys al territori que ens ocupa hi ha hagut importants canvis a nivell poblacional i un empitjorament generalitzat de les condicions socioeconòmiques fruit de la crisi. És interessant detectar fins a quin punt els processos de degradació de l'entorn que mostren les estadístiques i les dades dels serveis municipals s'han traslladat a l'opinió pública.

Nota: En color verd, percentatge de ciutadans que creuen que el barri ha millorat en els últims anys. En color vermell, percentatge de ciutadans que creuen que el barri ha empitjorat en els últims anys. En color blau, percentatge de ciutadans que creuen que el barri està igual que en el passat. Les dades corresponen als enquestats espanyols.

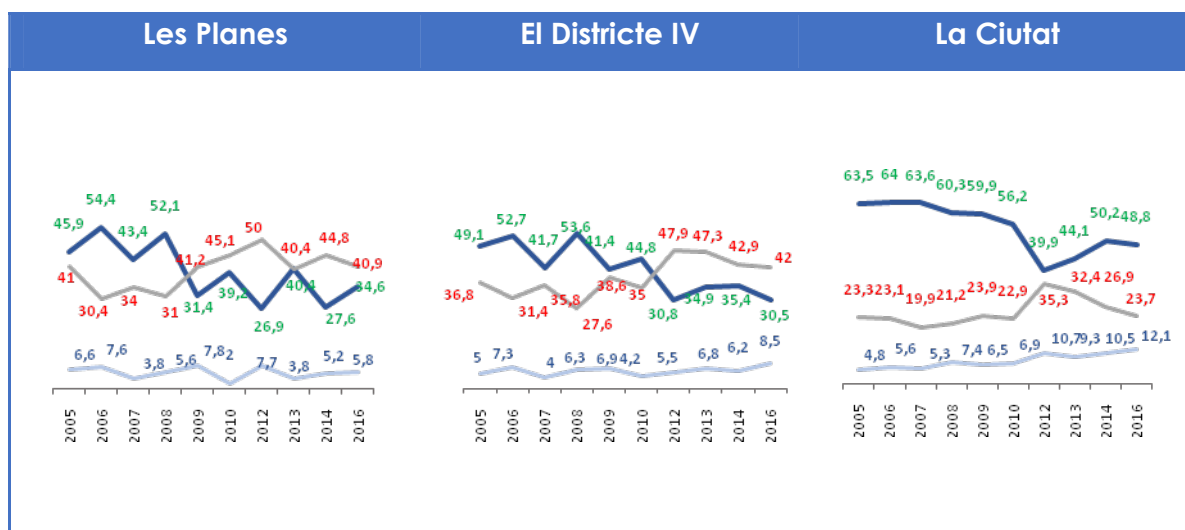
Tant a les Planes, com al Districte IV i al conjunt de L'Hospitalet, la majoria de ciutadans perceben que durant aquests anys s'han produït canvis en els seus barris. De fet, menys del 20% opina que el seu barri estigui igual que en el passat.

Però hi ha diferències rellevants entre l'opinió a les Planes, al Districte IV i a la resta de la ciutat. A nivell general, fins el 2010 el percentatge que afirmava que

el seu barri havia millorat sempre havia superat clarament la xifra dels que creien el contrari. En canvi, **a les Planes i al Districte IV els que afirmaven que el barri havia millorat mai no van ser una majoria clara.** L'any **2016**, malgrat el **context de menor intensitat** de la situació de crisi, **aquesta tendència s'intensifica**, fins al punt que 7 de cada 10 residents a les Planes considera que el seu barri està pitjor que fa dos anys (és el barri més crític), mentre que a nivell de ciutat tan sols ho expressen 3 de cada 10.

Imatge futura del barri

La percepció sobre l'evolució futura del barri és un bon indicador de l'estat d'ànim de la població d'un territori i permet conèixer el grau d'optimisme o pessimisme amb què la gent afronta el futur.

Nota: En color verd, percentatge de ciutadans que creuen que el barri millorarà en el futur. En color vermell, percentatge de ciutadans que creuen que el barri empitjorarà en el futur. En color blau, percentatge de ciutadans que creuen que el barri continuarà igual. Les dades corresponen als enquestats espanyols.

En el període analitzat, **el percentatge d'optimistes respecte de l'evolució futura del seu barri sempre ha estat més alt al conjunt de L'Hospitalet que a les Planes i al Districte IV.** Fins el **2008**, els que creien que el barri milloraria superaven el 60% a nivell de ciutat i el 50% a les Planes i al Districte IV. Però **aquell any va marcar un punt d'inflexió**, i per primera vegada en el període,

l'any 2009 a les Planes el percentatge dels que creixen que el barri empitjoraria (41,2%) va superar el dels que manifestaven el contrari (31,4%). **És a dir l'augment del pessimisme al barri de les Planes coincideix amb l'auge de la crisi econòmica.** Al Districte IV el canvi es produiria tres anys més tard, el 2012; mentre que al conjunt de la ciutat, la proporció d'optimistes ha estat sempre més nombrosa que la de ciutadans que creien que el seu barri empitjoraria en el futur.

En línia amb la recuperació de l'optimisme que es comença a detectar a les enquestes oficials a nivell català, al conjunt de L'Hospitalet també s'observa una **recuperació de l'optimisme sobre el futur del barri** (on gairebé el 50% ja creu que el seu barri millorarà en els propers dos anys). Ara bé, aquest canvi de parer en l'opinió pública **encara no s'ha traslladat ni a les Planes ni al Districte IV.** De fet, juntament amb la de la Florida i La Torrassa, els **habitants de les Planes s'han situat com els més pessimistes amb l'evolució futura del seu barri.**

Les principals problemàtiques del barri

L'anàlisi dels principals problemes percebuts per la ciutadania és un dels elements més rellevants per a valorar la coincidència entre els registres estadístics i la percepció dels seus residents. Aquesta visió és molt útil a l'hora de prioritzar àmbits d'intervenció. En aquest cas és especialment interessant adoptar una perspectiva evolutiva per veure fins a quin punt els principals problemes del barri han variat en els darrers anys, i si hi ha diferències significatives entre la percepció dels problemes que tenen els veïns d'altres territoris.

Principals problemes del barri

	Les Planes				DISTRICTE IV				CIUTAT			
	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012	2005	2010	2011	2012
Immigració	43,0%	51,0%	39,7%	37,0%	-	29,3%	36,6%	34,4%	27,2%	25,9%	20,1%	17,4%
Inseguretat	20,3%	25,5%	25,9%	35,4%	-	33,8%	24,2%	34,8%	14,3%	21,4%	18,4%	20,9%

Neteja	10, 1%	np	10, 3%	28, 8%	-	10, 4%	13, 7%	23, 8%	10, 6%	10, 0%	17, 0%	21, 7%
Incivisme	10, 1%	11, 8%	17, 2%	26, 5%	-	np	np	27, 3%	np	np	11, 8%	22, 2%
Atur	np	np	np	np	-	10, 0%	13, 0%	np	np	np	np	np
Gamberrisme	np	np	np	10, 8%	-	np	np	np	np	np	np	np
Urbanisme, Deixadesa	np	np	np	13, 4%	-	np	np	np	np	np	np	10, 6%

Nota: les sigles "np" fan referència a mencions inferiors al 10% durant l'any analitzat. Només es recullen els problemes més esmentats de cada àmbit territorial. Ombrejats els valors per sobre de la mitjana de ciutat.

En el període analitzat, la **immigració**, la **inseguretat** ciutadana, la **neteja**, l'**incivisme** i el **gamberisme** han marcat les principals problemàtiques percebudes⁷ pels residents d'aquest barri, encara que la notorietat ha variat al llarg d'aquests anys. Això fa que les Planes **tingui una percepció diferent a la donada pel conjunt de la ciutat**, especialment **quant a la intensitat** en què es perceben algunes d'aquestes problemàtiques.

Entre el 28,8% (any 2008) **i el 51,0%** (any 2010) dels veïns de les Planes han destacat algun any la **immigració** com un dels principals problemes del barri. Òbviament, aquesta percepció coincideix amb el canvi demogràfic que es va produir al conjunt d'Espanya i Catalunya a partir de la dècada del 2000 i que a L'Hospitalet va ser especialment significatiu i localitzat als barris de la zona nord de la ciutat. De fet, **als barris amb menor proporció de població estrangera aquesta problemàtica va ser menys esmentada**. La incidència del canvi demogràfic en l'opinió pública també **es va reflectir al conjunt d'Espanya i Catalunya**: coincidint amb els anys de major aflluència d'immigració, aquest tema va arribar a ser **el segon problema més destacat a Espanya⁸ i el primer a Catalunya⁹**.

Entre el 17,0% (any 2006) **i el 41,2%** (any 2009) dels residents de les Planes han destacat algun any la **inseguretat** ciutadana com un dels principals problemes del barri. Els anys 2008 i 2009 **les mencions a la inseguretat van anar a l'alça tant a les Planes, com al conjunt del Districte IV i a la resta de la ciutat, fins al punt d'esdevenir el problema més esmentat a les Planes l'any 2009**. A partir de llavors, la notorietat va disminuir fins el 2012, on la inseguretat ciutadana va tornar a guanyar pes, no tant a les Planes (on era superada de poc per la immigració) sinó més aviat al Districte IV i al conjunt de la ciutat, on va esdevenir el problema més destacat. El 2016, s'observa de nou una tendència a l'alça de la inseguretat ciutadana, que haurà de veure's si es consolida en properes edicions del Baròmetre.

Entre el 3,8% (any 2013) **i el 28,8%** (any 2016) **dels veïns de les Planes creuen que la neteja és un dels principals problemes del barri**. Fins l'any 2014, la

---

⁷ El percentatge inclou el nombre de persones que esmenten aquell aspecte com el primer, el segon o el tercer problema del barri.

⁸ Centro de Investigaciones Sociológicas. Baròmetre de desembre de 2006

⁹ Centre d'Estudis d'Opinió. Baròmetre d'opinió política de novembre de 2006

preocupació entorn de la neteja va moure's al voltant del 10%, amb poques variacions. En canvi, tant en el Districte IV com en el conjunt de la ciutat el percentatge de ciutadans que s'hi referia com un dels problemes més importants va començar a incrementar-se en el període 2010-2014. Al Districte IV, les mencions van passar del 10% al 14% i, al conjunt de la ciutat, del 9% al 16%. És el 2016 quan la neteja escala posicions fins esdevenir el tercer problema del barri de les Planes, només superat per la immigració (37,0%) i la inseguretat ciutadana (35,4%). L'increment es dona també al Districte IV i a nivell de L'Hospitalet, on la neteja és el primer problema del barri segons les mencions directes dels enquestats, amb un 21,7%.

La **manca de civisme** s'ha mogut en percentatges d'entre el 3,8% l'any 2008 i el 26,5% el 2016. En els anys previs a la crisi econòmica, la notorietat d'aquest problema va anar caient, fins al punt que el 2008 només el 3,8% de les persones l'esmentava. L'any següent, però, la tendència va invertir-se i el nombre de persones que creien que l'incivisme era un dels problemes principals del barri **va assolir el valor màxim del període 2005-2014 (23,6%)**; un repunt que va ser **menys pronunciat al Districte IV i al conjunt de la ciutat**. A partir de 2010, les mencions a l'incivisme van retrocedir fins a nivells previs a la crisi econòmica, fins que el 2014 aquest problema va tornar a guanyar terreny, especialment a les Planes i al Districte IV; un protagonisme que es confirma amb les dades de 2016, en què el 26,5% dels veïns de les Planes apunten l'incivisme com un dels problemes que més afecten el seu barri. De fet, tradicionalment les Planes és el **barri on més veïns esmenten l'incivisme com a un problema específic del seu entorn més proper**.

En consonància amb el context de crisi econòmica, un dels problemes que ha irromput amb força aquests darrers anys ha estat l'**atur**, però s'ha esmentat més al conjunt del Districte i la ciutat que al barri de les Planes. El reflex de la crisi econòmica en l'opinió pública també **s'ha donat al conjunt d'Espanya i Catalunya**. Així, es pot apreciar que des de la irrupció de la crisi, l'atur continua sent el principal problema percebut pels espanyols¹⁰ i pels catalans¹¹.

Finalment, cal referir-se al **gamberrisme** com una de les **peculiaritats percebudes pels residents d'aquest barri**. Amb una pauta molt similar a

¹⁰ Centro de Investigaciones Sociológicas. Baròmetre de novembre de 2016

¹¹ Centre d'Estudis d'Opinió. Baròmetre d'opinió política de novembre de 2016

l'incivisme, després d'uns anys amb valors molt baixos, l'any 2009 aquest problema va experimentar un fort repunt al barri de les Planes, seguit d'un descens progressiu fins el 2013. A partir del 2014, la presència del gamberrisme entre els problemes del barri torna a augmentar, i el 2016 ja l'esmenten el 10,8% dels enquestats. Caldrà veure si la tendència a l'alça es manté en properes edicions del Baròmetre.

A diferència dels darrers anys, el 2016 **emergeix com un dels problemes més importants** per als veïns de les Planes **l'urbanisme, la deixadesa i l'estat dels carrers**. Un increment que ha estat paral·lel al repunt d'aquesta problemàtica al Districte IV i al conjunt de la ciutat, si bé amb percentatges inferiors. A les Planes (amb el 13,4%) s'ha convertit en el cinquè problema, per sobre del gamberrisme.

Principals conclusions

- **Persistència d'una imatge negativa del barri:** l'opinió pública del barri està marcada per l'elevada insatisfacció (no ha deixat de créixer des del 2007 fins a ser majoria els veïns amb una opinió negativa), per una valoració crítica de l'evolució passada del barri (és el més crític de tota la ciutat) i pel pessimisme respecte del futur de la ciutat.
- **Manteniment del pessimisme entre els residents de les Planes.** Tot i que al conjunt de L'Hospitalet i la resta de Catalunya va en augment el nombre de ciutadans que pensen que el futur serà millor, a les Planes continua instal·lat el pessimisme respecte de l'evolució futura del barri.
- **La immigració i la inseguretad ciutadana principals problemes del barri.** En línia amb el conjunt de la ciutat aquests dos aspectes són, amb diferència els més destacats pels veïns de les Planes, si bé amb una intensitat força més elevada que la recollida a nivell de ciutat.
- **L'incivisme, l'urbanisme, la deixadesa de l'espai públic i el gamberisme trets diferencials del barri.** A diferència d'altres territoris amb característiques urbanes i demogràfiques similars, aquests problemes també marquen l'opinió pública a les Planes.

3. MERCAT DE TREBALL ACTIVITAT ECONÒMICA I DINÀMICA COMERCIAL

Mercat de treball

El mercat de treball de districte IV destaca pels seus **elevats nivells d'atur que l'any 2011 superaven en gairebé 5 punts els de la ciutat i en 9 punts els de Catalunya i la província de Barcelona**. Només el districte V presenta uns índex d'atur pitjors que la de la Florida-Les Planes.

	Total població	Població activa				Taxa d'aturació	Població	Taxa inactiva
		Població	Població	Població ocupada	Població			
Centre, Sant Josep,	56.215	31.475	24.05	42,78%	7.425	23,59	24.740	44,01%
Collblanc-Torrassa	48.210	25.910	18.01	37,37%	7.895	30,47	22.295	46,25%
Santa Eulàlia	39.640	22.525	17.58	44,36%	4.940	21,93	17.115	43,18%
La de la Florida-Les	37.685	20.080	13.16	34,93%	6.915	34,44	17.600	46,70%
Pubilla Cases- Can	40.525	21.080	13.72	33,87%	7.355	34,89	19.450	48,00%
Bellvitge-Gornal	33.560	17.025	12.21	36,40%	4.810	28,25	16.540	49,28%
L'Hospitalet	255.83	138.09	98.75	38,60%	39.34	28,49	117.73	46,02%
Província de			40,11%			25,19		46,4%
Catalunya			39,8%			25,7		46,43%

Població segons activitat

Font. Cens 2011.

Per tal d'explicar aquest fenomen cal tenir en compte en primer lloc la qualitat de l'ocupació dels residents en el districte IV, si mirem les 10 principals ocupacions de la població resident al districte, troben que **les principals ocupacions de la població treballadora que es situen dintre dels nivells baixos de les categories laborals**, amb importants factors d'estacionalitat com és el cas del comerç i la restauració (que és la principal categoria d'ocupació de la població del Districte). També trobem en els primer llocs un dels sectors més afectats per la crisi com és el sector de la construcció.

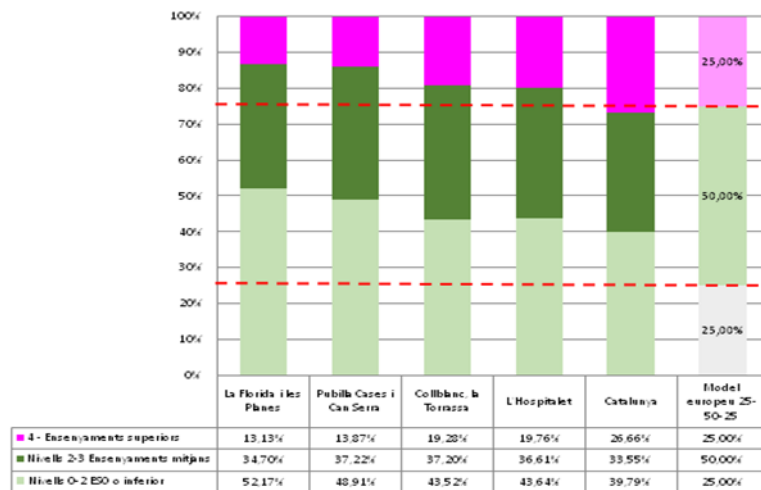
La Florida-Les Planes	
52 - Dependientes en tiendas y almacenes	10,27%
92 - Otro personal de limpieza	9,11%
71 - Trabajadores en obras estructurales de construcción y afines	5,47%
98 - Peones del transporte, descargadores y reponedores	5,17%
91 - Empleados domésticos	5,12%
84 - Conductores de vehículos para el transporte urbano o por carretera	5,12%
45 - Empleados administrativos con tareas de atención al público no clasificados bajo otros epígrafes	3,99%
51 - Trabajadores asalariados de los servicios de restauración	3,77%
41 - Empleados en servicios contables, financieros, y de servicios de apoyo a la producción y al transporte	3,56%
58 - Trabajadores de los servicios personales	2,56%

Sens dubte l'element que millor explica la realitat del mercat de treball a Districte IV és el nivell de qualificació de la seva població en edat de treballar. Aquest Districte presenta **l'índex més alt de baixes qualificacions de tota la ciutat, concretament un 52,2% de la seva població en edat de treballar presenta un nivell d'escolarització obligatòria o inferior** el que el situa a 27,2 punts per sobre del model europeu 25-50-25 a 12,72 punts per sobre de la mitjana catalana i 8,53 punts per sobre de la ciutat de L'Hospitalet.

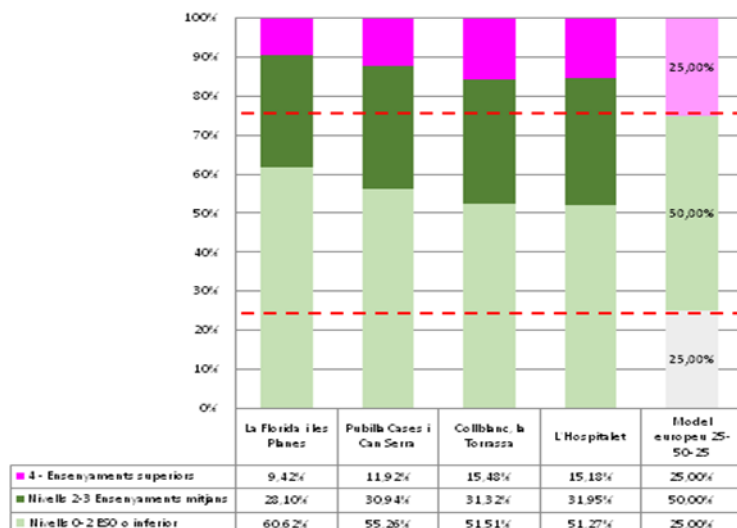
També és el **Districte que presenta una major nombre de població en edat de treball sense estudis o amb estudis inacabats, un 23,99% del total.**

Pel que fa a les altes qualificacions el Districte IV **també és el presenta un menor nombre de població amb ensenyaments superiors gairebé 13,5 punts menys que la mitjana catalana i 6,63 punts menys que la mitjana de la ciutat**

Nivell de qualificació de la població activa (16-64) per districtes. Cens 2011.

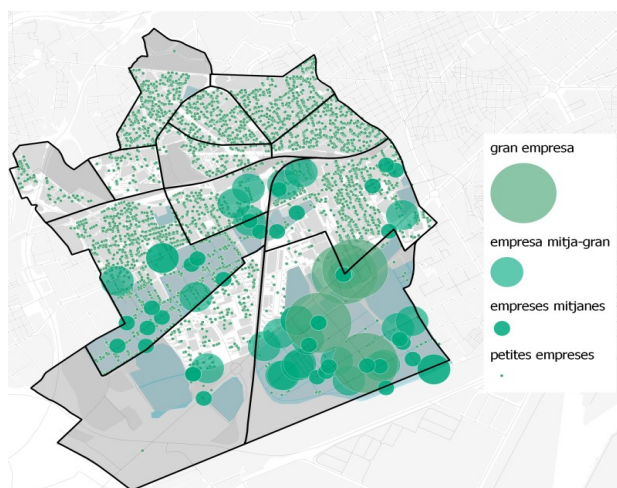

Nivell de qualificació de la població activa (16-64) per districtes. Padró 2016.

Activitat econòmica i comercial

Empreses per volum de facturació. Fons: Registre mercantil 2011

El Districte IV i el barri de les Planes tenen com a principal forma d'activitat econòmica l'economia urbana lligada al comerç i la restauració. En el Districte IV existeixen 2 mercats municipals (La de la Florida i Torrent Gornal) i eixos comercials dinàmics com el de l'Avinguda Masnou-Ponent o el de l'Avinguda Miraflores. En total al Districte IV hi ha 334 botigues i 410 establiments de restauració i un nombre de locals buits similar al de la ciutat

	L'Hospitalet		Districte IV		Les Planes		Entorn Blocs	
Botiga	2246	22,79%	334	23,28%			6	6,06%
Restauració	1069	10,85%	410	28,57%			11	11,11%
Financera	118	1,20%	19	1,32%			0	0,00%
Servei comercial	738	7,49%	116	8,08%			2	2,02%
Servei no comercial	1619	16,43%	228	15,89%			15	15,15%
Locals tancats	3314	33,63%	487	33,94%			62	62,63%
Total general	9854		1435				99	

Estat dels Parc de Locals. Elaboració pròpia.

En canvi si tenim en compte els carrers adjacents als Blocs de la Florida (Donat que aquests pròpiament no disposen de baixos comercials), el nombre de locals buits representa el 62,63% del total, gairebé el doble que a la ciutat i el Districte.

Principals conclusions

- **Major nivell d'aturats.** Els nivells d'atur al Districte IV per sobre de la ciutat i la província de Barcelona i Catalunya.
- Les principals ocupacions de la població treballadora del Districte IV que es situen dintre dels **nivells baixos de les categories laboral.**
- **El nivell de qualificació professional del Districte IV és el pitjor de la ciutat.** Aquest territori és el que té **més població en edat de treballar sense estudis o amb estudis incabats** un 23,99% del total (Cens 2011). Aquesta circumstància es manté a 2016 (dades Padró), amb un 23,98%, sent les Planes **el barri de la ciutat amb el percentatge més alt, 25,33%, de població en edat de treballar sense estudis o amb estudis incabats.**
- Els Districte IV és també el que disposa de **menys titulats superiors** entre la seva població en edat de treballar a la ciutat, un 9,42% (dades Padró 2016).
- Tot i que el Districte IV té un especial dinamisme econòmic comercial i de restauració, el barri **de les Planes, i en particular la zona dels Blocs de la Florida, té 62,63% dels seus locals buits**, el doble que en el Districte IV i a la ciutat.

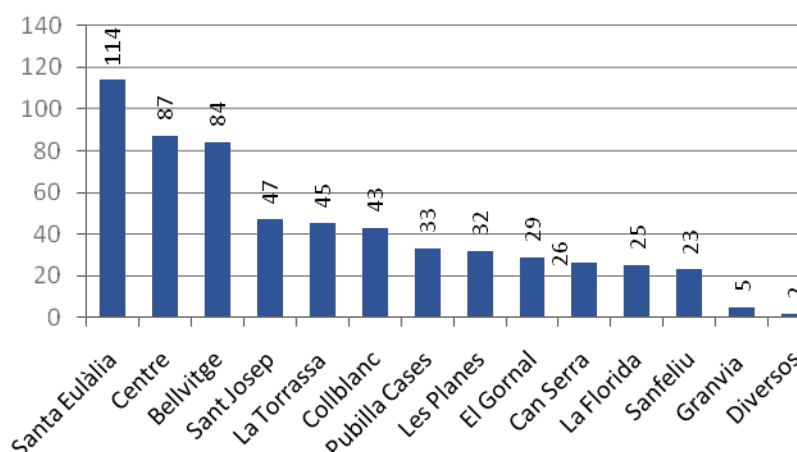
4. ASSOCIACIONISME I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El teixit associatiu del barri

El teixit associatiu forma part de l'ADN de L'Hospitalet. Les entitats sovint han estat el motor de transformació i el puntal de col·laboració institucional per promoure, impulsar i desenvolupar millores urbanes, dotació d'equipaments i cohesió social als territoris. Al llarg d'aquests anys els exemples d'aquesta col·laboració mútua han estat diversos, essent els més emblemàtics les actuacions de regeneració i cohesió generades a través dels Plans Integrals de Collblanc-La Torrassa i de de Pubilla Cases-La de la Florida.

De fet, com apunten algunes investigacions¹² els barris amb una xarxa associativa forta i una població arrelada tenen més probabilitats d'evitar els processos de degradació i d'exclusió social especialment en èpoques de crisi. Des d'aquest punt de vista, analitzar el capital social del barri de les Planes i conèixer les seves peculiaritats respecte el conjunt del Districte IV i la ciutat esdevé un element clau de qualsevol actuació de millora i dinamització al territori.

Gràfic 4.1. Nombre d'entitats (2016)

Des d'un punt de vista numèric, de les 595 associacions registrades a la ciutat, 32 es troben a les Planes (el 5,4%, unes 2,02 entitats per cada mil habitants). Això situa a aquest barri com **el vuitè pel que fa al nombre d'entitats**, amb uns valors similars als del conjunt de la ciutat on el nombre d'entitat per cada mil

¹² IGOP. *Projecte sobre dinàmiques de segregació urbana i innovació social davant la crisi.*(2015)

habitants frega el 2,3. Ara bé, la **concentració d'entitats** a les Planes es trobava **per sota del pes poblacional** del barri en el conjunt de L'Hospitalet. Respecte a altres **territoris de grandària poblacional similar on el teixit associatiu**, com ara Sanfeliu, el Gornal o Can Serra, **aquest tret s'accentua** força constituint un **indicador del baix arrelament veïnal a la xarxa associativa** del barri. Una peculiaritat que encara s'accentua més al analitzar qualitativament la tipologia d'aquestes entitats.

El nombre total de **socis a les entitats** de les Planes és d'uns 4.015 (el 3,07% de la ciutat). De mitjana, cada associació de les Planes compta amb 125 socis, mentre que a nivell de ciutat es d'uns 220. En aquest sentit, la **magnitud de les entitats de les Planes és inferior a la mitjana** de L'Hospitalet. Una característica que encara és més evident si es té en compte que només les **5 AMPAS** del barri concentren el **27,22% de tots els socis** presents en aquest territori de la ciutat.

Des d'un **punt de vista qualitatiu** també es constata aquest **baix arrelament associatiu**. Així, de les 8 de les entitats que tenen un paper més rellevant per la seva tradició i representació veïnal (el Club de Futbol i de Petanca, els Geganters, la Comissió de Festes o l'associació de gent gran) totes tenen una **vinculació més directa amb el barri de la de la Florida** que no pas amb les Planes. De fet, aquestes entitats porten com a **nom constituti**u “**La de la Florida**” malgrat que la seva **seu social estigui ubicada al barri de les Planes**. L'**exemple més simbòlic** és el de l'**Associació de veïns de la de la Florida**, que té la seva seu social al bell mig de la zona coneguda com a Blocs de la de la Florida. Un fet que fa que les Planes sigui **l'únic barri que no compta amb una associació veïnal pròpia** per canalitzar els interessos dels seus residents i que contrasta amb barris de menor tamany on fins i tot hi ha més d'una entitat veïnal. Tot plegat fa que **la dinàmica associativa s'hagi de contemplar des d'una perspectiva global de districte**.

Taula 4.1. Resum dels principals indicadors del teixit associatiu del barri.

Principals indicadors	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Nombre d'entitats	32	57	595
Pes del nombre d'entitats	5,4%	9,58%	100%
Pes poblacional de barri	6,1%	16,8%	100%
Núm. entitats per cada mil	2,0	1,3	2,3

habitants			
Núm. de socis per cada mil habitants	252,9	261,8	498,4
Núm. de socis	4.015	11.537	130.805
Mitjana de socis per entitats	125	202	220
Mitjana d'edat dels presidents	57,1 anys	53,6 anys	54,5 anys
Més de 20 anys com a president	6,3%	3,5%	5,9%
Pes de dones presidentes	22%	21%	32%
Mitjana d'antiguitat de les entitats	22,47 anys	22,7 anys	22,7 anys
Pes de les entitats amb menys de 10 anys	22%	23%	27%
Tipologia d'entitats	25%	19%	15%
	Popular/Tra dicional	Popular/Tra dicional	Esportives
Presència associació de veïns pròpia	NO	SÍ	SÍ

Quant al **perfil de les entitats** a grans trets aquest **segueix la dinàmica** reflectida al conjunt **del municipi, tot i que molt més accentuada**. Tant al barri de les Planes, com al Districte IV i al conjunt de L'Hospitalet l'àmplia **majoria dels presidents de les associacions tenen més de 45 anys**. De fet, ni a les Planes ni al Districte hi ha un president de menys de 30 anys. En concret, l'**edat mitjana** es situa en **57,1 anys, dos anys més que al conjunt de la ciutat** i tres més que a nivell de districte, convertint-se en el 3r **barri on els presidents tenen una edat més avançada**. Quan el **temps de dedicació en el càrrec**, no hi ha diferències i segueix la pauta del municipi on la **majoria de presidents** de les associacions de la ciutat porten fins a un màxim de 10 anys en el càrrec. Amb tot, **el percentatge dels que porten més de 20 anys en la presidència és més alt a les Planes (11,2%) que a la resta de la ciutat (8,0%)**. Situació que també es produeix en relació als presidents que porten al seu càrrec entre 11 i 20 anys. Pel que fa a l'**antiguitat de les entitats**, aquesta es lleugerament inferior a la que es dona a la ciutat o el districte. Ara bé, si no tenim en compte les vuit

entitats de la de la Florida amb seu al barri de les Planes, l'antiguitat mitjana baixa a 20,50 anys, 2 punts per sota de la mitjana de la ciutat.

Tanmateix a les Planes hi ha **una menor presència de dones ocupant el càrrec de presidentes d'entitats**. En concret només el **21,9% de les entitats tenen presidenta** enfront el 32,5% del conjunt d'entitats de la ciutat. Si bé, el percentatge de les Planes és lleugerament superior al que s'observa al Districte IV, on la presència de dones al càrrec es d'un 21,1%.

En línia amb l'**evolució** de la ciutat **en els darrers 15 anys el nombre d'entitats ha augmentat al Districte IV**. Amb tot, l'increment ha estat **més intens en el global de la ciutat**. En tot el període, aproximadament 1 de cada 10 entitats de L'Hospitalet pertanyia al Districte IV. Un fet **contrasta amb el fort descens del nombre de socis** registrat al Districte IV davant la tendència a l'alça (més del 13%) que s'ha donat al conjunt de les entitats de la ciutat. Així, entre els anys 2001 i 2016, el percentatge de socis que formaven part d'una entitat del Districte IV va passar del 14,2% a poc més del 8,8%; una **tendència a la baixa** que contrasta amb l'increment experimentat en el conjunt de la ciutat.

Evolució del nombre de socis (2001-2016)						
	2001	2005	2010	2015	2016	Δ 2016 /2001
Districte IV	16.391	7.653	11.235	11.744	11.537	-29,6%
L'Hospitalet	115.62	125.14	137.58	128.50	130.80	+13,5%
	1	2	1	2	5	
Evolució del nombre del nombre d'entitats (2001-2016)						
	2001	2005	2010	2015	2016	Δ 2016 /2001
Districte IV	53	55	62	56	57	+7,5%
L'Hospitalet	485	514	586	579	595	+22,7%

Nota: No es disposen de dades evolutives desagregades per el barri de les Planes entre els anys 2001 a 2010. Per aquest motiu l'anàlisi s'ha realitzat a nivell de districte.

Finalment pel que fa a la **tipologia d'entitats** presents al barri, i tenint en compte els matisos que s'han fet en relació a la seva major vinculació amb el barri de la de la Florida les dades mostren un fort **protagonisme de les entitats de caire regional**. Aquestes representen el 25% de les entitats presents al barri.

Un aspecte que s'ha de posar en relació amb l'**equipament del Centre Cultural Claveles** ja que moltes de les entitats del Districte tenen en aquest espai el lloc on realitzen les seves activitats.

Tipologia de les entitats (2016)	Les Planes	Districte IV	Ciutat
AMPAS	15,6%	12,3%	11,1%
Cooperació i solidaritat	6,3%	8,8%	4,4%
Culturals	6,3%	5,2%	10,9%
Esportives	12,5%	7,0%	15,6%
Interculturals	9,4%	10,5%	7,4%
Popular / tradicional	25,0%	19,3%	6,6%
Comissió de Festes*	3,1%	1,7%	1,9%
Associació de veïns*	3,1%	1,7%	2,9%
Altres	18,8%	33,3%	39,2%

Observació: cal tenir en compte que aquestes entitats tot i tenir la seu al barri de les Planes tenen com a nom el barri de la de la Florida

En definitiva el **perfil global del teixit associatiu** del barri mostra un **menor arrelament** i una **major accentuació de les problemàtiques associades al món associatiu del municipi**, com són l'**envelliment** dels presidents, el **poc dinamisme en la renovació** de la direcció i la **masculinització** del món associatiu tot conferint a les entitats una major visió de Districte que de barri essent un tret distintiu que el separen d'entorns de grandària similar com Sanfeliu o el Gornal on les entitats del territori tenen una forta visió i arrelament de barri més que no pas de districte.

La Participació electoral, indicador indirecte del nivell d'arrelament i benestar social

Estudis recents¹³ confirmen la **relació existent entre el grau d'implicació de les persones en la gestió dels afers públics i el fenomen de l'exclusió social**, de

¹³ Gómez Fortes, B. i Trujillo Carmona M. *Los excluidos también pueden votar: abstención y exclusión social en España* (2016)

manera que els col·lectius i els territoris més empobrits són també els menys actius políticament. En aquest sentit, bona part de les diferències en la mobilització d'uns i altres grups socials no són aleatòries, sinó que vénen condicionades per l'estatus socioeconòmic i cultural de la població.

Des d'aquesta perspectiva, la participació electoral pot ser un **indicador indirecte del nivell de benestar d'un territori i del grau d'arrelament de la població**, especialment quan les diferències en la participació respecte d'altres barris o ciutats es donen de manera continuada. Donat que les eleccions locals són les que més es poden associar amb l'arrelament dels seus residents, a continuació s'analitzarà aquesta relació sobretot des de la perspectiva de les eleccions municipals.

Històricament, **la participació electoral de L'Hospitalet ha estat inferior** a la participació del conjunt de **Catalunya** a les eleccions municipals (-5,7 punts). **Fins la dècada dels 2000, la participació a les Planes havia estat més alta que a la resta de la ciutat**, sobretot a les eleccions municipals. Però **aquesta major mobilització electoral s'ha anat diluint** amb el pas del temps, fins al punt que **avui dia les Planes es troba clarament per sota de la mitjana de la ciutat**, amb independència del tipus d'elecció. De fet, la pauta al Districte IV ha estat la mateixa que a les Planes.

Posició de les Planes segons participació electoral (eleccions municipals)

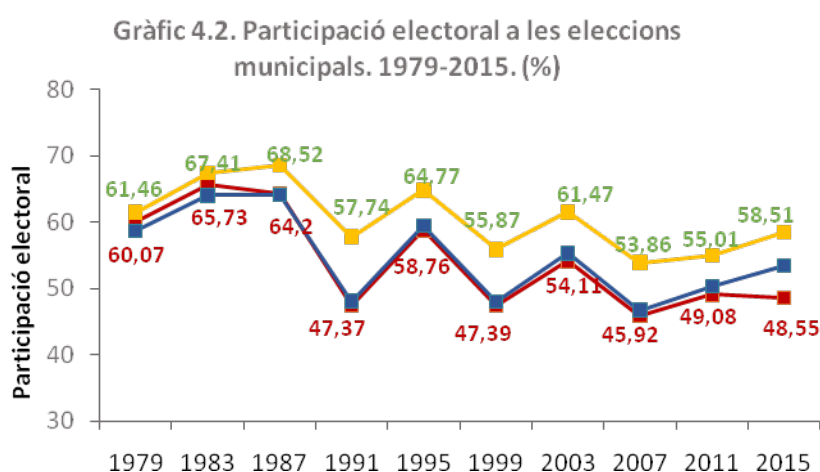
1979	1983	1987	1991	1995	1999	2003	2007	2011	2015
2	2	3	3	5	6	11	9	6	13

Aquesta tendència s'observa clarament en la taula, que mostra la posició de les Planes en relació amb els altres barris de la ciutat: fins l'any 1983, les Planes va ser el **segon barri més participatiu a les eleccions municipals**, només per darrere de Can Serra. L'any 1987 va passar a ser el tercer, el cinquè el 1995, el sisè el 1999, l'onzè el 2003 i, **actualment, és l'últim**.

Considerant les 10 **seccions censals menys participatives** de la ciutat, entre els anys 1979 i 1995 no hi havia cap secció del barri de les Planes. L'any 1999 va haver-n'hi una (l'actual 435, corresponent als Blocs de la Florida), el 2003 s'hi va afegir l'actual 433 (ubicada també en l'entorn dels Blocs de la Florida) i a les

darreres municipals, la secció 419. En conseqüència, **avui dia 3 de les 10 seccions censals menys participatives de la ciutat es troben a les Planes**. I no només això, les **seccions de l'entorn dels Blocs de la Florida són les més abstencionistes de L'Hospitalet** (per sota del 38% a les municipals de 2015).

En les últimes convocatòries electorals, **la participació del conjunt de L'Hospitalet s'ha anat aproximant a la mitjana catalana**, a diferència del que ha passat a les Planes i al Districte IV, que cada cop **s'allunyen més de les xifres globals de Catalunya**. S'està produint, per tant, una creixent **dispersió en**

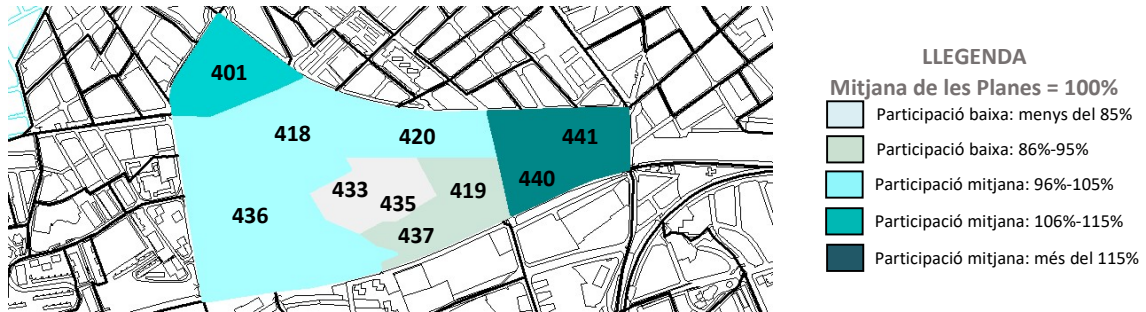
els nivells de participació electoral, i aquesta pauta es repeteix en tots els tipus d'elecció, però esdevé més accentuada a nivell local.

Nota: en color mostassa, Catalunya; en color blau, L'Hospitalet; en color vermell, les Planes.

Posant el focus a les eleccions municipals, **la creixent polarització detectada a nivell de ciutat es reproduceix també dins del mateix barri de les Planes**, de manera que hi ha seccions censals amb una progressiva pèrdua de mobilització electoral, mentre que altres encara es mouen en nivells de participació similars als del conjunt de la ciutat. Des de l'any 2003, coincidint amb la gran afluència de població estrangera a la zona, que va introduir canvis substancials en la composició demogràfica del barri, comença a accentuar-se aquest diferencial entre les seccions censals del barri. Territorialment, **les zones menys mobilitzades acostumen a correspondre als Blocs de la Florida i l'entorn més proper** (l'espai comprès entre els carrers de les Mimoses, del Llorer, del de Teide i les avingudes del Nord i de Catalunya).

Diferencial de participació entre seccions censals (eleccions municipals de 2015)

En consonància amb les conclusions de l'estudi de Trujillo i Gómez aquesta major tendència a la desmobilització ciutadana es produeix a uns dels barris amb més atur, més immigració, més inseguretat i major demanda d'ajuts social. Aquests fenòmens són factors associats de manera directa i indirecta a **entorns menys cohesionats i menys benestants**, que en darrer terme, actuen com a catalitzadors de la **desmobilització electoral i la manca d'arrelament veïnal**. No és casual que entre les seccions més abstencionistes de la ciutat hi hagi les ubicades a l'entorn anomenat Blocs de la Florida, ja que com s'està veient en aquest diagnòstic, són les que presenten indicadors socials i urbans més desfavorables.

Principals conclusions

- **Major accentuació de les problemàtiques associades al món associatiu del municipi:** envelliment dels presidents, poc dinamisme en la renovació de la direcció i masculinització del món associatiu.
- **Manca d'entitats amb identitat pròpia de barri: les Planes** és l'únic barri de la ciutat que no compta amb una associació veïnal pròpia. La majoria d'entitats amb un rol rellevant o històric s'associen més al barri de la Florida que no pas a les Planes. Això fa que les entitats existents tinguin una baixa identitat de pertinença al barri de les Planes i a la defensa dels seus interessos predominant la visió de Districte per sobre de la de barri.
- **Baix nivell d'arrelament veïnal amb el teixit associatiu:** les Planes compta amb un teixit associatiu inferior al que li correspondria pel pes poblacional que té. El nombre mitjà de socis a les seves entitats és baix i el nombre d'entitats és inferior al que s'hi torba a barris de grandària poblacional similar com Sanfeliu o Gornal.
- **Creixent desmobilització dels residents a les Planes:** ha passat de ser el segon barri més participatiu en les convocatòries electorals a convertir-se en el més abstencionista.
- **Elevat nivell d'abstencionisme a l'entorn dels Blocs de la Florida.** La zona anomenada dels Blocs de la Florida i l'entorn més proper localitza les seccions menys participatives de la ciutat. Una situació que ha evolucionat en paral·lel als principals problemes percebuts al barri.

5. SEGURETAT CIUTADANA, CONVIVÈNCIA I CIVISME

La percepció de seguretat i realitat delictiva

A la darrera enquesta de victimització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (informe 2016), la de la Florida és identificat com el Barri més perillós de L'Hospitalet, amb el 3,1 % de totes les cites de l'Àrea Metropolitana (el 36,9% en relació amb la resta de barris de la ciutat) . Cal assenyalar que aquesta dada es refereix a una identificació simbòlica o percepció del 94,8 % del veïns residents a la ciutat (i el 5,2% de fora) per tant, s'ha de comprovar si aquest és un procés independent o es correpon a una realitat delictiva del barri.

Si prenem com a referència dades de delictes reals, obtenim els següents indicadors:

Indicadors delictes coneguts i detencions per habitant

	L'Hospitalet	Blocs de la Florida	Blocs de la Florida i carrers adjacents ¹⁴
Fets i delictes penals coneguts per cada 1000 habitants	62,35	22,88	38,31
Faltes administratives conegudes per cada 1000 habitants	5,80	2,38	3,05
Detencions per cada 1000 habitants	8,65	4,77	6,27

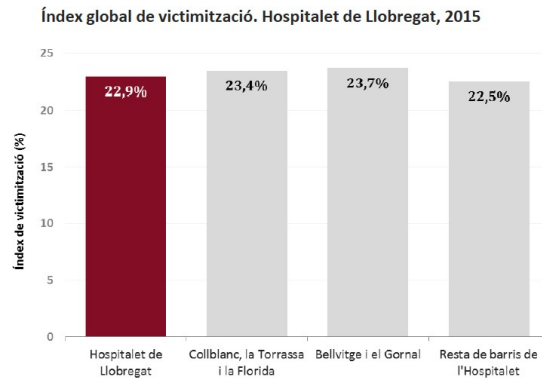
Dades: Junta Local de Seguretat Local i Mossos d'Esquadra de L'Hospitalet any 2015.

S'observa que als tres indicadors tant en les categories penals, faltes administratives com en nombre de detencions, l'indicador de la zona delimitada per la plaça del Blocs de la Florida, com la d'aquesta i els seus

¹⁴ El màxim nivell de segregació de les dades que en disposem correspon a carrers sencers, en aquest cas s'han considerat els carrers: Pins, Sant Frances Xavier, de Teide, Illes Canàries, Llorer i Blocs de la Florida.

carrers adjacents, és menor en comparació a la dada de l'indicador pel conjunt de la ciutat.

Estem parlant de “fets coneguts” i detencions, per tant els delictes podrien existir però per diferents raons aquets no arriben a provocar la intervenció final dels Cossos de seguretat. Per interpretar aquestes dades, cal doncs, relacionar-les amb altres que ens proporciona l'índex global de

victimització de l'any 2016 i baròmetre d'opinió pública de L'Hospitalet.

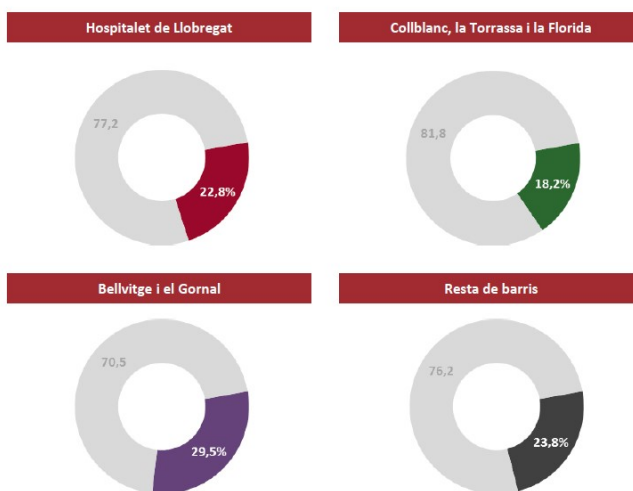
Font: EVAMB L'Hospitalet de Llobregat. 2016

L'índex global de victimització calcula la proporció de persones que han patit un fet que consideren delictiu en els 12 mesos anteriors a la realització de l'enquesta, en aquest cas, també al llarg del 2015. S'observa que l'índex de victimització pels barris de la zona nord: Collblanc, la Torrassa i la de la Florida (23,4%), només es troba a cinc punts per sobre del valor pel conjunt de la ciutat, aquests es troba fins i tot per sota del dels barris de la zona sud Bellvitge i Gornal (23,7%). Com a referència, aquests valor és gairebé el mateix que el del conjunt de la ciutat de Barcelona (23,3%).

Així doncs, les dades de l'enquesta de victimització 2016, semblen confirmar que **als barris de la zona nord no es cometes més delictes que en altres zones de la ciutat.**

Una probable explicació la trobem en altre del índex que ens facilita l'enquesta de victimització, en aquest cas l'índex de denúncia. Aquest calcula la proporció de fets de victimització que s'han posat en coneixement dels serveis de Policia o els Jutjats. En aquest cas **els índexs de denúncia són menors a Collblanc, la Torrassa i la de la Florida (18,2%) que a la resta de l'Hospitalet (22,8%).**

Índex global de denúncia. Hospitalet de Llobregat, 2015

Font: EVAMB L'Hospitalet de Llobregat. 2016

Per tant, les dades sobre el menor nombre de denúncies i els valors equivalents o fins i tot inferiors al d'altres barris sobre fets delictius petits que ens proporciona l'enquesta de victimització, confirmen les dades policials respecte a que a la zona del Blocs no passen més fets delictius que a la resta de la ciutat.

Per confirmar aquest **desfasament entre la inseguretat percebuda i els delictes reals**, podem recórrer a la dada que ens proporciona el baròmetre d'opinió pública de L'Hospitalet per l'any 2016 que, en aquets cas, ens confirma novament que entre els residents del districte IV (la de la Florida –Les Planes) **la inseguretat ciutadana es percebuda com el principal problema del barri, acumulant el 34,8%** de les respostes espontànies que assenyalen el primer, segon i tercer problema del barri en aquest moment.

Més enllà de les dades de percepcions que ens proporcionen les enquestes, i els valors sobre "fets coneguts" s'han de buscar doncs altres indicadors per mesurar l'activitat delictiva. En aquest sentit, el Ministeri de Justícia fa públiques,

mitjançant informes i comunicacions, les dades oficials del que es coneix com a peticions d'actes de comunicació.

Els actes de comunicació judicial (notificacions, citacions, requeriments...) són aquells per mitjà dels quals es posa en coneixement de les parts o de tercers que han d'intervenir en un procés qualsevol tipus d'incidència o actuacions a l'efecte de provocar una determinada activitat de la justícia.

Així doncs, **amb les dades d'actes de comunicació processal**, tot i que s'adrecen tant a testimonis, com a acusats o altres tercers, **podem construir un indicador que ens informi del volum de les causes judicials i per tant indirectament de l'activitat delictiva** que afecta als residents d'una zona.

Per tal de poder ponderar el pes que tenen les causes judicials als Blocs de la de la Florida, relacionem aquestes amb el nombre de ciutadans de la zona i obtenim els següents indicadors:

Indicadors actes de Comunicació processal per habitant

	L'Hospitalet	Blocs de la Florida	Blocs de la Florida i carrers adjacents ¹⁵
Actes de Comunicació processal penal per cada 1000 habitants	75,26	124,88	133,73
Actes de Comunicació processal civil per cada 1000 habitants	53,03	80,55	85,59

Dades: Ministerio de Justicia. Servicio Común Procesal General de L'Hospitalet

Es pot observar que, en relació al nombre de ciutadans residents, **el nombre de causes judicials en l'àmbit penal, tant als blocs de la Florida, com a l'espai delimitat pels Blocs de la Florida i els carrers adjacents, pràcticament es duplica**. Aquesta diferència es manté quan ens referim a processos civils, tot i així les diferències es suavitzen.

Veïnatge, relacions de convivència i civisme

¹⁵ El màxim nivell de segregació de les dades que en disposem correspon a carrers sencers, en aquest cas s'han considerat els carrers: Pins, Sant Frances Xavier, de Teide, Illes Canàries, Llorer i Blocs de la Florida.

Continuant amb dades de la darrera enquesta de victimització: el 20% de la població de L'Hospitalet ha viscut una situació de conflicte o problema de convivència al seu barri, ja sigui a l'escala o als espais públics.

Aquests conflictes de convivència i de veïnatge es manifesten tant als espais públics del barri com a la pròpia escala. Entre les situacions que desencadenen conflictes a les escales estan: els sorolls, l'ocupació il·legal d'immobles, els animals domèstics i altres situacions que afecten a les comunitats d'escala (destrosses, impagaments, males olors...). Respecte als espais públics els problemes més comuns són: els sorolls, els actes vandàlics, la brutícia i l'incivisme.

Per donar resposta a aquestes situacions l'Ajuntament de L'Hospitalet disposa de diferents dispositius i equips professionals que intervenen en funció de la problemàtica.

Les dades sobre queixes i les actuacions es reben i gestionen a través dels Serveis municipals Telèfon d'Incidències de Convivència i Civisme i Oficina de Gestió d'Incidències. Tal com s'observa la següent taula:

Indicadors de conflictes de convivència per habitant

	L'Hospitalet	Districte IV	Barri la de la Florida	Blocs de la Florida ¹⁶
Queixes i reclamacions de convivència i civisme fetes per cada 1000 habitants	1,78	3,54	2,52	9,11
Nombre de casos oberts de convivència per cada 1000 habitants	12,5	15,0	8,2	13,4
Nombre d'actuacions de convivència per cada 1000 habitants	131	184	106	441

¹⁶ Àmbit delimitat per: la Plaça dels Blocs de la Florida, tots els númeroi els Carrer de Teide 60 i 62, el carrer Llorer 38 i Carrer Illes Canaries, 1 i 3

Dades: Ajuntament de L'Hospitalet, Oficina d'incidències i Padró municipal a 31/12/16,

L'indicador de queixes i reclamacions de convivència i civisme per habitant de Blocs de la Florida multiplica per cinc al del conjunt de la ciutat i pràcticament multiplica per 3 al del districte IV. Respecte al nombre de casos oberts de convivència en els que estan intervenint els diferents equips, les dades també són superiors a les del conjunt de la ciutat, però en aquest cas és una mica inferior que el del valor del districte IV. Lògicament aquest nivell de queixa té una translació en les actuacions realitzades i per tant el nombre d'actuacions per habitant a Blocs de la Florida triplica el valor de l'indicador de la ciutat i duplica el del Districte IV.

D'altra banda respecte al número de casos oberts, podem apreciar que les diferències no són molt significatives entre Blocs de la Florida i la ciutat, ja que un semblant número de casos requereix d'un major nombre d'actuacions, al ser aquestes de major complexitat. Si relacionem aquestes dades amb les del quadre següent podem veure que aquestes actuacions es produeixen majoritàriament a l'espai públic.

Indicadors d'actuacions d'ambit veïnal i l'espai públic

	L'Hospitalet	Districte IV	Barri la de la Florida	Blocs de la Florida
Percentatge d'actuacions a comunitats de veïnals / total de finques (de l'àmbit territorial)	14,1%	23,8%	12,7%	23,5%
Percentatge d'actuacions a l'espai públic / total d'actuacions de convivència i civisme (de l'àmbit territorial)	22,2%	24,4%	34,8%	78,9%

Dades: Ajuntament de L'Hospitalet, Oficina d'incidències i Padró municipal a 31/12/16,

En resum, **als Blocs de de la Florida es multipliquen per cinc les queixes per convivència i civisme respecte a les del conjunt de la ciutat, aquestes presenten un major nivell de conflictivitat al barri que al conjunt de la ciutat i es donen sobre tot a l'espai públic** no hi ha més casos oberts, ja que són sempre el mateixos casos dels pocs espais públics definits per la zona, però aquests són més complexos, i comporten que és multipliquin per 3,5 el nombre d'actuacions respecte a la resta de la ciutat.

Requereix una menció especial una de les qüestions que més afecta a l'àmbit veïnal, l'ocupació il·legal d'habitatges. En concret **el percentatge d'habitatges ocupats il·legalment sobre el total d'habitatges de Blocs de la Florida, pràcticament multiplica per sis la dada del conjunt de la ciutat.**

Percentate d'habitatges ocupats il·legalment

	L'Hospitalet	Districte IV	Barri la de la Florida	Blocs de la Florida
Percentatge d'habitatges ocupats il·legalment sobre	0,43%	0,92%	0,65%	2,30%

el total d'habitatges

Dades: Ajuntament de L'Hospitalet, Oficina d'incidències i Padró municipal a 31/12/16,

Respecte al nombre de denúncies per incivisme, com es pot apreciar al següent quadre, el valor per a Blocs de la Florida és inferior al de la resta de la ciutat i la meitat que el del Districte IV. S'hauria d'estudiar com corregir aquets valor ja que una major índex de denuncia per incivisme, a l'espai, ens permetria millorar la eficàcia de projectes com les mesures alternatives amb la sanció, que permeten corresponsabilitzar a l'infractor amb la seva acció oferint possibilitat de realitzar actuacions reparadores concretes, directament relacionades amb la infracció comesa.

Indicador de denúncies per incivisme per habitant

	L'Hospitalet	Districte IV	Blocs de la Florida
Denúncies per incivisme per cada 1000 habitants	6,3	11,3	5,6

Dades: Ajuntament de L'Hospitalet, Oficina de Sancions (dades provisionals pendent de tancament 2016)

Finalment respecte a l'indicador sobre casos de mediació, una dada que crida l'atenció és que a la zona de Blocs de la Florida no hi ha casos de mediació. L'explicació la trobem en que **els habitants de la zona prefereixen fer servir els seus propis mitjans per autogestionar el conflictes de convivència, amb la intervenció de mediadors naturals i líders veïnals**. Per tant els conflictes de convivència a l'espai privat no arriben a l'esfera pública com altres zones de la ciutat.

Indicadors de casos de mediació

	L'Hospitalet	Districte IV	Barri la de la Florida	Blocs de la Florida
Casos de mediació atesos oberts en un any per cada 1.000 habitants	1,3	1,2	1,1	Sense casos de mediació
Percentatge de casos de mediació tancats amb èxit / total de casos oberts	70,9%	64,2%	70,0%	Sense casos de mediació

Dades: Ajuntament de L'Hospitalet, Oficina d'incidències i Padró municipal a 31/12/16,

Principals conclusions

- Alta percepció de barri insegur (segons el baròmetre d'opinió pública de L'Hospitalet i l'enquesta de victimització)
- Desfasament entre la inseguretat percebuda i els delictes reals,
- Baix índex de delictes reals comesos a la zona
- Alt índex de residents implicats en causes judicial penals
- Tots els indicadors de convivència es disparen als blocs de la de la Florida
- Les queixes ciutadanes multipliquen per cinc als de la resta de la ciutat i el casos son mol més complexos
- L'espai públic presenta una major problemàtica de convencia que l'àmbit veïnal
- No hi ha més casos oberts, ja que son sempre el mateixos casos del pocs espais públics definits per la zona, però la complexitat en la gestió dels mateixos comporta que multipliquin per 3,5 el nombre d'actuacions respecte a la resta de la ciutat
- El percentatge d'habitatges ocupats ll legalment sobre el total d'habitatges de Blocs de la Florida, pràcticament multiplica per sis la dada del conjunt de la ciutat
- Els habitants de Blocs de la Florida prefereixen fer servir els seus propis mitjans per autogestionar el conflictes de convivència, amb la intervenció de mediadors naturals i líders veïnals.

6. BENESTAR SOCIAL I SALUT

Introducció. La vulnerabilitat social de la zona Nord de L'Hospitalet

A la zona nord de L'Hospitalet es dóna la major concentració de desigualtat social de la ciutat. Tradicionalment, les característiques sociodemogràfiques i urbanes que es donen a la zona nord de la ciutat han configurat aquest entorn com a una àrea de vulnerabilitat. En concret es tracte d'una zona que afecta principalment als districtes II, IV i V, on les dades socials se sumen a aquesta vessant urbana i demogràfica, per reflectir que són les àrees territorials on es troben les borses de major pobresa i exclusió.

Naturalment no tots els residents d'aquests barris pertanyen a grups desfavorits, però sí que es donen **processos acumulats de vulnerabilitat** que estan incidint en l'accés a les oportunitats i la qualitat de vida dels seus veïns i veïnes, especialment després de les darreres onades migratòries i de la crisi econòmica i social.

A la resta de la ciutat, els grups de persones i famílies vulnerables es troben de forma més dispersa, tret del barri del Gornal.

L'anàlisi dels serveis socials consisteix en identificar els factors i processos múltiples que generen la vulnerabilitat. Comprovar les seves característiques, la seva magnitud i contrastar-los amb els indicadors de la resta de la ciutat. En concret en aquest bloc d'anàlisi es recull alguns dels factors de context que han afavorit la vulnerabilitat social d'aquest barri així com les dades dels principals indicadors socials utilitzats per identificar els processos múltiples que afavoreixen aquesta major vulnerabilitat.

Contextualització d'alguns factors explicatius del risc de pobresa i exclusió social al barri

Algunes de les situacions de vulnerabilitat i exclusió social presents a barri deriven de diversos factors. Com s'ha exposat al capítol dedicat a la població, un dels factors ha estat **l'arribada d'onades migratòries al barri**. Les Planes és un barri tradicional de la ciutat de L'Hospitalet que durant les dècades dels seixanta i els setanta va rebre un elevat volum de població en molt poc temps.

Aquest ràpid creixement no va anar acompanyat de la dotació de serveis suficients. En aquells anys, al barri es van ubicar bona part de les onades migratòries procedents de l'Espanya meridional. Aquest fet va generar una gran varietat ètnica, incloent les **famílies autòctones d'ètnia gitana (xifra??)**. A partir dels anys dos mil destacà per l'arribada de molta **població estrangera**, i avui dia com s'ha vist a l'anàlisi demogràfic és un dels barris més multiculturals de la ciutat.

A aquest fet demogràfic s'**afegeix la vessant històrica urbanística d'uns dels entorns emblemàtics d'aquest territori**, el conegut com a Blocs la de la Florida. La creació dels **Blocs la de la Florida** com un polígon de promoció pública amb **habitatges de baixa qualitat** per al **reallotjament de grups vulnerables**, especialment persones autòctones d'ètnia gitana. Malgrat el reallotjament, la població va continuar tenint els mateixos problemes socials i econòmics. Durant tots aquest anys s'ha mantingut l'hegemonia social d'un grup socioeconòmic pobre, amb escassos recursos personals i socials, amb baixa qualificació educativa i manca d'integració cultural. Aquest factor ha contribuït a una **concentració progressiva de grups molt vulnerables** amb un perfil d'exclusió i marginalitat molt accentuat.

La **crisi econòmica i social dels darrers anys** hauria incidit molt fortament en els nivells d'atur al barri, l'eventualitat, la baixa qualificació laboral i l'aparició d'activitats marginals, que es tradueixen en baixos ingressos econòmics, i que generen pobresa relativa i absoluta entre la seva població.

Indicadors de vulnerabilitat

Del total de la població de la ciutat, un **16% dels residents de les Planes tenen expedient actiu als Serveis Socials** (uns 2.051 expedients). D'aquest, el 18% son famílies monoparentals i un 28,67% son famílies nuclears. Al barri hi ha un alt percentatge de població estrangera de procedències diferents, la qual cosa implica una diversitat cultural i la presència d'uns valors, creences i comportaments diferents que conformen la seva manera de pensar i de percebre la realitat de molt difícil encaix amb el nostre model social que fa necessari d'un acompanyament tècnic per la circulació social.

Entre els habitants del barri hi ha una elevada proporció amb poc o nul domini de la llengua autòctona i, com també s'ha vist al bloc demogràfic i laboral, la població presenta un baix nivell formatiu de difícil inserció laboral que afavoreix l'economia submergida o la procedència d'ingressos irregulars. Destaquen també rols de gènere molt definits i un augment de la violència de gènere i domèstica. S'observa igualment un augment del consum abusiu de substàncies tòxiques.

En línia amb les característiques habitacionals que recull la diagnosi, el barri destaca també l'alt percentatge de famílies amb exclusió habitacional i **l'augment molt notable de les ocupacions de pisos buits**. Cal apuntar, que s'han **detectat grups organitzats il·legals**, que tenen accés al cens d'aquests pisos, que negocien amb persones en situacions de vulnerabilitat per un preu pactat, "rebutant" portes de pisos buits. Un altre element característic del barri és **l'elevada complexitat familiar**: famílies reconstituïdes, reagrupacions familiars, alt nombre de famílies monoparentals (un 18,30%), el que suposa **un 32% dels ajuts per escola bressol corresponen al Districte IV**. Una dada rellevant és que el **32% de les xeringues recollides** al municipi corresponen **al districte**, i com apunten el departament de Salut, en bona part localitzades **al Parc de les Planes**.

Les principals **demandes** de la població són les **econòmiques**, un **72% davant del 64% de la resta de la ciutat**, que corresponen a un 59% de les problemàtiques detectades, que és el mateix percentatge per la resta de la ciutat, seguides de les problemàtiques familiars que són d'un 18% en front del 12% de la resta de la ciutat

Indicadors de l'ABSS del Districte IV		
Les Planes	% de persones amb expedient actiu als Serveis Socials	16,0%
	% de famílies monoparentals	18,3%
	% de persones amb demandes de necessitat econòmica	72,0%
	% de problemàtiques de necessitat	59,0%

econòmica sobre les detectades	
% de problemàtiques familiars sobre les problemàtiques detectades	18,0%

Font: Dades d'atenció de l'ABSS del Districte IV

Incidència de la vulnerabilitat social en la tasca de les entitats i centres educatius

Tal com s'ha recollit a l'anàlisi de l'àmbit associatiu, les entitats socials del barri estan molt limitades per l'escassa representativitat i participació. En general, s'observa una **xarxa social molt fràgil**, ja que l'impuls comunitari ve donat per l'Esplai la de la Florida i els serveis del propi Ajuntament (Ana Díaz Rico, grups de Joves de Serveis Socials...).

A nivell de Serveis, tenim els **Centres Educatius**, que cada vegada més detecten situacions socials greus i demanen la intervenció i acompanyament de referents professionals de serveis socials a causa de la situació en què es troben els infants, adolescents i llurs famílies: d'una banda, les **famílies en situació de pobresa que no poden fer front al menjador escolar, a llibres i material escolar, sortides escolars**, etc. Un **24% de les beques menjador corresponen als centres escolars del barri**.

D'altra banda, els centres alerten de la presència d'infants amb indicadors de risc moderat i greu que es detecten a l'entorn escolar amb manifestacions de problemes de conducta, problemes de relacions amb els companys/es del grup de classe i rebuig a l'autoritat. Un fet destacat al barri és la major detecció de maltractaments físics i psicològics que estan patint els infants en el seu entorn familiar. De fet, **un 21% dels casos atesos al EAIA són del districte IV**. S'alerta igualment de la presència de progenitors que empenen el càstig físic com mesura per posar límits als fills. S'ha detectat que hi ha infants que no tenen un espai per fer els deures i per al joc. Es troben en habitacions de relloguer on fins i tot les hores i la qualitat del son no estan garantides. Com a mesura preventiva des de serveis socials es plantegen activitats de lleure de curs, reforç escolar i projecte clau. **Un 33% dels menors, respecte de la totalitat de la ciutat, reben ajuts per activitats extraescolars i de lleure**. Cal destacar

igualment la presència d'adolescents amb problemes de salut mental amb conductes autodestructives. Les dues Àrees Bàsiques de Salut es troben, també, saturades a nivell de treball social i el servei mèdic de pediatria.

Indicadors dels serveis i entitats del districte		
Les Planes	% de beques menjador sobre el conjunt de L'Hospitalet	24,0%
	% de casos atesos a l'EAlA sobre el conjunt de L'Hospitalet	21,0%
	% de menors que reben ajuts per activitats extraescolars i lleure sobre el conjunt de L'Hospitalet	33,0%

Font: Serveis municipals

Finalment, i en consonància amb un dels **problemes manifestats a les enquestes**, cal referir-se a la percepció d'inseguretat ciutadana entre els propis veïns dels Blocs la de la Florida i els carrers propers, que a més plantegen queixes en relació amb el deteriorament de l'espai públic i la convivència.

Indicadors dels diferents serveis en relació amb la dependència i dirigits a la gent gran

Servei d'Ajuda a Domicili

El percentatge d'usuaris amb SAD (Servei d'ajuda a domicili) **està per sobre de la mitjana** (un **20% quan la mitjana és un 16,6%**), aquest percentatge és superior perquè la mitjana del SAD Dependència és superior al de la resta de la ciutat (un 21% de les persones que tenen SAD dependència es troben al districte 4).

El percentatge de persones amb SAD social està **per sota de la mitjana de la resta de la ciutat**. Usuaris actius al 2016: un 20% dels usuaris actius d'aquest servei són del districte IV, dels quals: el **75% són usuaris amb valoració de Dependència i PIA** (Pla individual d'atenció) signat; un 4% són persones amb la sol·licitud de les Àrees Bàsiques de Salut i el 4% restant és SAD Social demanat

per les professionals de les Àrees Bàsiques de Serveis Socials Municipals (Sad amb indicadors de risc social).

Indicadors del Servei d'Ajuda a Domicili

Les Planes	% d'usuaris amb SAD	20,0%
-------------------	---------------------	-------

Teleassistències

Del total de les persones amb teleassistències (T.A.) actius a la ciutat, un 19% corresponen al districte 4, per tant està **per sobre de la mitjana de la ciutat** (16,6%). Les **característiques de les persones** que tenen el servei de T.A. al barri respecte de la resta d'usuaris de la ciutat **són iguals**, per exemple el percentatge dels que viuen sols en les dues situacions és del 50% respecte al total dels usuaris. Igualment, en ambdues situacions un 30% de les persones que tenen el servei de T.A. tenen un PIA signat.

Indicadors del Servei d'Ajuda a Domicili

Les Planes	% de persones amb teleassistències	19,0%
-------------------	------------------------------------	-------

Ajuts a famílies Gent gran

ARU (Residències): El nombre de persones que reben ajut per assumir el cost d'una plaça residencial és d'un 13% del total per tant està **per sota de la mitjana** i el pressupost destinat ha estat durant aquest any d'un 2% de la despesa que s'ha realitzat.

Ajuts a famílies (beques, pobresa, etc): Un 15% del pressupost destinat a aquest concepte ha estat per a usuaris del districte 4. S'ha destinat a sis persones amb una mitjana de 287€ per persona. Tenint en compte aquest concepte no podem dir que les persones ateses a dependència del districte 4 tinguin una situació e precarietat econòmica.

Indicadors del Servei d'Ajuda a Domicili

Les Planes	% del pressupost destinat a ajuts a famílies per a usuaris del Districte IV	15,0%
-------------------	---	-------

Menjadors i Menjar a Domicili

Menjadors Casals Municipals de Gent Gran: A les Planes **no hi ha Casal Municipal de G.G.** i les persones que volen utilitzar **el servei de menjador ho fan al Casal de de de Pubilla Cases**. El percentatge de persones que utilitzen aquest servei està per sota de la mitjana de la resta de la ciutat (són un 10,5%), el que sí que es pot dir és que **més del 60% viuen sols i són homes**.

Menjar a domicili: Un 14% de les persones que tenen servei de menjar a domicili viuen al barri de les Planes i, al contrari que en el servei de menjadors **més del 60% l'utilitzen dones que viuen soles**.

PIAs

Referent a les persones que tenen valoració de Dependència, podem veure que el percentatge en la majoria de les situacions **es troba a la mitjana de la ciutat o en algunes situacions per sota per exemple del total de PIAs vigents a**

la ciutat un 18% son de persones que viuen a la de la Florida (recordem que la mitjana és del 16,6%), per tant està un punt i mig per sobre de la mitjana. que correspon a 1.296 persones valorades de dependència al districte. La **distribució per edat és molt similar a la de la resta de la ciutat**. Cal afegir, que un **16,8% dels PIAs signats aquest any han estat d'aquest barri**.

Principals conclusions

- **Les Planes és una de les zones de la ciutat on es concentren majors borses de desigualtat i exclusió social.**
- **Un elevat percentatge de la població està afectada per múltiples factors d'exclusió social.** A aquesta complexitat se suma la **cronicitat dels problemes socials**, les insuficients intervencions per reduir els indicadors de vulnerabilitat i la manca de participació comunitària.
- La **inexistència de Casal de Gent Gran** a les Planes fa que les persones que volen utilitzar el servei de menjador hagin de desplaçar-se fins el de de de Pubilla Cases.

7. SITUACIÓ EDUCATIVA

Les Planes compta amb 1.995 infants de 3 a 15 anys. El **70,6 % estan a l'edat d'infantil-primària** i el **29,4 % a la de secundària**. Pel que fa a la **dotació de centres educatius** dins del barri de les Planes aquesta està formada per **5 centres, 4 de públics i 1 de concertat**.

A més, cal tenir en compte que administrativament, els infants de les Planes tenen accés a tots els centres dins de la zona educativa E2, a infantil-primària, formada pels barris de la de la Florida i les Planes, que consta de 10 centres, 5 de públics i 5 de concertats. A l'etapa de secundària la zona educativa s'amplia fins als barris de Collblanc i la Torrassa, amb un nombre total de 10 centres, 4 de públics i 6 de concertats.

Principals problemàtiques detectades a nivell educatiu

El principal **problema** de la població del **barri** és el baix nivell d'educació, és a dir, el **baix nivell d'instrucció** tal com s'anomena en les dades censals. Així com les **poques expectatives** de poder aconseguir, per causa del baix nivell de formació, una feina adient.

Troblem una **gran diferència entre els resultats educatius entre el sector públic i el sector concertat**. Això és degut al grau de complexitat dels centres públics, perquè el seu alumnat té un alt percentatge de mobilitat, de procedència estrangera, de població desafavorida, d'alumnat amb necessitats especials, d'absentisme en l'ESO i la manca de vinculació de les famílies amb les associacions de mares i pares (AMPA).

De fet, tots **els centres públics de primària de la de la Florida i les Planes estan definits pel Departament d'Ensenyament com a centres d'alta complexitat**. Per aquest motiu la Generalitat està mantenint aquests darrers cursos la sisena hora durant l'ensenyament primari i, aquest curs 2016-17, ha introduït la mesura de reduir la ràtio dels grups d'educació infantil de 3 anys.

Resum dels principals indicadors educatius

	Zona Educativa	L'Hospitalet	Catalunya	Δ Zona Ed./L'H	Δ Zona Ed./Cat
Èxit escolar 6è Primària (Públic) (1)	71,40%	86,27%	92,7%	-14,87%	-21,30%
Èxit escolar-Graduats ESO (Públic) (1)	74,75%	80,55%	84,92%	-5,80%	-10,17%
Alumnat NEE – B (2)	15,81%		6,96%		8,85%
Alumnat NEE – C (2)	10,48%		3,26%		7,22%
Índex absentisme ESO	7,63%		4,12%		3,51%
Índex mobilitat alumnat (2)	10,33%		5,2%		5,13%
Índex alumnat estranger (2)	37,26%		14,93%		22,33%
Índex abandonament estudis, públic i concertat (2)	3,30%		2,00%		1,30%
Índex famílies associades AMPA (2)	32,33%		71,05%		-38,72%

(1) Dades l'Hospitalet, curs 2014-15 proporcionades pels centres. Dades Catalunya, curs 2012-13 de la Generalitat.

(2) Dades proporcionades per la Generalitat, curs 2015-16.

Principals conclusions

- Els indicadors detecten que la **situació educativa de les Planes és d'alta complexitat, de major vulnerabilitat que la resta de zones de la ciutat i amb alt risc de fracàs escolar.**
- **Alt percentatge d'alumnat amb situació socioeconòmica desfavorida dictaminada**, a primària és el triple que la mitjana catalana.
- **Baix grau d'integració de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies.** Nivells alts de mobilitat de l'alumnat, amb incorporacions i sortides dels centres durant el

curs. Proporció d'alumnat estranger superior a la mitjana de la ciutat i de Catalunya.

- **Nivell superior d'absentisme i abandonament dels estudis**, respecte a la ciutat i a Catalunya. El problema de l'absentisme s'agreuja a la secundària.
- **Baix índex de participació de les famílies en la comunitat educativa dels centres**. Especialment en els centres de secundària (39 punts per sota de la mitjana de Catalunya).
- **Baix nivell d'èxit escolar** de l'alumnat de les Planes respecte a la mitjana de l'Hospitalet i de Catalunya. Aquestes diferències s'accentuen en comparar entre els sectors públic i concertat.

8. EDIFICACIÓ I HABITATGE

L'estat de conservació, les característiques i la funcionalitat de l'edificació al barri de les Planes, i especialment la zona Blocs de la de la Florida, són uns dels factors principals per elaborar un projecte d'intervenció comunitària i urbana al barri.

En aquest apartat l'objecte d'estudi és la situació dels habitatges, edificis i espai públic situats a l'entorn dels Blocs de la de la Florida.

S'analitzen una sèrie d'indicadors per establir les condicions d'habitabilitat dels habitatges, dels edificis i de l'espai públic, en comparació al barri de les Planes, del Districte IV i de la ciutat.

Descripció i característiques de l'estat dels habitatges

El barri de les Planes disposa de 6.067 habitatges, d'un total de 109.601 existents a la ciutat. Amb el **3,36 % de la superfície total, concentra el 5,54% dels habitatges de L'Hospitalet.**

A la zona dels Blocs de la de la Florida hi ha 914 habitatges, amb una superfície de 0,027 km², representa el **0,22% de la superfície de L'Hospitalet i concentra el 0,83% dels habitatges totals** de la ciutat.

Número d'habitatges

	Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Núm. habitatges	914	6.067	16.994	109.601
Percentatge habitatges sobre total ciutat	0,83%	5,54%	15,51%	100%

Font: Padró municipal d'habitants 2016

Situació d'habitabilitat dels habitatges

Per assegurar unes condicions mínimes de salut i confort dels habitatges s'han de donar determinats aspectes, entre els que es troben: superfície mínima dels habitatges i dependències mínimes, estàndard de superfície per persona i

llindar màxim d'ocupació dels habitatges, seguretat, i salubritat (il·luminació, ventilació i subministraments d'aigua i electricitat).

Per determinar la **situació d'habitabilitat dels habitatges** de L'Hospitalet, s'analitzen un conjunt de dades com la **superfície, el llindar d'ocupació, l'eficiència energètica, la salubritat del edificis o la seguretat**.

1. Superfície dels habitatges

Al DECRET 141/2012, de 30 d'octubre, pel qual es regulen les condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat, s'estableix que **la superfície mínima que ha de tenir un habitatge és de 36 m²**: "Tots els habitatges han de constar, com a mínim, d'una estança o sala d'estar menjador, una cambra higiènica i un equip de cuina; i tenir una superfície útil interior no inferior a 36 m². Quan l'estança sigui un únic espai haurà de permetre la compartimentació d'una habitació de 8 m², sense que la sala d'estar ni l'habitació perdin els seus requisits obligatoris".

La següent taula presenta les **dades mitjanes de les superfícies dels habitatges**, segons informació extreta del cadastre, amb la informació de la superfície útil de cada habitatge incloent la part de zones comunes i la superfície útil de cada habitatge sense les zones comunes.

Superfície dels habitatges

	Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Superfície habitatges amb zones comunes (m ²)	54,39	70,50	70,45	82,90
Comparativa amb ciutat amb zones comunes	-34,39%	-14,96%	-15,02%	
Superfície habitatges sense zones comunes (m ²)	41,93	55,34	55,94	64,52
Comparativa amb ciutat sense zones comunes	-35,01%	-14,23%	-13,30%	

Font: Cadastre 2016

La superfície mitjana dels habitatges de la ciutat incloent les zones comunes és de 82,9 m², i sense les zones comunes és de 64,54 m². La superfície mitjana dels habitatges del Districte IV amb zones comunes és de 70,45 m², i sense zones comunes 55,34 m². Al barri de les Planes els edificis tenen una superfície de 70,50 m² i de 55,34 m² respectivament. Els edificis dels Blocs de la de la Florida,

tenen una superfície mitjana inferior, de 54,39 m² incloent zones comunes i 41,93 m² sense les zones comunes.

Per tant, l'indicador de superfície útil mitjana dels habitatges dels **Blocs de la de la Florida** mostren unes condicions d'habitabilitat clarament inferiors en comparació als habitatges de la resta de la ciutat, ja que **la superfície mitjana dels habitatges té una grandària mitjana de 22,6 m²** menys que la mitjana dels habitatges de L'Hospitalet, el que suposa **un 35 % menys**.

2. Llindar màxim d'ocupació dels habitatges

Al DECRET 141/2012, de 30 d'octubre, pel qual es regulen les condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat, i amb la finalitat de determinar l'existència dels supòsits de **sobreocupació** que preveu la Llei del dret a l'habitatge, es fixa el nombre màxim d'ocupants per habitatge en funció del nombre d'habitacions i de la superfície d'aquestes, amb aplicació dels paràmetres següents: 1 persona per habitació ≥ 5 m², 2 persones habitació ≥ 8 m², 3 persones per habitació ≥ 12 m², 2 persones en habitatges sense habitacions i únicament amb espai d'ús comú (E, M, E-M o E-M-C).

La següent taula, segons les dades extretes del Padró Municipal d'Habitants, ens dóna una ràpida visió sobre la situació d'ocupació dels habitatges de la zona dels Blocs de la de la Florida i del barri de les Planes.

Ocupació dels habitatges

	Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Núm. habitants	2.306	15.878	44.073	262.449
Núm. habitatges habitats	820	5.413	15.245	96.714
Núm. habitatges sense empadronament	94	654	1.749	12.887
Núm. habitatges totals	914	6.067	16.994	109.601
Percentatge habitatges sobre total ciutat	0,83%	5,54%	15,51%	100%
Percentatge habitatges sense empadronats sobre total habitatges zona	10,28%	10,78%	10,29%	11,76%
Ocupació mitjana habitatges	2,81	2,93	2,89	2,71
Núm. habitatges amb 5 o més habitants empadronats	131	823	2.290	10.077

Percentatge habitatges amb 5 o més empadronats sobre habitatges habitats zona	15,98%	15,20%	15,02%	10,42 %
Superfície mitjana habitatge/habitant m ²	14,91	18,87	19,35	23,78
Comparativa ràtio amb ciutat	-37,29%	-20,65%	-18,62%	

Font: Padró municipal d'habitants 2016.

L'ocupació mitjana de la ciutat és de 2,71 habitants a cada habitatge habitat, **del barri de les Planes és de 2,89**. La ocupació mitjana dels habitatges de la zona dels Blocs de la de la Florida es situa en 2,81 habitants per habitatge habitat, per sobre de la mitjana de la ciutat, especialment si es té en compte les petites dimensions dels habitatges de la zona.

Un altre indicador per valorar l'existència de sobreocupació és el número d'habitatges on hi consten 5 o més persones empadronades. A nivell de ciutat hi ha 10.077 habitatges amb 5 o més persones empadronades, suposa un 10,42 % del total d'habitatges habitats de la ciutat. Al barri de les Planes aquest percentatge és el 15,02 % dels habitatges i **a la zona dels Blocs de la de la Florida el 15,98% dels habitatges amb persones empadronades està habitat per 5 o més persones.**

Una altra dada a considerar és la **superfície mitjana de què disposa cada habitant dins l'habitatge**: amb una superfície mitjana útil de 41,93 m², i una mitjana d'ocupació de 2,81 habitants per habitatge, a **la zona dels Blocs la de la Florida, cada habitant disposa de 14,91 m²**. Això suposa **un 37,29 % menys d'espai útil per habitant que a la resta de la ciutat.**

En relació **al número d'habitacions**, amb la informació dels plànols que hi ha disponibles dels habitatges dels Blocs de la de la Florida, podem considerar que la mitjana d'habitacions dels habitatges és de 2, i tenen una grandària mitjana de entre 5 m² i 7 m². Per tant es superaria el número màxim d'habitants segons els requisits contemplats al decret.

3. Eficiència energètica dels habitatges

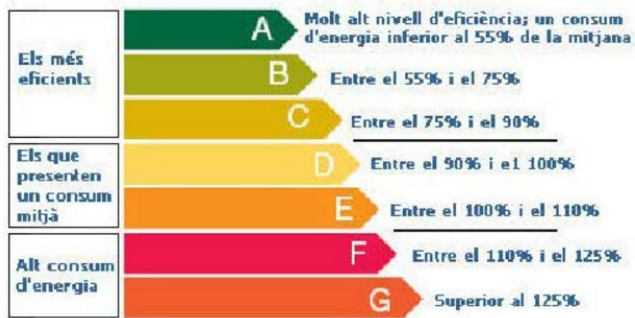
Una altre dels factors per determinar el nivell d'habitabilitat és la **qualificació energètica dels habitatges**.

Es mostra a continuació el nombre d'habitatges que disposen de certificat de Qualificació energètica (qualificació d'energia primària), i les etiquetes segons els nivells usats per mesurar el grau d'eficiència energètica dels habitatges de L'Hospitalet.

Qualificació energètica dels habitatges

	Blocs de la Florida		Les Planes		Districte IV		Ciutat	
QE A	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,01%
QE B	0	0,00%	0	0,00%	1	0,04%	15	0,11%
QE C	0	0,00%	9	1,09%	20	0,78%	138	1,03%
QE D	6	4,69%	40	4,85%	131	5,11%	789	5,89%
QE E	8	67,19	515	62,42	1.631	63,59	8.274	61,73
	6	%		%		%		%
QE F	1	10,16	84	10,18	243	9,47%	1.276	9,52%
	3	%		%				
QE G	2	17,97	177	21,45	539	21,01	2.910	21,71
	3	%		%		%		%
Suma A, B, C	0	0,0%	9	1,09%	21	0,82%	154	1,15%
Suma E, F, G	1	95,31	776	94,06	2.413	94,07	12.460	92,96
	2	%		%		%		%
	2							
Total habitatges amb certificat QE	1		825		2.565		13.403	
Percentatge habitatges amb certificat QE sobre total habitatges	1		13,60		15,09		12,23	
	4		%		%		%	
	%							

Font: Generalitat de Catalunya, any 2016

Si seleccionem **els nivells menys eficients**, aquells que generen un alt consum d'energia (superior al 100% del consum mitjà), observem que la suma dels nivells E, F i G, de **la zona dels Blocs de la de la Florida estan 2,35 punts per sobre de la mitjana de la ciutat**, amb un 95,31 % del total de certificacions obtingudes. També es troba per sobre de la mitjana el barri de les Planes i el Districte IV. Als habitatges dels Blocs de la de la Florida no hi ha cap habitatge amb qualificació A, B o C. A nivell de ciutat l'1,15% d'edificis està qualificat amb nivell alt d'eficiència energètica.

Per tant podem concloure que els habitatges dels Blocs de la de la Florida disposen d'una certificació de qualificació energètica inferior a la resta de la ciutat. Amb tot, cal tenir en compte que aquesta informació només contempla el 12,23% dels habitatges que disposen de qualificació energètica per part de la Generalitat.

4. Salubritat: subministrament d'aigua als habitatges

Un altre dels aspectes per mesurar les condicions d'habitabilitat dels habitatges és la salubritat. Entre ells, es disposa de l'estat del subministrament d'aigua als habitatges de L'Hospitalet, segons dades facilitades per les companyies de subministrament.

Subministrament d'aigua dels habitatges

	Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Núm. habitatges sense subministrament aigua	116	503	1.198	4.910
Percentatge habitatges sense subministrament aigua sobre el total ciutat	2,36%	10,24%	24,40%	100%
Percentatge habitatges sense subministrament aigua sobre total habitatges de la zona	12,69%	8,29%	7,05%	4,48%

Font: Companyies de subministrament, 2016

Del total **d'habitatges dels Blocs la de la Florida, el 12,69% es troben amb el subministrament de l'aigua en situació de baixa o sense consum**. En el barri de les Planes és un 8,29 % del total d'habitatges, superant la mitjana de la ciutat que es situa en 4,48 %. Per tant, les condicions de salubritat en relació al subministrament d'aigua són inferiors a la zona dels Blocs la de la Florida que al barri de les Planes, el Districte IV i la resta de la ciutat.

Segons dades de l'any 2016 del Padró Municipal d'Habitatges de L'Hospitalet, hi ha 94 habitatges a la zona dels Blocs de la de la Florida sense persones empadronades, i segons dades proporcionades per les companyies de subministrament hi ha 116 habitatges sense aigua (baixa o sense consum). Aquesta diferència es podria atribuir principalment a dos motius: podria constar al padró d'habitants municipal habitatges amb persones empadronades, quan realment no sigui així i/o alguns habitatges sense subministrament d'aigua podrien obtenir l'aigua d'alguna font. Si bé, també és possible un ús fraudulent en el subministrament d'aigua, no ens ha estat proporcionada per les companyies subministradores.

5. Seguretat dels habitatges

S'ha realitzat la consulta dels **expedients de disciplina i habitabilitat de l'Ajuntament de L'Hospitalet** des del 2014 fins el 2016, on consten els expedients oberts a habitatges de la ciutat amb problemes de seguretat per motius com obres il·legals, desperfectes finques, ús indegut, problemes d'habitabilitat, humitats, patologies estructurals, etc.

A la **zona dels Blocs la de la Florida s'han obert 5 expedients per obres il·legals, problemes d'habitabilitat i façana en mal estat. Suposa un 0,47% del total d'habitatges amb expedients de disciplina i habitabilitat de la ciutat.**

Seguretat dels habitatges

Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
---------------------	------------	--------------	--------

Núm. habitatges amb expedient DIH	5	41	123	1.065
Percentatge habitatges amb expedient sobre el total ciutat	0,47%	3,85%	11,55%	100%

Font: Ajuntament, TRAD, 2016

Una altre dada que es pot considerar per valorar temes de seguretat dels habitatges és el nombre de pisos que es troben actualment en les següents situacions: **ocupat sense títol habilitant i sense consentiment, ocupat sense títol habilitant amb consentiment, buit amb condicions d'habitabilitat o buit pendent de rehabilitar.**

S'adjunta taula elaborada amb la informació facilitada per les entitats bancàries propietàries dels habitatges en procés d'execució hipotecària.

Habitatges en propietat de les entitats bancàries

	Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Núm. habitatges propietat entitats bancàries	63	266	577	1.661
Percentatge habitatges propietat entitats bancàries sobre total ciutat	3,79%	16,01%	34,74%	100%
Percentatge habitatges propietat entitats bancàries sobre habitatges sense empadronament	67,02%	40,67%	32,99%	12,89%

Font: Informació facilitada per entitats bancàries

És destacable que a la zona dels **Blocs de la de la Florida el 67,02% dels habitatges** que es troben sense persones empadronades, són propietat de les entitats bancàries i està buit o ocupat. Un percentatge de més del doble de la situació que es produeix al Districte IV, i clarament superior al 12,89% de ciutat.

Descripció i característiques de l'edificació

Al Districte IV, amb una superfície de 0,80 Km², i hi ha 1.525 edificis destinats a habitatge. Suposa el 6,41% de la superfície total de la ciutat i concentra el 13,93% dels edificis. Les Planes té superfície de 0,42 Km² i 466 edificis construïts destinats a habitatge, suposen el 3,36% de la superfície total de la ciutat i concentra el 4,26% dels edificis construïts a L'Hospitalet.

Característiques de l'edificació

	Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Superfície (km ²)	0,027	0,42	0,80	12,49
Percentatge superfície sobre total ciutat	0,22%	3,36%	6,41%	100%
Núm. edificis	36	466	1.525	10.946
Percentatge edificis sobre total	0,33%	4,26%	13,93%	100%

ciutat				
Antiguitat edificis (mitjana)	1955	1966	1966	1962
Núm. edificis antiguitat ≥ 60 anys	816	908	1.608	11.061
Percentatge edificis antiguitat ≥ 60 anys sobre edificis zona	89,28%	14,97%	9,46%	10,09%
Núm. edificis antiguitat ≥ 50 anys	914	3.592	9.458	40.045
Percentatge edificis antiguitat ≥ 50 anys sobre edificis zona	100%	59,21%	55,65%	36,54%

Font: Bases de dades de territori i Cadastre 2016

S'observa en tots els nivells (Blocs de la Florida, barri les Planes i sobretot a nivell de Districte IV) un percentatge de **concentració d'edificació per sobre del percentatge de superfície** que representa cada zona del territori. És el **segon districte de la ciutat amb major densitat d'edificació en menor superfície**, ja que al 6,41% que representa la seva superfície, es concentren el 13,93% dels edificis construïts de tota la ciutat.

A la zona dels Blocs de la de la Florida hi ha 36 edificis, que suposen el 0,33 % del total d'edificis de la ciutat, amb una superfície del 0,22 % del total de l'Hospitalet.

Un altre dels aspectes a tenir en compte **és l'antiguitat del parc d'edificis de la ciutat**. Els Blocs de la de la Florida es van construir l'any 1955, sense planejament previ. Es troba al cadastre informació sobre l'antiguitat dels edificis (considerada com l'any de construcció i/o any darrera reforma integral de l'edifici). La mitjana d'antiguitat dels edificis dels Blocs de la de la Florida és l'any 1955, suposa una antiguitat d'11 anys més respecte la mitjana dels edificis del barri de les Planes i 7 anys respecte a la mitjana dels edificis de L'Hospitalet.

A la zona **dels Blocs de la de la Florida el 89,28% dels edificis tenen una antiguitat de més 60 anys i el 100% de més de 50 anys**, percentatges molt per sobre en comparació amb l'antiguitat dels edificis del barri de les Planes, del Districte IV i de la ciutat.

En quan a l'**estat de conservació dels edificis**, es disposa d'informació sobre els expedients d'obra tramitats a l'Ajuntament de l'Hospitalet fins l'any 2015 en

relació a patologies estructurals dels edificis, principalment **al luminosi**. S'adjunta taula amb la informació:

Estat de conservació dels habitatges

	Blocs de la Florida	Les Planes	Districte IV	Ciutat
Núm. edificis	36	466	1.525	10.946
Núm. edificis amb expedient patologies	s.d.	75	261	1.145
Percentatge edificis amb expedient sobre total ciutat	s.d.	6,55%	22,79%	100%
Percentatge edificis amb expedient patologies sobre total d'edificis	s.d.	16,09%	17,11%	10,46%

Font: Servei d'Obres. *s.d.: sense dades específiques

Dels 1.145 expedients tramitats a la ciutat, 261 expedients són d'edificis situats al Districte IV, el que suposa un 22,79%, i 75 edificis amb expedient amb patologies del barri de les Planes, un 6,55% del total d'edificis de la ciutat.

Comparant els edificis que han tingut un expedient en relació a patologies estructurals amb el total d'edificis de cada zona, observem que dels 10.946 edificis existents a L'Hospitalet, hi ha 1.145 edificis amb expedient, suposa un 10,46 % dels edificis. No tenim dades específiques dels Blocs de la de la Florida, però són significatius i per sobre de la mitjana de la ciutat, el percentatge d'edificis amb expedients d'obra sobre patologies estructurals en relació al total d'edificis de la zona, on un **16,09% dels edificis de les Planes i un 17,11% del Districte IV han tingut un expedient tramitat.**

Situació d'habitabilitat dels edificis

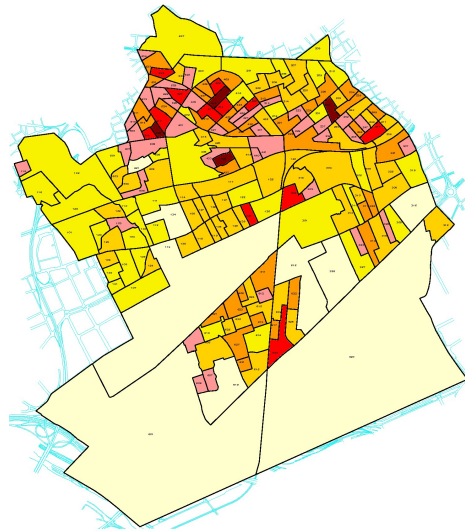
Al DECRET 141/2012, de 30 d'octubre, pel qual es regulen les **condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges** i la cèdula d'habitabilitat, estableix uns

Les Planes: una zona amb un valors cadastrals baixos

Un dels indicadors que indirectament ofereix una visió del grau de qualitat del entorns urbans és el valor cadastral.

En aquest sentit s'ha **representat geogràficament la mitjana dels valors cadastrals** per edificació a nivell de secció censal.

Les dades disponibles mostren com l'entorn dels **Blocs Florides és una de les 4 seccions de la ciutat amb un menor valor cadastral de la ciutat.** En concret inferior als 25.000 euros.

Amb tot, des d'un punt de vista comparatiu cal assenyalar que són els barris de de de Pubilla **Cases o la de la Florida on es localitzen** a nivell de secció censal un major nombre **d'edificacions amb uns nivells mitjos de valor cadastral inferiors, per sota dels 40.000€.**

No obstant això, a **nivell de detall, és a dir d'edificació**, les Planes, i en especial **l'entorn del Blocs de la Florida** mostren clarament un major nombre d'edificacions amb uns nivells baixos de valors cadastral, **sovint per sota dels 20.000 euros**, essent més freqüent trobar a de de Pubilla Cases o la de la Florida edificacions amb valors superiors.

Des d'aquest **punt de vista més economicista de les edificacions**, es pot concloure que les Planes és un dels **territoris menys benestants de la ciutat**.

Principals conclusions

- **Situació d'habitabilitat dels habitatges del barri de les Planes i dels Blocs de la de la Florida es troba per sota de la mitjana dels habitatges de la ciutat:** La superfície mitjana dels habitatges dels Blocs la de la Florida és de 41,93 m² (35% menys que la mitjana de L'Hospitalet), la ocupació mitjana és de 2,81 i els m² disponibles per habitant és un 37% menys que a la resta de L'Hospitalet, eficiència energètica per sota de la mitjana de la ciutat, major percentatge d'habitatges en situació de baixa de subministrament d'aigua o sense consum.

- **Els edificis de les Planes i especialment de la zona dels Blocs de la Florida tenen una antiguitat major que els edificis de la ciutat.** Un 89,28% dels edificis dels Blocs de la Florida tenen una antiguitat major de 60 anys, i el 100% són de més de 50 anys.
- **Les Planes i en especial l'entorn dels Blocs de la Florida concentra uns valors cadastrals molt inferiors als del conjunt de la ciutat.** En concret els blocs de la Florida és el que reflecteix un dels nivells més baixos d'aquest indicador de referència per mesurar el nivell de benestar.

9. EL PARC DE les Planes

En aquest apartat s'analitza la situació i l'evolució del parc de les Planes, un dels espais més emblemàtics de la zona i un dels pocs equipaments que porten el nom del barri. La primera fase del parc (de 3,6 ha) es va inaugurar l'any 1986. L'any 1992 se'n va obrir la segona, i el 1995 es van acabar les obres de la darrera fase, fins a completar les 6,8 ha que ocupa actualment. A cavall entre diferents barris de la zona nord, és el parc més extens de L'Hospitalet, juntament amb el de Can Buxeres¹⁷ i per davant del parc de Bellvitge. Constitueix un pulmó per a una de les àrees més densament poblades de la ciutat¹⁸. Actualment, l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) se n'encarrega de la gestió.

Malgrat el potencial del parc de les Planes com a *oasi verd*, actualment és un espai poc valorat en comparació amb altres parcs metropolitans. La darrera Enquesta d'usuaris dels parcs¹⁹, impulsada per l'AMB l'any 2015, revela que és el **tercer parc metropolità menys valorat** (6,7 sobre 10, quan la mitjana és un 7,5) i **empitjora la puntuació** obtinguda l'any 2013, que era d'un 7,1.

En aquest capítol s'analitzen alguns dels aspectes que podrien trobar-se al darrere de la valoració actual del parc a partir de la percepció dels usuaris, de la informació d'alguns serveis municipals i característiques del parc com els accessos, l'orografia o l'aparença general.

La imatge general del parc

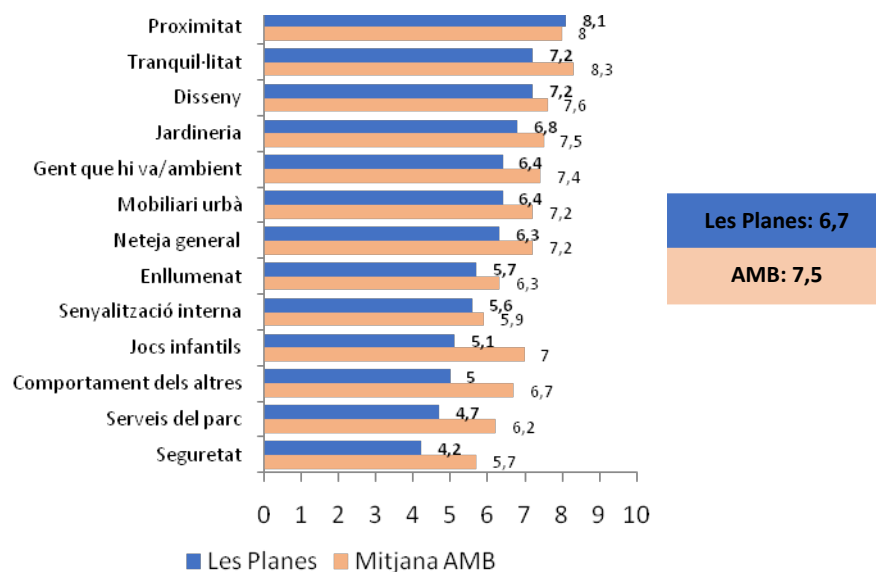
L'Enquesta a usuaris dels parcs metropolitans aporta evidència dels punts forts i de les àrees de millora de les Planes d'acord amb la percepció dels seus usuaris:

---

¹⁷ Amb la inauguració de 2016 el parc de Can Buxeres ocupa un total de 6,8 ha.

¹⁸ Per a més detall, consulteu el capítol dedicat a població.

¹⁹ <http://www.amb.cat/web/territori/actualitat/publicacions/detall/-/publicacio/enquestes-usuaris-dels-parcs-2015/4296593/11656>

Font: AMB. Enquesta usuaris dels parcs 2015

Tret de la proximitat, tots els aspectes inclosos a l'enquesta es valoren més negativament al parc de les Planes que al conjunt de l'AMB. Els únics aspectes que es puntuen amb un notable són la proximitat (característica intrínseca d'un parc urbà), la tranquil·litat i el disseny.

Per contra, **els serveis del parc, els jocs infantils, la seguretat i el comportament dels altres són les principals àrees de millora** d'acord amb els usuaris de l'espai, ja sigui perquè reben una puntuació inferior als 5 punts, perquè han obtingut una valoració considerablement inferior respecte de l'enquesta de 2013, o bé perquè s'allunyen de manera destacada de la mitjana de l'AMB.

Aspectes suspesos	Retrocés en valoració	Diferències destacades amb AMB
Serveis del parc	Serveis del parc	Serveis del parc
	Jocs infantils	Jocs infantils
Seguretat		Seguretat
	Comportament dels altres	Comportament dels altres

Font: AMB. Enquesta usuaris dels parcs 2015

Pel que fa als **serveis**, el parc de les Planes compta actualment amb una pista de petanca, deu fonts, un aparcament, una cafeteria (que obre els dissabtes al matí i diumenges), dues zones de jocs infantils, una pista de bàsquet, un àrea per a gossos i lavabos.

Serveis al parc de les Planes

Font: AMB

A diferència d'altres parcs metropolitans, al de les Planes no hi ha els següents serveis: camp de futbol d'accés lliure per al ciutadà (el camp de la de la Florida és d'ús d'aquest club esportiu), pista de ping-pong, aparells per a l'exercici de la gent gran, elements gimnàstics ni zona de pícnic. La valoració d'aquest ítem a les Planes (4,2) contrasta amb la puntuació del parc de Can Vidalet, a Esplugues, que obté la millor puntuació en la dotació de serveis (7,3), tot i ser menys extens.

Entre els serveis del parc, **els jocs infantils obtenen una mala puntuació**. Cal recordar que les Planes és el segon barri amb més percentatge de població infantil (14,7%), amb una tendència a l'alça des de l'any 2000. Als Blocs de la

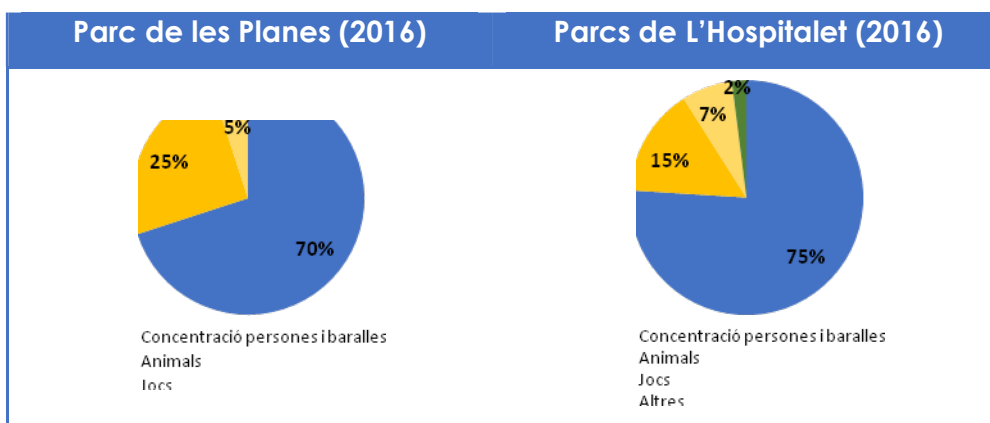

Florida, el percentatge d'infants arriba al 17,6% (+3,5 punts per sobre de la mitjana de la ciutat).

Juntament amb els serveis del parc, **la seguretat i el comportament de la resta de visitants** són els altres aspectes menys valorats pels usuaris del parc.

Aquesta percepció està en consonància amb les incidències registrades al Telèfon d'Incidències de Convivència i Civisme (TICC). En concret, de les 818 incidències registrades durant el 2016 en els parcs de la ciutat, 115 van correspondre a les Planes, fet que el va situar com **el parc amb més incidències del municipi** (14,0% del total), gairebé el doble que el Parc dels Ocellets (8,8%) i els Jardins del Canal de la Infanta (8,8%).

Tipus d'incidències de convivència i civisme

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'OGI

El 70% de les incidències registrades al parc de les Planes estaven **relacionades amb la concentració de persones i les baralles**; el 25% amb els animals i un 5% amb jocs. Tot i que la majoria de queixes a les Planes es refereixen a l'acumulació de persones i a les baralles, **destaquen per sobre de la les incidències relacionades amb la tinença d'animals**. Com s'analitzarà després, aquest fet s'ha de relacionar amb la importància del parc de les Planes com a lloc per passejar els gossos.

Tipus d'actuació

	Nombre d'actuacions
D-10 per consum i possessió d'estupefaents	18
OMCC (consum d'alcohol, miccionar via pública i jocs de pilota)	18
D-20 per gossos perillosos	6
Diligències policials (detenció)	4
Denúncia Reglament general de Circulació	3

Font: OGI

En aquesta línia, l'enquesta de parcs de l'AMB també revela l'**elevat percentatge de visitants que se senten molestos pel comportament dels altres usuaris del parc**. Destaquen l'incivisme (24,5%); la delinqüència (18,5%) i els que embruten (17,9%). Les mencions a aquestes problemàtiques són molt més destacades que a la resta de parcs metropolitans.

Perfil d'usuari i usos del parc: creix l'ús de l'espai per passejar-hi els gossos

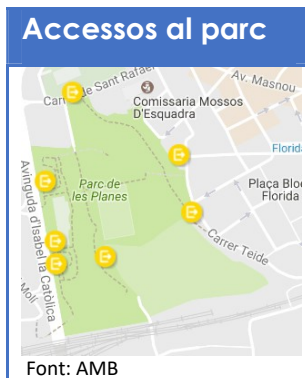
El visitant prototip del parc de les Planes és un home adult resident a L'Hospitalet, que hi va cada dia, en horari de tarda i que utilitza l'espai per passejar el gos. **Al parc hi ha poca afluència de menors** (2 de cada 10 visitants) **i gent gran** (1 de cada 10), i des de 2013 el pes d'aquests col·lectius s'ha reduït a la meitat. El percentatge d'usuaris nascuts fora d'Espanya és molt destacat (32,5%) en comparació amb la resta de parcs metropolitans (13,7%). Un tret que s'ha de relacionar amb les dades de població esmentades al llarg d'aquesta diagnosi.

L'assiduitat dels usuaris del parc és molt alta²⁰ (el 66% hi va diàriament) i **es visita sobretot durant les hores centrals del dia i cada cop menys al vespre** (el 2013 la visita a partir de les 20h era del 32,7% i a la darrera enquesta és del 18,5%). Pel que fa als motius principals per visitar el parc, destaquen els que hi passegen el gos (34,4%) i l'utilitzen com a drecera per anar a un altre lloc (17,9%). En canvi, són pocs els que hi porten els nens a jugar (7,9% tot i la presència de la Jugatecambiental, amb activitats per a infants i famílies). Respecte 2013, **el parc de les Planes s'utilitza més per treure el gos o anar a un altre indret, i menys per portar-hi els nens a jugar, fer-hi esport o trobar-s'hi amb gent.**

---

²⁰ Aquestes dades no s'han de confondre amb el nombre total de visitants del parc. En aquest punt només s'analitza la freqüència de visita de les persones que ja en són usuàries.

Els accessos i l'orografia del parc

Tot i que el parc s'ubica al barri de les Planes, s'hi pot accedir des de 7 punts, 3 dels quals es troben al límit amb Can Serra i un altre amb Sant Josep. De fet, els accessos principals al parc estan a l'avinguda d'Isabel la Catòlica (més a prop de Can Serra que del nucli de les Planes).

Alguns dels altres accessos presenten disfuncions destacades. Per la banda sud, al parc s'accedeix per un carrer secundari, el de Menéndez Pidal, havent de

travessar l'estret pont de les vies del tren, un aparcament de cotxes i una de les entrades al cementiri municipal. Per la banda est, al parc s'accedeix a través del carrer de Teide, amb un problema evident amb les **escales que porten a la part baixa del parc**. De manera similar, l'entrada pel carrer Sant Rafael compta amb un elevat pendent.

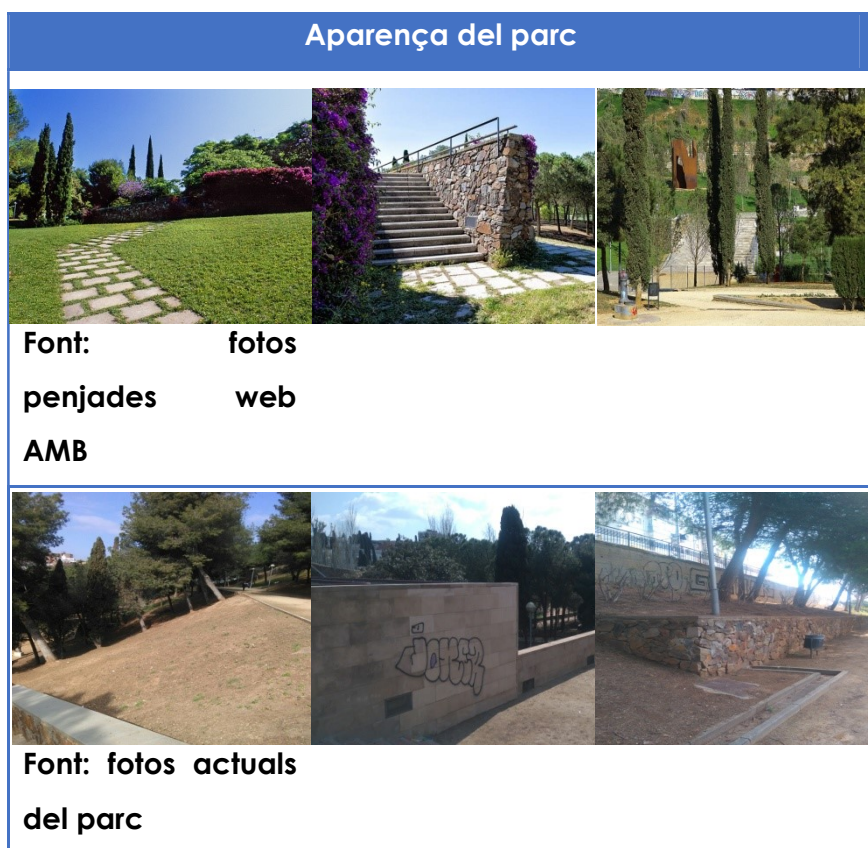
L'orografia de l'espai és determinant per configurar els usos del parc. Se'n distingeixen dues àrees ben diferenciades: la banda oest (des de l'avinguda d'Isabel la Catòlica fins a la llera de l'antiga riera del Cementiri) que és la part més frondosa, d'aspecte boscós, amb racons amb bancs i un turó artificial de molt poca visibilitat per a les persones que passegen pel parc. Aquesta banda inclou també una part més urbana (la plaça del rellotge), amb accés a peu pla des de l'avinguda d'Isabel la Catòlica. La banda est del parc, que limita amb el nucli residencial de les Planes, es caracteritza en canvi pels espais oberts i **per pendents que assoleixen un desnivell de 23 metres**. Aquests factors podrien comportar que entre els usuaris del parc hi hagi sobretot residents de Can Serra i menys del barri de les Planes.

L'aspecte del parc

Tot i el bonic disseny i la frondositat de la vegetació que històricament havia caracteritzat el parc de les Planes, **actualment l'aspecte de l'indret és de degradació i deixadesa**. Aquesta situació s'aprecia molt clarament en la falta de vegetació als espais habilitats (en nombroses zones del parc no hi ha

diferències entre els senders de sauló i els espais on hauria d'haver-hi algun tipus de vegetació), en el fet que moltes parets són plenes de pintades o en l'escassa il·luminació d'alguns punts.

L'aparença general del parc no convida a desenvolupar-hi accions de lleure o d'oci, i és coherent amb el fet que el parc destaquí avui dia pel seu ús com a zona de passeig de gossos i drecera per escurçar el camí cap a un altre indret (el temps d'estada mitjà a les Planes és 23 minuts inferior a la resta de parcs de l'AMB).

Principals conclusions

- **El Parc de les Planes és el tercer parc metropolità pitjor valorat**, tot i les seves potencialitats com a pulmó verd en una àrea densament poblada. Els serveis del parc, els jocs infantils i la inseguretat són els aspectes més criticats.
- **És el parc de la ciutat on es registren més incidències i destaquen les queixes pel comportament dels altres visitants.**
- **S'observen canvis en el perfil dels assistents i en els usos del parc:** cau l'afluència de població infantil, joves i gent gran; retrocedeix la visita al vespre i cada cop s'utilitza menys per desenvolupar-hi accions de lleure i d'oci.

- **Aspectes estructurals del parc** (elevat desnivell a la banda limítrof amb el nucli de les Planes) **i l'aparença de degradació i deixadesa actual** podrien contribuir al poc ús ciutadà d'aquest espai.

10. EL POLIESPORTIU MUNICIPAL les Planes

El Poliesportiu Municipal les Planes, és el **gran espai esportiu situat al barri de les Planes**, d'un alt **impacte sobre el teixit ciutadà del barri**. Aquest espai, conjuntament amb el **Camp de Futbol de la de la Florida**, situat al Parc de les Planes, són els dos grans espais esportius de referència sobre el territori treballat.

En aquest apartat citarem aspectes importants vinculats a aquests equipaments, a més de les diferents accions al territori realitzades pels Serveis d'Esports i Joventut.

El Poliesportiu Municipal de les Planes

Aquest gran poliesportiu, és **un dels més antics de L'Hospitalet**. Es tracte doncs d'un dels equipaments consolidats al barri i un punt de dinamisme ciutadà en aquest cas a través de la pràctica esportiva.

Des del punt de vista de la gestió, des d'abril de 2014, està gestionat mitjançant una concessió administrativa per la empresa LLOP GESTIÓ S.L. Dintre d'aquest contracte l'Ajuntament fa una aportació econòmica anual a la gestió en concepte de **la reserva horària realitzada per l'esport de les entitats de la ciutat**. Aquestes **entitats no paguen cap quantitat per fer la seva activitat esportiva** a aquest equipament, al igual que a la resta de la ciutat.

A finals de 2016, l'equipament comptava amb uns **1.605 persones abonades als serveis esportius**, que paguen una quota mensual i regular per fer us del mateix. Globalment la distribució i procedència dels abonats és similar a la mitjans de la resta d'equipaments de característiques similars de la ciutat, si bé, i en línia amb l'elevat percentatge de població estrangera del districte prop d'una quarta part dels seus abonats són estrangers.

	Les Planes	L'Hospitalet
Abonats	1.605	
Procedència abonats	L'Hospitalet	92,8% 1.490
	Fora de L'Hospitalet	7,1% 115
	L'Hospitalet	

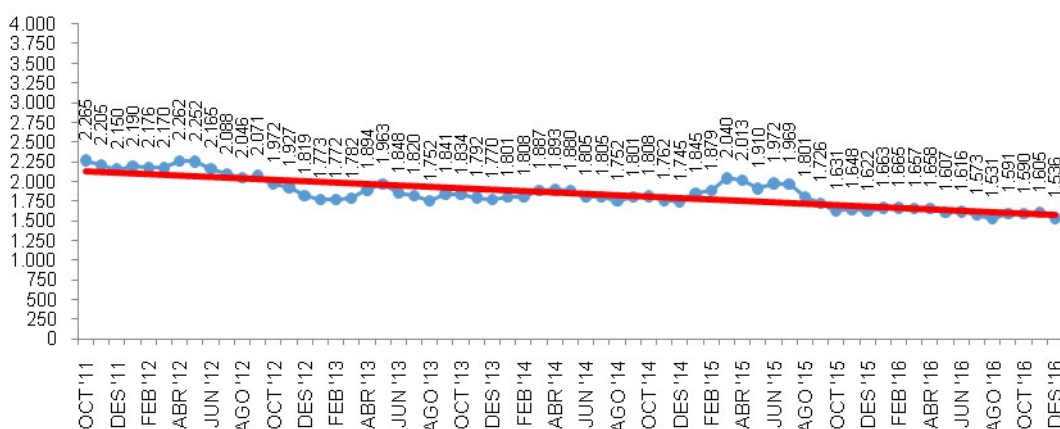

Estat dels abonats	Menors 16 anys	7,2%
	16 a 25 anys	10,9%
	26 a 60 anys	59,6%
	Majors de 60 anys	22,2%
Sexe	Homes	43,6%
	Dones	56,3%
Nacionalitat	Espanyola	75,4%
	Estrangera	24,5%

Font: Servei d'Esports i Joventut. Any 2016

És important destacar que aquest equipament, durant els últims anys, ha tingut **una important devallada d'abonats i usuaris**, sobretot, des de l'augment del IVA per activitats esportives, del 7% al 21%, l'any 2014, i també a partir de l'aparició d'un Low Cost al centre comercial La Farga. Òviament, aquest descens també s'ha de contextualitzar en el marc de la crisi econòmica que ha tingut un efecte global sobre l'ús de determinats espais. La majoria (un 86,4%) dels usuaris de la ciutat procedeixen del Districte IV i V.

Evolució abonats PM LES PLANES

Pel que fa a l'**activitat esportiva per part d'entitats** a aquest poliesportiu, compte amb un nivell d'utilització destacat. Així aquest equipament compte amb **entitats de referència de ciutat** que utilitzen l'equipament tant per partits com per entrenaments durant tota la setmana. Estem parlant d'entitats com ara el **Club Esportiu Joventut L'Hospitalet** (bàsquet), el **Club Esportiu Voleibol Hospitalet** (voleibol) i **L'Hospitalet Patin Club** (patinatge de velocitat). Val a dir, que el Poliesportiu de les Planes és **l'únic equipament que compte amb un espai de patinatge d'aquestes característiques**.

Finalment cal assenyalar que aquesta instal·lació és **utilitzada per a programes de caire socioesportiu** promoguts per entitats externes al municipi però on hi participen ciutadans de la ciutat. En concret aquests programes són:

- Programa municipal Hoquei L'H (Futbol Club Barcelona)
- Club Social Relaciona't Fundació Salut i Comunitat
- Unitat Polivalent Salut Mental Bennito Menni

El Club de Futbol la de la Florida

Finalment, dins de l'àmbit esportiu cal fer menció al Club de Futbol de la de la Florida. Es tracta de la **principal entitat de futbol amb presència al barri**. El seu Camp de Futbol la de la Florida, **ubicat al Parc de les Planes**. Va ser fundat l'any 1985. Té actualment una massa social de 153 socis i un total de 202 esportistes, distribuïts en 6 equips d'esport escolar, i 9 equips federats, tots ells masculins.

En línia amb les característiques demogràfiques del barri, aquesta entitat té la peculiaritat de tenir gran quantitat de nens o d'origen immigrant, o de pares immigrants, sobretot sud-americans.

Altres entitats esportives

Com s'ha destacat, hi ha altres entitats que desenvolupen activitat esportiva al barri, però també tenim detectades altres entitats que es nodreixen de esportistes de la zona, tot i no ser específicament d'aquí, com per exemple el Club Beisbol i Sotbol Hércules L'Hospitalet, sobretot d'origen dominicà, tot i no tenir dades concretes.

Les característiques demogràfiques es reflecteixen en els hàbits esportius. Així, s'han consolidat altres esports o **modalitats esportives vinculades a població de diferent nacionalitat** com per exemple el cricket i el kabaddi, sobretot de les comunitats paquistaní i índia. Un aspecte que clarament està relacionat amb el perfil poblacional que ja s'ha esmentat que té el barri.

Principals conclusions

- **Configuració del poliesportiu de les Planes com un dels principal espais de dinamització del barri.** Els 41 anys d'història del poliesportiu juntament amb el dinamisme d'entitats esportives de ciutat i el programes socioeducatius que tenen lloc a les seves instal·lacions fan d'aquest equipament un dels més emblemàtics del barri.
- **Importància de les entitats esportives com a dinamitzadores del barri.**

11. EQUIPAMENT ANA DIAZ RICO

Dins del **Pla d'acció integral dels barris de la de la Florida, les Planes i de de Pubilla Cases** es va propiciar la construcció del centre municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico, amb aquest nom com a reconeixement de la tasca desenvolupada per la sra. Ana Díaz com a membre de l'AAVV de la de la Florida i molt especialment en l'àmbit dels Blocs de la Florida.

La posada en funcionament de l'equipament es va dur a terme durant el primer trimestre de 2013 (19/01/2013). Aquest va ser un **equipament llargament reivindicat per les entitats i veïns del barri** (molt especialment per part de l'AAVV de la de la Florida), fet pel qual la comissió d'entitats del Pla Integral va proposar la inclusió d'aquest equipament en el pla integral, amb una inversió total d'1 milió d'euros. Ocupa l'espai d'una antiga pista esportiva en desús, en la qual es produïen de forma habitual activitats incíviques i molestes per als veïns.

Aquest **és un centre de barri**, un punt de trobada, un espai de participació on les entitats poden desenvolupar millor la seva tasca i on els ciutadans, a títol individual, hi poden accedir a serveis públics. L'edifici, d'una sola planta, té una **superfície de 372 m² i un pati obert de 87 m²**. Compta amb una **sala polivalent** de 115 m², d'una **sala taller**, d'una **aula d'informàtica**, d'una **sala d'estudi** i una **sala aïllada acústicament** per acollir assajos musicals.

El centre està obert 12 mesos l'any per donar resposta a les necessitats de l'entorn. La programació del centre respon a criteris d'inclusió, per això es prioritza el treball amb grups de nens, adolescents i joves en situació de vulnerabilitat. Cal fer menció especial als programes adreçats a aquestes franges d'edat, que amb l'objectiu de desenvolupar hàbits de conducta i relació vinculats a valors positius **han afavorit la millora dels índexs de conflictivitat, incivisme i vandalisme a la via pública**. Entre altres activitats destaquen també les de tipus intergeneracional, activitats adreçades a grups, a usuaris de recursos del centre, activitats realitzades per entitats del barri, activitats d'accés individual i fins i tot d'accés lliure. Es destaca la gran participació d'entitats i centres escolars en l'oferta d'activitats del centre; l'atenció al tractament de la multiculturalitat i la participació activa del centre en les programacions de les festes del barri, ja sigui cedint espais o organitzant activitats incloses en els programes d'actes.

L'aflluència al centre

Un dels criteris d'actuació recollits en el Projecte de Funcionament del Centre Municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico per a la posada en marxa de l'equipament era maximitzar l'ús i l'assistència del centre entre els veïns del barri.

L'equipament es va inaugurar el gener de 2013 i al llarg d'aquell any, 14.505²¹ persones hi van assistir per realitzar alguna activitat. Això suposava una mitjana de 71 visites per dia laborable i 1.450 per mes. Durant els 8 primers mesos de 2016, l'aflluència va ser de 16.021 persones. Això suposava una mitjana de 98 visites al dia i 2.002 al mes. **L'evolució de l'aflluència en el període 2013-2016 ha estat molt positiva**, amb increments del 38%. La diferència del que es va detectar durant el primer curs de funcionament de l'equipament, s'hauria aconseguit **estabilitzar l'aflluència durant tots els mesos** de l'any gràcies al manteniment d'activitats en els períodes no escolars.

Malgrat això, **l'aflluència a l'equipament encara no ha assolit la capacitat màxima d'unes 25.000 visites l'any**, i està per sota de l'ús d'altres equipaments de la ciutat. Per exemple, en el mateix període, la mitjana d'usuaris per dia i mes al Centre cultural La Bòbila va ser el doble que la del Centre Municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico (sabent que les dimensions, l'oferta d'activitats i el temps que fa que són oberts no són directament comparables). A més, en l'últim any per al qual es disposa de dades, s'observa un **lleu descens del nombre mitjà d'usuaris per dia i mes** en relació amb el període anterior (al voltant de l'1%).

Afluència al Centre Municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico i al Centre Cultural La Bòbila

		2013	2014	2015	2016	Δ 2016/2013
Centre Municipal la de la	Total usuaris anuals	14.505	24.041	24.258	16.021*	--
	Mitjana	71	97	99	98	+38,0%

²¹ Les dades d'aflluència recollides a l'informe d'avaluació de l'actuació del Centre Municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico es presenten per als cursos 2012-2013, 2013-2014 i 2014-2015. Per fer comparable aquesta informació amb altres equipaments de la ciutat, les dades es presenten per anys naturals.

Florida-Ana	usuaris/dia**					
Díaz Rico	Mitjana	1.450	2.003	2.021	2.002	+38,0%
	usuaris/mes					
	Total usuaris anuals	47.253	45.723	53.514	--	--
Centre cultural La Bòbila	Mitjana	193	185	219	--	--
	usuaris/dia**					
	Mitjana	3.937	3.810	4.459	--	--
	usuaris/mes					

Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe d'avaluació de l'actuació del Centre Municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico, el document de presentació de l'equipament i l'Anuari Estadístic de la ciutat de L'Hospitalet

*Nota: per al Centre Municipal la de la Florida-Ana Díaz Rico, l'any 2013 inclou 10 mesos i l'any 2015, 8 mesos.

** Nota: es comptabilitzen els dies laborables.

Principals conclusions

- Des de l'obertura de l'equipament, el centre ha col·laborat en la vida del barri i **ha anat guanyant visibilitat i ús entre els veïns i les entitats.**
- Tot i que encara no s'ha arribat a la capacitat màxima de l'equipament, les **reduïdes dimensions del centre condicionen la possibilitat d'incrementar-ne l'afluència** de persones per a la realització d'activitats.

12. CONCLUSIONS (pendent valorar conjuntament)

Resum de conclusions

1. L'entorn residencial condiona i accentua les problemàtiques demogràfiques, socials, educatives, laborals, de benestar i de seguretat de la zona i afavoreix l'estigmatització territorial del barri.
2. La manca d'arrelament, una deficient xarxa associativa i la inexistència d'equipaments de referència a nivell de ciutat limiten les intervencions realitzades a la zona i l'autoestima del barri.
3. Deteriorament de la imatge del Parc de les Planes, un espai històric de referència al barri
4. Les Planes i els Blocs de la Florida obtenen una puntuació molt elevada del nivell de vulnerabilitat territorial.
5. Dificultat en la disposició de dades per part d'altres administracions.

Conclusions generals de l'estudi

Amb una **població** de **15.878**, **6.067 habitatges** i **466 edificis** al barri de les Planes i de **2.306 residents**, **816 habitatges** i **31 edificis** a l'entorn anomenat **Blocs de la Florida** les principals conclusions que dibuixen la **interrelació dels àmbits analitzats** és la següent:

- ❶ **Precària situació educativa i laboral.** Gran part de la població presenta factors identificats de vulnerabilitat que es autoalimenten com: **baix nivell educatiu**, **escassa formació professional**, **ocupació de llocs de treball pocs qualificats** o **atur**. Aquesta situació es tradueix en **escasses expectatives de promoció social i afavoreixen l'exclusió**.
- ❷ **Manteniment de la precarietat educativa en la població jove i limitacions de millora social futura.** El fet que la població infantil d'aquest entorn mantingui

de manera continua elevats índexs d'**absentisme**, forta **mobilitat de l'alumnat** derivat de l'arribada de població estrangera, **abandonament dels estudis**, **baixa superació de l'ESO o una forta presència d'alumnes amb necessitats educatives especials** derivades de la situació econòmica familiar i la manca d'atenció o l'**elevat nombre d'infants atesos pels serveis socials**, condueix a aquest barri a una **cronicitat de baix nivell educatiu dels seus residents** que dificulta la millora social de futur al **no produir-se l'anomenat ascensor social**. Aquest reflex social i educatiu comporta que els centres d'ensenyament d'aquesta zona estiguin qualificats per la Generalitat com a **Centres d'alta complexitat**.

③ **Adequació de l'atenció social i d'habitabilitat a la situació de sobreenvelliment de la zona.** L'excessiva **població de gent gran** unida a una **major presència de residents de més de 85 anys que viu sola** (la més elevada de la ciutat amb un 20%) **no es correspon a la dotació d'equipaments, els serveis o les condicions habitacionals que haurien de tenir aquest col·lectiu**. La manca d'un Casal de Gent Gran al barri comporta el **desplaçament de la població al Casal de de de Pubilla Cases** i el % d'**aparells de teleassistència es baix en relació al nombre de persones majors de 85 anys que viuen soles**. Situació a la que se suma la **manca d'accessibilitat dels habitatges** (especialment als Blocs de la Florida) i la precarietat de l'habitatge.

④ **Precarietat i deteriorament de les condicions d'habitabilitat de la zona.** **Superfície excessivament reduïda** dels habitatges (només 6m² per sobre del llindar d'habitabilitat establert per la Generalitat), **sobreocupació en espais reduïts**, elevada **densitat poblacional**, **deficient accessibilitat**, **manca de recursos de la població per rehabilitar els habitatges**, elevat nombre d'**ocupacions il·legals i habitatges buits en propietat de les entitats bancàries** són alguns dels factors que **han agreujat la precarietat i les condicions d'habitabilitat d'uns habitatges històricament deficients i insuficients en quan a les condicions mínimes que requereixen les famílies per viure**. El manteniment d'aquestes condicions han afavorit un **baix preu de les vivendes** (amb un valor cadastral quasi dos vegades inferior al de la mitjana de ciutat), que en darrer terme ha condicionat la major presència de població estrangera en aquesta

zona, essent aquest un dels elements que ha augmentat la **complexitat demogràfica** d'un entorn de per sí ja complex. **Les condicions dels habitatges** s'ha configurat com el principal factor **explicatiu de la concentració de borses d'exclusió, pobresa i complexitat veïnal a la zona.**

Al respecte cal tenir en compte que des de **l'Àrea d'EPHUS** s'està elaborant un **estàndard d'habitabilitat** per als habitatges de la ciutat, el qual pot acabar de concretar les condicions dels habitatges. No obstant això, es considera **necessari comptar amb un estudi específic i detallat de les condicions i situacions concretes dels habitatges**, especialment de l'entorn dels **blocs de la Florida**.

⑤ **Actuació intensiva i històrica dels serveis socials a la zona.**

⑥ **Elevada complexitat poblacional i accentuació de la "guetificació".**

⑦ **Nivells d'inseguretat perceptius elevats, cronicitat de l'incivisme i estigmatització territorial.** Les situacions socioeconòmiques i demogràfiques anteriors han afavorit una **percepció elevada i enquistada dels problemes d'inseguretat a la zona** així com un **deteriorament crònic de la imatge del barri i les seves perspectives de futur.** Aquesta situació no és només perceptiva sinó **també real.** No es casual doncs, l'existència d'una actuació elevada de la **Guàrdia urbana en matèria de civisme i convivència**, o el nombre superior **d'ocupacions il·legals d'habitatges**, **la presència d'habitatges buits propietat de les entitats bancàries**, un **excessiu nivell de queixes ciutadanes per conflictes d'aquest tipus o la recollida elevada de xeringues** per part dels serveis socials, en especial al Parc de les Planes. Factors tots ells que no afavoreixen una percepció favorable del barri. Aquesta estigmatització territorial **s'ha traslladat més enllà del propi barri**, essent l'exemple més clar la consideració per part dels ciutadans de L'Hospitalet que el **Districte IV és el més insegur de la ciutat** (enquesta de victimització 2015).

Unes conclusions que caldrà **contrastar amb les dades de delinqüència** que s'han sol·licitat per complementar aquest estudi.

Ⓢ Baix arrelament associatiu i de barri.

PERFIL DE LA VULNERABILITAT

- **Barri amb molt alta vulnerabilitat territorial:** les Planes obté **72,1 punts** mentre que al conjunt de L'Hospitalet són 100. Tot i els matisos tècnics que comporta el càlcul de la vulnerabilitat dels **Blocs de la Florida**, aquest entorn del barri es configura com a un espai amb una **vulnerabilitat territorial superior a la del barri (60,2 punts)**, especialment des de les **dimensions subjectiva i residencial**.
- **5 de les 6 dimensions analitzades obtenen una puntuació de molt alta vulnerabilitat:** a les dimensions demogràfica, subjectiva, relacional, residencial i sociodeducativa les Planes està per sota dels 75 punts.
- **Els indicadors més negatius** són el percentatge **d'habitatges propietat dels bancs** sobre els habitatges sense empadronament; el percentatge **d'alumnat que té necessitats socioeconòmiques**; la **densitat neta residencial** i el percentatge de **gent que creu que el barri ha empitjorat**.

ALTRES CONSIDERACIONS

- **Dificultats per obtenir dades d'altres Administracions.** Un dels aspectes que s'ha posat de manifest en la realització d'aquest estudi és la inexistència o dificultats de col·laboració amb altres administracions per obtenir dades de la ciutat la competència o gestió de les quals no recau en l'Ajuntament. En aquest sentit sembla **necessari establir acords de col·laboració per a l'intercanvi de dades amb altres Administracions**, especialment a **nivell educatiu, d'atur, urbanístic o social**.
- **Inexistència de sistemes d'indicadors interns per monitoritzar i avaluar la gestió i orientar les polítiques.** La realització d'aquest estudi també ha posat de manifest que és necessari que totes les àrees disposin d'un sistema d'indicadors que almenys reculli les xifres oficials de cada matèria.

- **Dificultats per a l'obtenció de dades internes a nivell desagregat tant de barri com inferior a aquest.**

13. ÍNDEX DE VULNERABILITAT: CONCEPTE I METODOLOGIA

Un dels objectius d'aquest estudi ha estat el de **disposar d'una única dada per representar el grau de vulnerabilitat d'un territori**. En aquest sentit s'ha elaborat un índex que quantifica la vulnerabilitat territorial del barri de les Planes en relació amb el conjunt de la ciutat. L'índex és una mesura relativa (no absoluta) que expressa la distància entre el barri i la mitjana de L'Hospitalet, que en tots els indicadors s'ha fixat en 100 punts. Quan la situació del barri és de major vulnerabilitat, l'índex adopta valors inferiors als 100 punts. Per contra, valors superiors a 100 punts expressen que el barri té una posició relativa més favorable que el conjunt de la ciutat.

La vulnerabilitat s'ha analitzat en **6 dimensions**, que donen una **visió integral del fenomen** d'estudi. Aquestes són la demogràfica, la subjectiva, la socioeconòmica, la relacional, la residencial i la socioeducativa. Aquestes dimensions han estat consensuades pels diferents tècnics municipals participants en l'elaboració de la diagnosi.

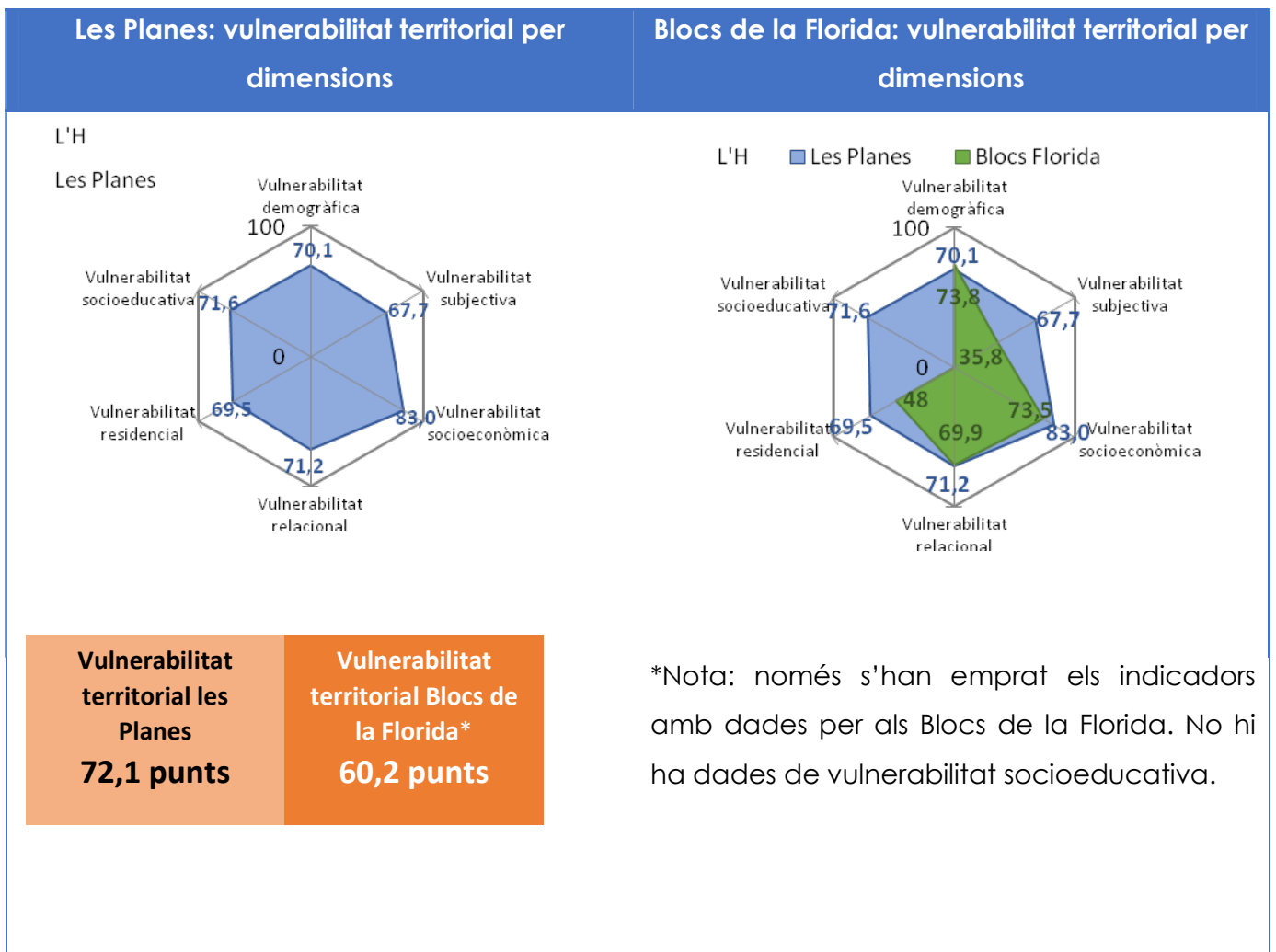
Cada dimensió es mesura a partir d'un recull d'indicadors rellevants. Quan ha estat possible, s'han emprat **indicadors ja contrastats en altres anàlisis**, com els emprats pel **Ministeri de Foment a l'Informe d'Indicadors Bàsics de Vulnerabilitat Urbana**. Addicionalment, se n'han **creat de nous** i propis de la ciutat de L'Hospitalet a partir de les necessitats d'informació específiques d'aquesta diagnosi i la possibilitat que puguin estar disponibles per a mesurar altres territoris o zones del municipi. Per a alguns indicadors no ha estat possible obtenir les dades de l'any 2016 i/o per al barri de les Planes o per l'entorn definit com a Blocs de la Florida, però es mostren igualment perquè s'han considerat necessaris per mesurar la vulnerabilitat d'un territori. En alguns casos no s'ha pogut disposar de la dada de ciutat, essent la referència comparativa l'àmbit autonòmic.

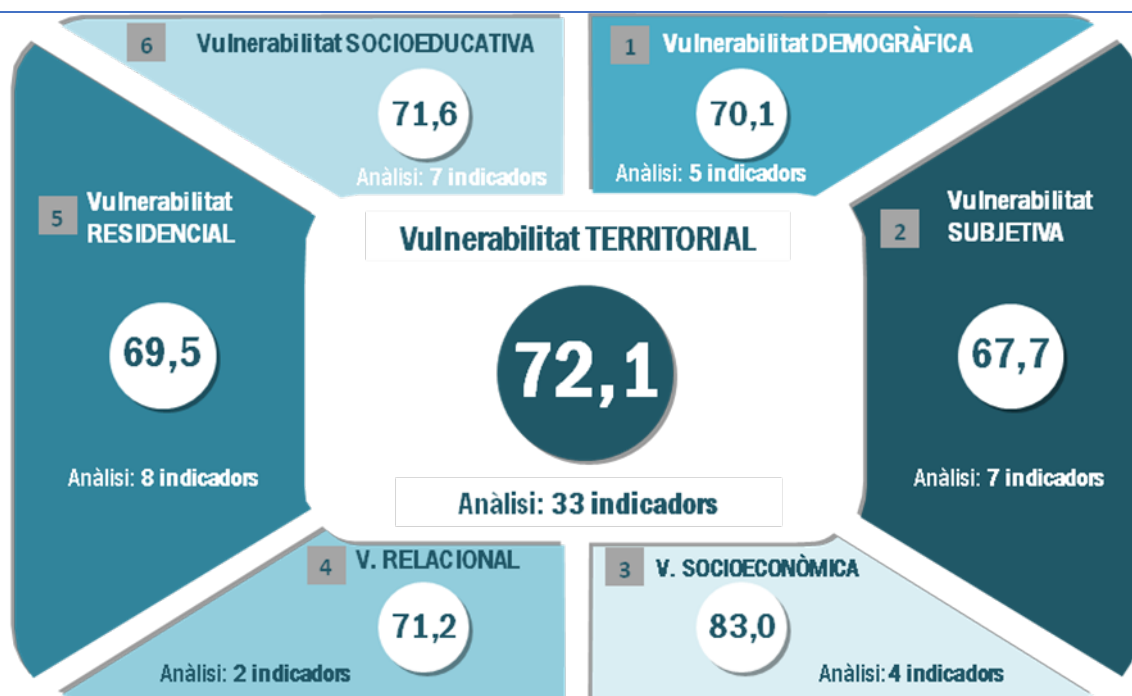
El **resultat numèric de l'índex**, tant a nivell de dimensions com globalment, s'ha **categoritzat en una variable qualitativa** que ajuda a valorar el grau de vulnerabilitat territorial. Quan els punts obtinguts són **inferiors a 75** es considera que la **vulnerabilitat** és **molt alta**. **Entre 75 i 99 punts** es considera que la

vulnerabilitat és **alta**. De **100 a 124** la vulnerabilitat és **baixa** i els valors **superiors a 125** revelen una vulnerabilitat **molt baixa**.

14. RESULTATS DE L'ÍNDEX DE VULNERABILITAT DE les Planes

Annex 2: DOCUMENT VEÏNS REUNIÓ ALCALDIA 9/01/2017

EL DIAGNÒSTIC SOBRE EL BARRI QUE COMPARTIM

Una **alta densitat de població històrica que sempre s'ha traduït en manca d'espais i serveis**, uns problemes greus que mai han estat ben abordats per les administracions i que amb l'arribada d'immigrants, l'envelliment de la població i la crisi s'han convertit en la tempesta perfecta.

Ara hi ha molta pobresa, misèria en molts casos, **degradació** de molts espais, escales, carrers. I molta brutícia. Tot plegat genera una sensació **d'abandonament, fracàs**, de que tot està lleig i cutre, que fa que molta gent vulgui fugir, inclosos els immigrants en millor situació.

11

El poc **espai públic disponible està degradat o genera conflictes entre col·lectius pel seu ús, en comptes de trobades**. Hi ha competència per l'espai entre col·lectius i animals (nens, gent gran, gossos), i segregació per col·lectius i comunitats. Per refer el casal d'avis i el mercat s'han hagut d'habilitar altres espais que després han generat la sensació de desídia o desinterès que dignificar l'espai en la seva globalitat: tant el parc del Sepu com la desinstal·lació del mercat provisional de la de la Florida (pistes sense treure ni millorar, rajoles trencades, una mica de ciment...).

Tenim una lluita de **pobres contra pobres**. Dos col·lectius majoritaris (immigrants i gent gran) amb moltes necessitats que acusen la manca de serveis i accés. La manca d'una bona política d'acollida i informació sobre la immigració (negant-la durant anys, negant o invisibilitzant els conflictes) ha generat molta desconfiança i sensació de inseguretats.

Els professionals de la salut, l'educació i els serveis socials estan assumint un rol social important i estan desbordats. Necessiten més recursos per aquesta gestió socio sanitària i socioeducativa. El CAP no està fent bon seguiment ni de criatures, ni de gent gran per això se saturen les Urgències. Tancar serveis a Creu Roja i enviar-nos al Broggi ha estat un error descomunal.

El barri s'està quedant **sense comerç de qualitat**. La situació per als comerciants tradicionals o els que volen mantenir una certa qualitat, és insostenible. Han perdut clients o se'ls hi ha empobrit. Volen marxar. Les promeses del que suposarien el soterrament de les vies o el metro intercanviador de Torrassa perquè arribés nova gent al barri han resultat un fiasco. La majoria del comerç nou és de baixa qualitat: estètica, en producte i en atenció al client. Molts comerciants senten que les seves queixes no són ateses. Miraflores, eix comercial històric, ha perdut qualitat, diversitat i centralitat.

La **sensació de que ningú se'n fa càrrec de la situació** és molt potent, per desconeixement dels serveis i inversions socials, per manca d'accés a aquests, o per manca d'informació pels canals i en el llenguatge oportú. Les queixes són moltes però sempre individuals i les associacions tradicionals o no saben o poden canalitzar-les, o no representen ja a la majoria de la població. Sensació generalitzada que la Regidoria no escolta més que les emergències. Quan les coses es compliquen sí intervé.

No hi ha teixit associatiu capaç de fer-se càrrec de la situació. Del procés participatiu del L'H ON o les reunions dels Consells de Districte només s'assabenten les entitats tradicionals, representatives només d'una part de la població. Les assistencials estan saturades i ficades en les emergències, la resta en pocs casos s'ha renovat en persones i idees perquè la seva base social s'ha envellit i no hi hagut traspàs. L'Ajuntament té aquests interlocutors als que explica propostes i la resta de ciutadania, la majoria, queda fora de la informació i les consultes. Projectes com l'Smart Social District se senten com a no tocar de peus a terra. La gent no s'organitza com abans i quan es demanen explicacions a les xarxes socials o es fan crítiques no hi ha bona receptivitat.

Som conscients que l'anàlisi és molt de les Planes i poc de la de la Florida en general, però sabem que el 80% dels temes són extrapolables.

DOCUMENT DE PROPOSTES BARRI de la Florida

Els veïns i veïnes creiem que cal invertir més recursos, sobretot, en generar sentiment de veïnatge o de comunitat perquè la gent vulgui cuidar-se el barri, quedar-se, i no carregar-se'l. Cal una altra manera d'abordar el treball al barri des de la Regidoria, cal una nova visió i professionals capaços de potenciar el treball comunitari per ajudar a generar projectes que ajudin a empoderar la gent i a voler fer-se càrrec de la situació, perquè els veïns disponibles per treballar de manera voluntària són de moment pocs.

Quant a participació veïnal-ciutadana

1. No es pot fer cal Pla d'intervenció als Blocs de la Florida ni al barri sense fer consultes als veïns organitzats i no organitzats. Cal buscar la manera.

2. Cal buscar maneres d'escoltar als col·lectius de veïns majoritaris o estratègics per a la convivència (joves amb pares immigrants, mares immigrants amb criatures,) i facilitar-los recursos perquè s'associïn. Cal deixar de pensar en veïns/es com a perill i assistits i donar-los veu.

3. Cal desburocratitzar-la i facilitar l'accés a persones, iniciatives i projectes informals. No obligar a la gent a passar per circuits formals per escoltar-la sinó generar altres circuits. Cal reunir les entitats tradicionals i refer diagnòstic col·lectiu més ampli sobre el barri. Recuperar Taula d'Entitats i mapear capacitats reals de les entitats i donar-los suport en el que calgui .

4. Cal abordar de manera integral el tema de la inseguretat. Cal canviar la dinàmica de que cada vegada que apareixen els tècnics de l'Ajuntament o representants de regidoria per parlar del barri aparegui només el representant de la Guàrdia Urbana però no el dels mediadors o Treballadors socials del barri.

a) El Cap de la Urbana li explica (el que vol) a tres persones en una reunió, però si els mitjans municipals o la Regidoria no són capaços d'explicar que està

passant i com s'està abordant, de tractar a la ciutadania com a majors d'edat, no serveix de res.

b) Hi ha problemes de convivència entre comunitats migrades i amb els veïns de sempre, això és el diferent. La resta és igual que als 80: hi ha conductes delictives de persones o subgrups concrets i hi ha droga al carrer i trapicheo, incentivat per la pobresa i els problemes d'adaptació social. Caldria no estigmatitzar a tothom per no facilitar que posats a ser tractats com a perillous, tothom s'hi vulgui tornar. El tema és complex, la conjuntura difícil però les respostes no poden ser les mateixes que als 80. I sobretot no es pot caure en la criminilització del col·lectiu d'immigrants per problemes de seguretat o tràfic de drogues, que molt sovint deriva en escorcolls i identificacions policials a veïns i veïnes del barri només pel fet de ser immigrant.

5. Cal repensar el model d'informació i comunicació municipal. La web és deficient i no facilita la interacció. Els mitjans de comunicació municipal mai han estat plurals i han perdut qualitat. Han de ser més professionals i donar més informació i de millor qualitat, han de facilitar la intercomunicació entre els diferents barris, i ser més transparents informant dels problemes i els conflictes: que no ens haguem d'assabentar pels mitjans de fora. Han d'estar al servei de les necessitats de les persones i de les seves inquietuds, i donar-los més veu, i no només a les entitats tradicionals. Cal un canvi de registre: menys "macroeconomia municipal", i menys publicitat de projectes municipals sense cap autocrítica, que sovint ens fan sentir més pobres i abandonats, i més informació d'iniciatives veïnals, d'entitats o ciutadanes, i de les seves històries de superació o de suport a la comunitat.

Quant a Educació & Cultura

6. Els coles, instituts i la biblioteca estan fent molt més del que els toca. Calen més recursos per equips, personal i millora d'infraestructures. La Biblioteca necessita ampliar l'espai. La gent més fofuda no baixa a Tecla Sala, entre d'altres, perquè la sent poc acollidora en comparació amb de la Florida. Cal buscar espais propers per ampliar sales de lectura i activitats educatives i culturals o preveure-ho per l'espai del mercat. Cal més suport cap a les AMPAs

així com incentivar i afavorir projectes comunitaris d'aprenentatge a les escoles, seguint l'exemple de l'escola pública Joaquim Ruyra del mateix barri de la de la Florida, que amb un 90% d'alumnes d'origen immigrant ha aconseguit uns grans resultats acadèmics molt per damunt de la mitja catalana.

7. Cal portar al barri iniciatives, activitats de L'H Centre, que la gent d'altres barris vingui als barris zona nord. I cal apropar no només a la gent del centre sinó a la mateixa gent de la de la Florida a activitats dels col·lectius immigrants per tal de millorar la convivència i l'enteniment d'altres cultures que ja formen part de la realitat cultural del barri i de la ciutat.

8. Cal activar les zones de prioritat invertida en la majoria dels carrers que vorejant les escoles del barri. Senyalització adient, asfalt sobreelevat, velocitat de 20km/h., amplitud de voreres, zones sense circulació... Vigilància de la guardia urbana en hores d'entrada i sortida a les aules (la prioritat invertida també serveix per les zones comercials i de passeig del barri)

Quant a Sanitat

9. Cal Calen més recursos per equips, personal i millora d'infraestructures. Calen més especialistes en nens i gent gran. Cal reduir temps d'espera de visites i especialistes.

10. Cal obrir el CAP de Av, Catalunya al més aviat possible.

11. Les farmàcies, en molts casos, estan substituint la manca de recursos i educant la població i fent seguiment de la gent gran. Cal escoltar-los i donar-los suport.

12. Cal fer un estudi del deteriorament de salut de la població i fer cura i acompanyament a la salut per millorar aspectes com (higiene, odontologia, salut de pell, podologia... tot aspectes que poden millorar l'autoestima i

oportunitats). Potenciar programes de salut comunitària que ja existeixen i obrir-ne de nous.

13. Cal donar especial suport a famílies amb progenitors joves, donar-les suport a la criança i crear espais de trobada i aprenentatge d'habilitat parentals. . Espais familiars, grups de criança compartida, etc

Quant a Espai públic

14. Cal replantejar-se d'arrel el tema de la neteja. Cal duplicar els serveis en zones i carrers sensibles però no només. Hi ha paneroles i rates als carrers més degradats amb porteries i entorns més degradats. Els voltants de la via són un abocador a l'aire lliure. Els voltants de certs bars és un festival d'ampolles buides els caps de setmana. A molts containers es remena i es deixa tot fora (per la gent més pobre) o es deixen coses fora (perquè la gent les agafi). El tema és de pobresa i també de salut i millora de la salubritat en general. Cal informar sobre l'app per denunciar espais de brutícia o posar telèfon. Però és necessari que l'ajuntament actui sense esperar la trucada. Sensació de que si no truques i no et queixes no passa ningú a solucionar determinats problemes. S'ha de ser proactiu i no reactiu!

15. Davant la manca d'espai públic cal mantenir en condicions i rehabilitar els disponibles i cercar de nous. Cal més espai públic de qualitat i reapropiar-se d'espais buits. Cal reconvertir o reinventar els espais "perillosos". Cal rehabilitar els carrers, edificis i porteries especialment degradades amb ajudes públiques. Cal repensar els espais perquè siguin adaptables o transformables segons els horaris o diferents públics usuaris. Nous eixos comercials (per exemple, Carrer Menorca entre metro de la Florida i Av. Masnou).

16. Cal donar solució a la superpoblació de motos, aparquen sistemàticament a les voreres i ocupen espai públic. No hi ha prou aparcament de motos. Ens determinats llocs del barri són inexistents!

17. Calen més parcs infantils-juvenils i en condicions perquè l'ús és intensiu i estan especialment abandonats. El de l'Ajedrez està sempre brut. El del carrer de Teide/Mimoses fa pena com a espai infantil i no es té en compte que hi ha un institut a la zona. És una zona de crida al trapicheo en comptes de ser-ho d'oci saludable. La situació del Parc del Sepu és indignant després de ser un espai tan reivindicat. Ningú va treure el terra de ciment del casal d'avis provisional, i en realitat l'utilitzen més els gossos que els nens. El terra de la zona infantil està brut i els gronxadors degradats. Caldria treballar per fer més accessible i amigable el Parc de les Planes que està desaprofitat: millora de l'accés Masnou/Teide, escales mecàniques, ascensor per als iaïos, estructura.... Cal enllestir el pulmó nord de Can Rigal, falten 2/3 del parc per fer i tots pertanyen al terme de LH. Can rigal es la sortida natural de la gent de barri cap al nord.

18. S'han de promoure també espais d'activitat física para la gent gran. Fomentar els circuits urbans i les caminates.

19. Cal repensar el carril bici, en molts trams sense continuïtat o ocupat parcialment o totalment per terrasses o motos.

20. Cal més color i bon olors al barri. Les zones ajardinades transmeten sensació d'abandonament. Els antics jardins comunitaris que envoltaven els blocs s'han convertit en petits abocadors. Calen murals i missatges positius a les parets.

21. Calen més espais específics i separats dels nens i nenes per als gossos. Cal més control dels gossos perillosos perquè hi ha molts i sovint van solts per zones properes als nens (coles i parcs). Els comerciants i propietaris estan farts dels pixums corrosius als portals, i els no propietaris de gossos molt farts de les caques a les voreres. Enfrontar-se als propietaris d'animals sovint genera conflictes pujats de to. Caldria facilitar maneres de (com l'app o amb mediadors al carrer?) per denunciar gossos solts o propietaris especialment agressius o deixats evitant conflictes directes.

22. Cal millorar alguns espais Socials (Càrites, Alcohòlics Anònims) perquè resultin més dignes. Cal donar espai d'atenció i orientació a les persones del barri que viuen sense sostre (el tema de les tanques de la parròquia és de jutjat de guàrdia: no es tracta de posar tanques i que es busquin altres espais degradats al barri, perquè els trobaran)

23. Cal assegurar el funcionament i ampliar vehicles i freqüències de transport públic al barri (posar parades i rampes i comunicació).

24. Cal feminitzar l'espai públic que és molt masculí/agressiu, la pobresa, la frustració i el control policial permanent incrementen aquestes actituds. Moltes dones han estat assetjades en major o menor grau al carrer. Moltes tenen por.

a) Cal contrarestar-ho amb la feminització de l'espai públic, cal fer-ho més amable: en la línia dels itineraris segurs per als nens, si els espais públics es pensen per a les criatures, la gent gran i les dones, seran amables per a tothom i evitaran als mals usos, i els propis col·lectius els defensaran si han estat consultats sobre com han de ser, i com s'han de gestionar.

b) Cal més neteja, més llum, voreres més àmplies, més rehabilitació de carrers i repensar els aparcaments: sovint els homes pixen o s'amaguen entre cotxes.

c) calen més bancs o llocs per seure i facilitar diàlegs i trobades, i cal incentivar-les: l'alt volum de cuidadores immigrants de gent gran són agents privilegiats per fer-ho. Ja ho estan fent.

d) cal en general que el cos tècnic ho tingui en compte i treballi de manera intersectorial i transversal aquest tema: més dones interlocutores, responsables, mediadores.

Quant a Cohesió social

25. Calen espais i equips potents de dinamització social-comunitària-cultural. Calen professionals amb visió comunitària i no tècnics que volen omplir moltes graelles d'activitats i resultats que desincentiven la participació social, o la volen dirigir i no acompanyar-la. Cal un projecte sòlid i més ambiciós i amb més recursos per l'equipament Ana Diaz i per al nou equipament del mercat, i caldria que tingués gestió comunitària o que estigués gestionat per entitats

amb aquesta visió. Seria bo aprofitar la tercera planta del mercat com a espai cultural i d'interacció entre els diferents col·lectius i cultures del barri, equipaments culturals per a joves, biblioteca, formació i cursos de català i castellà per immigrants, tallers contra rumors per combatre els discursos xenòfobs, teatre, cinefòrums, etc. Cal crear un espai-observatori d'investigació i experimentació social al barri.

26. Cal incentivar la comunicació entre veïns "de tota la vida" i nous veïns. Cal buscar maneres d'informar "de ciutat": cal donar informació als mitjans de qui són els seus veïns, d'on han arribat, per facilitar-ho i no generar la sensació que tots els nous veïns són pobres, incults i delinqüents, cal donar-los presència i espai als mitjans municipals i deixar de fer com si no existissin quan són el 25% de la població.

27. Cal buscar maneres d'apropar col·lectius als barris i de facilitar la comunicació a les escales. No pot ser que els mediadors apareguin quan hi ha conflicte i no s'hagi fet res per evitar-ho. Cal ajudar amb guies de coneixement dels veïns, recopilació d'històries de vides etc.

28. Cal controlar el tema de les infravivendes a locals sense condicions (acondicionar-los o obligar als propietaris a fer-ho) i de les ocupacions il·legals, temes que abonen els conflictes perquè generen inseguretats, riscos i desconfiances entre veïns.

29. Cal recuperar les festes-sopars al carrer amb complicitat/suport dels bars i dels comerços, i vincular especialment els nous comerciants. Decorar els carrers a les festes.

30. Cal implicar els líders religiosos de cada comunitat, en la línia del que està fent el Fòrum interreligiós.

31. Cal millorar el treball intergeneracional i reempoderar a la gent gran: deixar de tractar-los com si fossin tontos fàcilment comprables (deixar de fer política de jubilats: paelles populars, xurros i petanques) i millorar-los la qualitat de vida

en allò fonamental (combatre la solitud, ajudar-los amb els medicaments i els metges, amb les noves tecnologies, demanar-los opinió sobre els serveis que se'ls donen amb ells o els seus companys/es dependents...). Les cuidadores de gent gran són unes agents socials molt importants: es podrien programar activitats per a gent gran acompanyada i fer publicitat als centres de dia i residències.

Quant a Comerç/Economia

32. Cal evitar que marxi més gent i aconseguir que vingui d'altres barris, cal incentivar que hi hagi comerç de qualitat, no necessàriament car però de qualitat: el Mercadona de la Florida va ser el Mercadona que més venda va fer de tot l'Estat en la seva obertura. Hi ha negoci però cal aprofitar el seu tirón i no deixar que acabi amb el mercat i la resta de comerç d'alimentació de proximitat sinó que el potenciï.

a) Cal que el nou mercat sigui un espai de dinamització del barri, en tots els sentits. Entre els paradistes, igual que a tot el barri, hi ha sensació d'esgotament, cansament i de que els problemes són tan grans que ningú vol tirar del carro. Van demanar a l'Ajuntament wifi al mercat (que tots i totes agrairíem molt i podria servir per fer-los promoció mentre fas cua), i millorar la senyalética per informar de les hores que el mercat està obert, i se senten poc escoltats. Cal donar-los suport i fer-los conscients que cal generar noves activitats allà dins que generin moviment de gent. Algunes idees: organitzar dinars populars d'aprofitament alimentari, aprofitant menjar de comerços i del mercat, organitzar festivals de cuina internacional, aprofitar les instal·lacions i que moltes parades tenen obrador per fer tallers de cuina interculturals (com fer paella, com fer cus cus, com fer papa huancaína), i tallers de cuina intergeneracional: àvies explicant a gent jove com fer migas, com fer uns bons canelons, com fer unes bones lleties o un bon caldo o sopar de nadal.

b) També es podrien aprofitar les parades buides per fer altres tipus d'activitats, amb suport econòmic de l'Ajuntament: contacontes o activitats infantils mentre els pares o les àvies compren, tallers artístics i mediambientals, tallers

per ensenyar a la gent gran com fer us de la web o apps municipals amb el mòbil etc.

c) Cal aprofitar la reurbanització de l'entorn i la gran afluència de gent els caps de setmana i aprofitar l'espai com a espai cívic de trobada per fer activitats culturals o socials al carrer. Cal aprofitar els espais accessibles i el reclam de l'accessibilitat d'aquest centre comercial i la zona per donar atenció a les persones amb discapacitat.

33. Cal generar activitat econòmica i deixar de pensar que el barri ha de dependre sempre de les rendes que genera vendre's els barris frontera de la ciutat, al millor postor. Cal pensar en com aprofitar tota l'economia informal de cures que s'està generant al voltant de la gent gran i convertir-la en motor econòmic. Alguna parada del mercat ja s'ha adonat i entre setmana fa menús complets i econòmics per als iaïos. També es podria fer repartiment a domicili per les usuàries que tenen dificultat en pujar el menjar a casa o facilitar-los la demanda per telèfon. Això es fa en altres mercats de Barcelona (Ninot, Carmel...), i a més, és un servei que ofereixen des de Compra-Servei (Tallers Bellvitge) que treballa amb persones amb discapacitat intel·lectual.

34. Cal apostar per les iniciatives vinculades a l'economia social i solidària (generació de noves oportunitats "apadrinades per l'ajuntament", suport a les que ja existeixen, etc.). El "mercat" de les cures a la gent gran és un sector estratègic.

35. Cal donar suport als botiguers que volen mantenir la qualitat, cal incentivar als nous botiguers de qualitat (exemples: bar Segovia, Café de La Rubia, nous comerços de Miraflores ...), cal donar suport i assessorar als nous botiguers perquè mantinguin uns mínims de qualitat respectant cultures i preus. Cal promoure un canvi de cultura en els botiguers actuals i facilitar-los interlocutors permanents per queixes i demandes (quines inquietuds tenen, quines dificultats es troben en el dia a dia, com ajudar-los a millorar la qualitat de la seva gestió, etc.).

Annex 3: CARTA DEL I FÒRUM

PRESENTACIÓ DEL PLA DE REGENERACIÓ URBANA INTEGRAL les Planes – BLOCS de la Florida A CÀRREC DEL COORDINADOR DEL PLA

Bona tarda. Agrair la participació d'avui i totes les converses que hem tingut amb molts de vosaltres aquests darrers mesos i les activitats que hem iniciat conjuntament amb moltes entitats i serveis municipals.

Em presento. Lluís Esteve, nomenat el passat juny per l'alcaldesa per ser el responsable polític de l'elaboració, execució i implementació del pla de regeneració urbana integral de les Planes-Blocs de la Florida i coordinar l'elaboració d'una estratègia que haurà d'integrar les intervencions de caràcter físic (urbanístic) amb les de caràcter social, econòmic i ambiental i implicant a les Comunitats de residents de la de la Florida/les Planes en el procés de transformació i millora del barri. Tinc una doble experiència pla integral Collblanc-La Torrassa des de la vessant associativa i també l'he viscut des de la vessant institucional perquè he estat responsable d'Educació a la ciutat com a tinent d'alcalde.

El pla neix amb el compromís municipal d'invertir recursos (aquest estiu primera mostra amb un increment de les activitats infants, joves, dones i intergeneracional i en el pressupost del 2018 una segona mostra). També el compromís de crear una oficina del pla amb un equip de treball que aprofito per presentar-vos: Amaya Cazorla, tècnica pla amb experiència projecte intervenció comunitària al Gornal, la Dolors Fernández que coordina tota l'acció des de l'àrea de Serveis Socials, fou la cap de servei d'aquesta àrea durant molt anys, i el suport administratiu de l'Inma Mesa). Totes tres incorporades a l'equip des del setembre. Amb molta probabilitat l'equip anirà creixent a mesura que desenvolupem el pla. Aprofito també per convidar-vos a la nova oficina carrer Llorer amb Libèl·lula.

No cal explicar massa les raons que ens porten a la decisió d'impulsar aquest pla d'actuacions de millora del barri. Molts heu participat en trobades on ho hem explicat. Però potser citar algunes com a recordatori: índex de

vulnerabilitat molt preocupants pel que fa a atur, economia, soledat gent gran, manca de perspectives de futur per als joves, desigualtats de gènere, dificultats en la convivència, ús de l'espai públic, adequació dels habitatges, feblesa teixit associatiu... Aquests índex han estat reflectits en un primer document de prediagnosi elaborat per les diverses àrees municipals. I alhora també sabem que el barri té molts potencials: ciutadania preocupada (primer pas per implicar-se), entitats que s'apropen al barri o volen retornar a fer activitat en els mateixos blocs, unes escoles i instituts molt potents, molt valorats per les famílies i pedagògicament molt innovadors i amb bons resultats.

Un cop proposat el pla integral, el juny vam engegar un seguit d'accions més urgents, bona part d'elles parlades i proposades per vosaltres (120 entrevistes), una oferta potent de lleure aquest estiu per als nens i joves, pati obert Pau Vila, més color a les façanes del barri, actuacions artístiques a les places dels Blocs... i d'altres accions que engegarem en els propers mesos com un menjador per a gent gran al carrer Llorer, esplai diari també al carrer Llorer, cursos de formació ocupacional, un espai familiar per als nadons de 0-3 anys, l'orquestra dels Blocs... Accions que hem decidit prèviament a l'espera de començar el procés participatiu que avui engegarem amb aquesta trobada que hem pensat en nomenar el fòrum del pla. També tenim pendent la proposta de remodelació de la plaça de la petanca que estan preparant els serveis tècnics.

Tret d'aquestes primeres decisions que semblaven clares i de consens, us he de traslladar que tot està per decidir (quins equipaments necessaris, quina transformació urbanística dels Blocs i dels carrers que l'envolten com Av.Catalunya, de Teide, Matacavalls, accés al parc de les Planes, què cal fer amb els habitatges està per decidir i també quins programes socials, educatius, culturals marcaran la vida del pla que preveiem una durada llarga de 2018-30, 12 anys de vida. Res està decidit i no descartem res en cap dels àmbits que us he esmentat i serà en aquest fòrum on anirem marcant les directrius de les decisions a prendre. Serà un procés de construcció col·lectiva que dependrà de la implicació ciutadana i que avançarà en clau d'intervenció comunitària com a mètode de treball per tal que alhora que

anem decidint i transformant barri, també anem creant les condicions per revitalitzar el teixit associatiu que volem que sigui crític i exigent amb el procés. Els consensos que es derivin d'aquest fòrum seran vinculants per a l'oficina del pla i marcaran el futur del barri i aniran decidint partides pressupostàries concretes del pla. El 2018 ja tenim una primera partida per decidir en funció de les propostes de les taules de participació.

L'ajuntament ha iniciat el procés, és cert, però és la nostra voluntat que ràpidament s'hi produeixi un colideratge amb la comunitat, amb tots els actors que intervenen al barri: veïns i veïnes, les entitats i els tècnics que hi treballen, la comunitat educativa, els serveis municipals i de d'altres administracions com el CAP i altres serveis.

Per això la convocatòria d'avui i el format d'avui és un fòrum on ens barregem veïnat, entitats i tècnics. No és un espai institucional, no és un consell de districte on pot pesar més la representativitat. És un espai de participació que volem que sigui el màxim d'horitzontal on el que comptarà és la nostra opinió i implicació personal, al mateix nivell. Un espai que volem dinàmic, flexible i obert a la participació de d'altres veïns i veïnes que avui no hi són però que podem convidar a sumar-s'hi a mesura que confïïn en el procés, els interressi i vulguin aportar.

Quins objectius inicials ens imaginem per aquest fòrum participatiu:

- Crear un espai de trobada veïnal i de confluència de diverses mirades, especialment les més tradicionalment invisibilitzades: dones, joves, migrants, gent gran...
- Elaborar una diagnosi compartida sobre el barri (sis mesos de feina). La pre-diagnosi municipal elaborada pot servir com un element més de referència
- Elaborar un pla d'acció 2018-30 en tots els camps: social, educatiu, cultural, esportiu, seguretat, convivència, espai públic, habitatge... En aquest sentit estem fent un document compilador de totes les primeres propostes que ens heu traslladat al llarg de les entrevistes o amb documents que ens heu fet arribar.

- Dinamitzar els projectes i les activitats ja existents i les que es proposin en el futur en clau de treball comunitari i cercant la transversalitat.
- I com a conseqüència dels objectius anteriors, potser l'objectiu més important: l'autoconstrucció de nou teixit associatiu al barri com element d'apoderament i de sostenibilitat del procés comunitari.

Un fòrum que per a que sigui operatiu proposarem que treballem en diverses taules mensuals centrades inicialment en quatre aspectes vitals del barri: la salut comunitària, l'educació en el sentit ampli (infants, joves, escola, cultura, lleure...), la convivència (feminització, intergeneració, interculturalitat, gent gran...) i l'espai públic (urbanisme, habitatge...). Tenim la voluntat de començar poc a poc el funcionament de les taules a partir de gener.

I per no perdre transversalitat i que tothom estigui informat del treball de les altres taules, proposarem crear un grup motor amb 4-5-6 representants de cada taula que sigui precisament això, el motoret del pla i l'espai on crear projectes transversals entre les diverses taules. Un grup que vetlli que el treball sigui en clau comunitària, que les taules avancin en sintonia al conjunt del pla i que circuli la informació de les taules a la resta d'actors. I també que doni comptes al fòrum trimestral.

Tan sols hi ha una excepció al tema de la representativitat que us comentava abans. És la proposta que hi hagi una petita representació política de tots els grups municipals en el fòrum trimestral, donat la voluntat d'implicar a tots els grups municipals en el procés perquè aquest no és un projecte d'un govern concret, d'un mandat concret, ni d'un partit concret. Va més enllà del mandat actual, del govern actual i fins i tot de l'administració municipal. Tothom és necessari per a que el pla perduri i aconsegueixi els objectius col·lectius que ens marquen i per a que la resta d'administracions també s'impliquin en el pla de millora del barri (Àrea Metropolitana, Diputació, Generalitat i Estat). Per això avui hi són presents els representants dels grups municipals que formaran part d'aquest fòrum trimestral.

Avui tan sols us hem donat un full que és fruit de moltes aportacions, voltes, canvis de noms... un full que vol concentrar la proposta que us fem avui per emmarcar el procés participatiu.

Manquen encara qüestions per definir que el temps i la realitat anirà moldejant, el nombre de taules, o com és el cas de l'avaluació. Ens agradaria tenir un equip extern que avalués el procés d'aquests 12 anys de pla integral, tant el mètode com els resultats. Avui ens acompanya gent experta de participació de la casa i també alguna persona de la universitat, IGOP, com observadora.

I acabo com he començat agraint la vostra participació i tots els vostres comentaris, crítiques, aportacions que han modelat molt clarament aquesta proposta de treball que avui us fem i que ara comentareu en petits grups. Amaya us explicarà la dinàmica.